

GRUPA KAPITAŁOWA

PATENTUS S.A.

z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11

ROCZNE

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami

Sprawozdawczości Finansowej

zatwierdzonymi przez Unię Europejską

Pszczyna, 21 marca 2017 roku

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANY BILANS.....	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	7
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
1. Wprowadzenie	9
1.1 Nazwa, siedziba, przedmiot działalności	9
1.2 Skład Grupy Kapitałowej	9
1.3 Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej	10
1.4 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	10
1.5 Data zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
1.6 Działalność zaniechana, aktywa do zbycia	10
1.7 Kontynuacja działalności.....	10
1.8 Podstawa sporządzenia oraz zasady prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	11
1.9 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania finansowego, rok obrotowy	11
1.10 Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej o zgodności z MSSF.....	11
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad (polityki) rachunkowości.....	11
2.1 Stosowanie MSSF	11
2.2 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	13
2.3 Rzeczowe aktywa trwałe	13
2.4 Leasing	15
2.5 Nieruchomości inwestycyjne.....	16
2.6 Wartości niematerialne i prawne	18
2.7 Inwestycje kapitałowe	19
2.8 Utrata wartości aktywów niefinansowych	19
2.9 Aktywa finansowe.....	20
2.10 Instrumenty pochodne i zabezpieczenia	22
2.11 Zapasy	22
2.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23
2.13 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	23
2.14 Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży	24
2.15 Kapitał własny.....	24
2.16 Zobowiązania	25
2.17 Dotacje państwowe	26
2.18 Podatek dochodowy oraz odroczony podatek dochodowy	26
2.19 Rezerwy i świadczenia pracownicze	27
2.20 Rachunek zysków i strat.....	27
2.21 Przychody.....	27
2.22 Koszty	28
2.23 Rachunek przepłyów środków pieniężnych.....	29
2.24 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	29

2.25	Polityka zarządzania ryzykiem	29
2.26	Szacunki Zarządu	30
2.27	Wartość godziwa	31
3.	Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)	32
4.	Noty objaśniające do pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego	35
4.1	Nota 1 - Wartości niematerialne i prawne	35
4.2	Nota 2 - Rzeczowe aktywa trwałe	36
4.3	Nota 3 - Nieruchomości inwestycyjne oraz inwestycje kapitałowe	42
4.4	Nota 4 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	44
4.5	Nota 5 – Zapasy	48
4.6	Nota 6 - Środki pieniężne	48
4.7	Nota 7 – Kapitał własny	49
4.8	Nota 8 - Kredyty i pożyczki	53
4.9	Nota 9 - Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe i zobowiązania niefinansowe	65
4.10	Nota 10 – Rezerwy na zobowiązania	67
4.11	Nota 11- Przychody	68
4.12	Nota 12 – Koszty	69
4.13	Nota 13 - Pozostałe przychody operacyjne	71
4.14	Nota 14 - Pozostałe koszty operacyjne	72
4.15	Nota 15 - Przychody finansowe	73
4.16	Nota 16 - Koszty finansowe	73
4.17	Nota 17 - Podatek dochodowy	74
4.18	Nota 18 – Informacje dotyczące segmentów działalności	78
4.19	Nota 19 – Dodatkowe informacje dotyczące rachunku przepływów pieniężnych	85
4.20	Nota 20 – Instrumenty finansowe oraz zarządzanie ryzykiem	88
4.21	Nota 21 – Należności warunkowe, zobowiązania warunkowe	95
4.22	Nota 22 – Zysk przypadający na jedną akcję oraz polityka dywidend	100
4.23	Nota 23 - Postępowanie sądowe i arbitrażowe	100
4.24	Nota 24 – Zdarzenia po dniu sprawozdania	100
4.25	Nota 25 – Zagrożenia kontynuacji działalności	100
4.26	Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązаныmi	101
4.27	Nota 27 – Informacja o świadczeniach dla Kluczowego Personelu Kierowniczego i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	103
4.28	Nota 28 - Informacja o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, lub przez osoby wchodzące w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	104
4.29	Nota 29 - Informacja o przeciętnym zatrudnieniu	104
4.30	Nota 30 - Umowy z biegłym rewidentem	104
4.31	Nota 31 - Informacje dotyczące przejścia nowych spółek	105
5.	Podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	106
6.	Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie rzetelności sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	107
7.	Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie podmiotu uprawnionego do badania skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego	108

SKONSOLIDOWANY BILANS

Aktywa	Nota	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
I. Aktywa trwałe		98.763	115.288
1. Wartości niemater. i prawne	1	5.658	7.137
2. Rzeczowe aktywa trwałe	2	83.638	102.248
3. Nieruchomości inwestycyjne	3	2.714	2.426
4. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	1.628	1.321
5. Udziały i akcje w pozostałych jednostkach	3	4.196	0
6. Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności	4	929	2.156
7. Należności długoterminowe z tyt. umów leasingu	4	0	0
II. Aktywa obrotowe		45.744	61.633
1. Zapasy	5	24.921	26.321
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4	20.122	34.558
3. Należności krótkoterminowe z tyt. umów leasingu	4	0	0
4. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych na koniec okresu	17	0	67
5. Środki pieniężne	6	701	687
Aktywa razem		144.507	176.921

Pasywa razem	Nota	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
I. Kapitał (fundusz) własny (La + Lb)	7	84.270	97.547
Ia. Kapitał (fundusz) własny przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		83.521	96.664
1. Kapitał akcyjny (zakładowy)	7	11.800	11.800
2. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji pow. ich wart. nominaln.	7	6.448	6.448
3. Kapitał z aktualizacji środków trwałych	7	7.862	12.540
4. Zyski zatrzymane	7	57.411	65.876
Ib. Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	7	749	883
II. Zobowiązania długoterminowe razem		31.467	36.036
1. Kredyty i pożyczki	8	9.574	11.598
2. Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	9	949	627
3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe	9	12.385	14.682
4. Rezerwy - zobowiązania długoterminowe	10	122	113
5. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	8.437	9.016
III. Zobowiązania krótkoterminowe razem		28.770	43.338
1. Kredyty i pożyczki	8	18.529	29.318
2. Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe	9	6.520	9.981
3. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	9	3.037	3.915
4. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	0	0
5. Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe	10	684	124
Pasywa razem		144.507	176.921

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Rachunek zysków i strat dane w tys. PLN	Nota	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
I. Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	11	51.902	66.068
II. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	12	(53.798)	(61.012)
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		(1.896)	5.056
IV. Koszty sprzedaży	12	(2.949)	(2.103)
V. Koszty ogólnego zarządu	12	(3.639)	(4.705)
VI. Pozostałe przychody operacyjne	13	4.948	3.987
VII. Pozostałe koszty operacyjne	14	(5.950)	(1.652)
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		(9.486)	583
IX. Przychody finansowe	15	273	294
X. Koszty finansowe	16	(7.792)	(1.388)
XI. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		(17.005)	(511)
XII. Podatek dochodowy	17	560	(559)
XIII. Zysk (strata) netto		(16.445)	(1.070)
Dodatkowe informacje			
Zysk (strata) netto przypadający:		(16.445)	(1.070)
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		(16.311)	(973)
Udziałom niekontrolującym		(134)	(97)
Średnia ważona liczba akcji w sztukach		29.500.000	29.500.000
Zysk (strata) netto na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w PLN):			
podstawowy		(0,56)	(0,04)
rozwodniony		(0,56)	(0,04)
Nie wystąpiła działalność zaniechana			

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów dane w tys. PLN	Nota	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk (strata) netto		(16.445)	(1.070)
Inne całkowite dochody, w tym:		(110)	183
Skutki przeliczeń do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych		2	226
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy rozliczana z kapitałami	17	(112)	(43)
Całkowity dochód ogółem		(16.555)	(887)
Dodatkowe informacje:			
Całkowite dochody ogółem przypadające:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		(16.421)	(790)
Udziałom niekontrolującym		(134)	(97)

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym dane w tys. PLN	Nota	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej					Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał (fundusz) własny
		Kapitał akcyjny (zakładowy)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Ogółem		
Dane na dzień 01 stycznia 2016 roku		11.800	6.448	12.540	65.876	96.664	883	97.547
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości				(4.713)	7.991	3.278	0	3.278
Podwyższenie kapitału poprzez nową emisję akcji						0	0	0
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej						0	0	0
Zmiany z tytułu objęcia kontrolą jednostek zależnych						0	0	0
Całkowity dochód ogółem				35	(16.456)	(16.421)	(134)	(16.555)
Dane na dzień 31 grudnia 2016 roku		11.800	6.448	7.862	57.411	83.521	749	84.270
Dane na dzień 01 stycznia 2015 roku		11.800	6.448	12.357	66.849	97.454	980	98.434
Podwyższenie kapitału poprzez nową emisję akcji						0	0	0
Nadwyżka netto ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej						0	0	0
Zmiany z tytułu objęcia kontrolą jednostek zależnych						0	0	0
Całkowity dochód ogółem				183	(973)	(790)	(97)	(887)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) dane w tys. PLN	Nota	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Działalność operacyjna			
Zysk (strata) netto	17	(16.311)	(973)
Zysk (strata) udziałowców mniejszościowych		(134)	(97)
Amortyzacja	12	8.405	9.155
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	15	(24)	0
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	16	130	1.264
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	19	(2)	73
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	(477)	581
Zmiana stanu zapasów	5	(1.457)	0
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyjątkiem przekazanych zaliczek na zakup aktywów trwałych	4	17.327	(8.733)
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek, kredytów oraz rezerw	19	(3.795)	(2.881)
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	710	0
Inne korekty		5.804	1.296
Podatek dochodowy bieżący z rachunku zysków i strat	17	67	(65)
Podatek dochodowy bieżący zapłacony (skoryg.o saldo rozliczeń z poprzedniego roku)	17	0	683
Przeplwy pieniężne netto z działalności operacyjnej		10.243	303
Działalność inwestycyjna			
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	19	3	32
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1,2	(2.922)	(10.325)
Przekazane zaliczki na zakup rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	4	0	0
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych	3	0	0
Udzielone pożyczki długoterminowe do jednostek zależnych	4	(140)	0
Objęcie udziałów i akcji		0	0
Spłata pożyczek udzielonych jednostkom zależnym	15	0	0
Spłata udzielonych pożyczek		525	0
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek		185	0
Otrzymane odsetki od udzielonych jednostce zależnej pożyczek		0	0
Inne wpływy inwestycyjne (+) lub wydatki (-) inwestycyjne		0	0
Przeplwy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2.349)	(10.293)
Działalność finansowa			
Wpływy netto z emisji akcji	7	0	0
Otrzymane kredyty i pożyczki	8	719	26.463
Spłata kredytów i pożyczek	8	(9.090)	(17.114)
Inne wpływy finansowe (+) lub wydatki (-) finansowe	9	1.920	1.732
Otrzymane dotacje do aktywów	9	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	9	(541)	(171)
Zapłacone odsetki	16	(884)	(1.293)
Przeplwy pieniężne netto z działalności finansowej		(7.876)	9.617
Zmiana stanu środków pieniężnych netto razem		18	(373)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tyt. różnic kursowych	6	0	0
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		18	(373)
Stan środków pieniężnych na początek okresu		683	1.060
Stan środków pieniężnych na koniec okresu	6	701	687
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	19	0	0

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Wprowadzenie

1.1 Nazwa, siedziba, przedmiot działalności

Firma: PATENTUS Spółka Akcyjna (Jednostka Dominująca)

Siedziba: Pszczyna

Adres siedziby: 43-200 Pszczyna, ul. Górnośląska 11. PATENTUS Spółka Akcyjna (Spółka Dominująca) prowadzi działalność w miejscu swojej siedziby, jak również poprzez oddziały, które nie są samobilansującymi się jednostkami Spółki.

Rejestracja: Spółka Dominująca została zarejestrowana w dniu 03.06.1997 roku przez Sąd Rejonowy w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Rejestrowy pod numerem RHB 14340. Aktualnym organem rejestrowym jest Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Spółka jest zarejestrowana pod numerem KRS 0000092392.

NIP: 638-14-35-033.

REGON: 273585931.

Podstawowy przedmiot działalności Spółki Dominującej: Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) podstawowy zakres działalności odpowiada działalności zidentyfikowanej pod symbolem 28.92Z – „Produkcja maszyn dla górnictwa i do wydobywania oraz budownictwa”.

Spółka Dominująca prowadzi również działalność w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa, a także sprzedaż hurtową wyrobów hutniczych, artykułów spawalniczych i opakowań.

W Grupie Kapitałowej nie występuje cykliczność lub sezonowość produkcji.

1.2 Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w skład Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. wchodzi:

Nazwa Jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Łączny udział w kapitale zakładowym %	Łączny udział procentowy posiadanych praw głosu %	Kapitał zakładowy w tys. PLN
Patentus Strefa S.A.*	Stalowa Wola	produkcja konstrukcji stalowych oraz urządzeń	100	100	4196
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp.z o.o.	Świętochłowice	produkcja konstrukcji stalowych oraz urządzeń	82,8	82,8	3740

* W związku z ogłoszeniem upadłości przez jednostkę zależną Patentus Strefa SA w październiku 2016 roku Spółka Dominująca utraciła kontrolę nad tą jednostką. Ze względu na utratę kontroli Spółka ta nie została objęta sprawozdaniem skonsolidowanym.

Spółki Grupy Kapitałowej nie posiadają udziałów i akcji w podmiotach stowarzyszonych i współzależnych. Nie realizowano wspólnych przedsięwzięć.

1.3 Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i Spółek zależnych jest nieoznaczony.

1.4 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w skład Zarządu Spółki Dominującej wchodziło:

- Józef DUDA – Prezes Zarządu;
- Stanisław DUDA - Wiceprezes Zarządu.

Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu Spółki Dominującej uprawniony jest Prezes i Wiceprezes Zarządu samodzielnie. Kadencja Zarządu trwa od 23.05.2012 do 23.05.2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki Dominującej działała w składzie:

- Maciej MARKIEL
- Urszula GOTZ
- Jakub Szymczak
- Łukasz DUDA
- Anna GOTZ

Do dnia sporządzenia oraz zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki Dominującej.

1.5 Data zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki Dominującej dnia 21 marca 2017 roku.

Członkowie Zarządu mają prawo do wprowadzania zmian do sprawozdania finansowego po jego publikacji.

1.6 Działalność zaniechana, aktywa do zbycia

Zarząd Spółki Dominującej oświadcza, że nie wystąpiła działalność zaniechana. Nie występują aktywa lub grupy aktywów do zbycia lub związane z działalnością zaniechaną oraz nie występują przychody i koszty związane z działalnością zaniechaną.

1.7 Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółki Grupy Kapitałowej w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez te Spółki dotychczasowej działalności. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości.

1.8 Podstawa sporządzenia oraz zasady prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (zwanymi dalej MSSF).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego (skorygowanego o odpisy aktualizujące związane z utratą wartości), za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i gruntów oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane w wartości godziwej.

Jednostka Dominująca skorzystała z przysługującego jej prawa wynikającego z par. 10 MSR 1 i nie zmieniła nazw elementów pełnego sprawozdania finansowego. I tak:

- dla określenia „sprawozdania z sytuacji finansowej” używana jest dotychczasowa nazwa „bilans”;
- dla określenia „sprawozdania ze zmian w kapitale własnym za okres” używana jest dotychczasowa nazwa „zestawienie zmian w kapitale własnym”;
- dla określenia „sprawozdania z przepływów pieniężnych” używana jest dotychczasowa nazwa „rachunek przepływów pieniężnych”;
- „sprawozdanie z całkowitych dochodów” składa się z dwóch elementów, mianowicie „rachunku zysków i strat” oraz odrębnego „sprawozdania z całkowitych dochodów”.

1.9 Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania finansowego, rok obrotowy

Walutą funkcjonalną Grupy Kapitałowej i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest PLN.

Dane finansowe w sprawozdaniu finansowym wykazane zostały w tysiącach złotych (tys. PLN), chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały z większą dokładnością.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

1.10 Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej o zgodności z MSSF

Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad (polityki) rachunkowości

2.1 Stosowanie MSSF

Zmiany w MSSF zatwierdzone przez Komisję Europejską

Zmiany do różnych standardów – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie);

Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty” - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie),

Zmiany w MSSF, które zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską, ale jeszcze nie weszły w życie:

Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach - zatwierdzone w UE w dniu 24 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych - zatwierdzone w UE w dniu 2 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne - zatwierdzone w UE w dniu 23 listopada 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),

Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych - zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),

Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa - zatwierdzone w UE w dniu 15 grudnia 2015 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Zmiany w MSSF, które nie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zatwierdziła między innymi niżej wymienione standardy, które jeszcze nie zostały zatwierdzone do stosowania przez UE:

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie);

MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie);

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

– Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie);

Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Zarząd Spółki Dominującej przewiduje, że zastosowanie powyższych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Zarząd Spółki Dominującej nie przewiduje możliwości wcześniejszego zastosowania standardów, zmian do standardów i interpretacji.

2.2 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut oraz operacji zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ustalonym na dzień poprzedzający ten dzień dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, chyba że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym Spółkę dokumencie ustalony został inny kurs dla pozostałych operacji.

Pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy według średniego kursu publikowanego dla danej waluty na dzień bilansowy przez Narodowy Bank Polski.

Wysokość kursów publikowanych przez Narodowy Bank Polski dla danej waluty na dzień bilansowy została przedstawiona w punkcie „Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)”.

Różnice kursowe powstałe w wyniku rozliczenia transakcji wyrażonych w walutach obcych, jak również powstałe z wyceny bilansowej pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych i dotyczących działalności podstawowej (operacyjnej) Grupy Kapitałowej odnosi się w koszty lub przychody finansowe.

2.3 Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe spełniające poniższe kryteria:

- są utrzymywane przez Grupę Kapitałową w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celach administracyjnych albo częściowo wynajmowane innym podmiotom,
- przewidywany okres użytkowania będzie dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa Kapitałowa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- wartość ich można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.:

- grunty własne,

- prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej oraz będące odrębną własnością lokale,
- maszyny, urządzenia, środki transportu,
- inne ruchome środki trwałe,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe w okresie budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się również środki trwałe służące ochronie środowiska lub zapewnieniu bezpieczeństwa osób i mienia.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia / koszcie wytworzenia. W cenie nabycia / koszcie wytworzenia uwzględniane są koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego (zgodnie z MSR 23 zaktualizowanym w 2007 roku).

W związku z zastosowaniem MSSF po raz pierwszy na dzień 01 stycznia 2004 roku, dla środków trwałych została przyjęta wartość godziwa jako odpowiadająca zakładanemu kosztowi środków trwałych (zgodnie z MSSF 1 par. 16).

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych do Grupy Kapitałowej, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację środków trwałych odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Prawo wieczystego użytkowania zostało nabyte na rynku wtórnym i jest wykazywane łącznie z wartością gruntów własnych, w grupie środków trwałych.

Na dzień bilansowy, rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do grupy „gruntów” (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów) wyceniane są według modelu opartego na wartości przeszacowanej (zgodnie z MSR 16 par. 31 i następane). Wartość przeszacowana rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do tej grupy to wartość godziwa na dzień przeszacowania, pomniejszona o kwotę późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Przeszacowania przeprowadzane są na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy. Wartość godziwa jest ustalana na podstawie wyceny sporządzonej przez profesjonalnego rzeczoznawcę. Częstotliwość dokonywania przeszacowań zależy od zmian wartości godziwej przeszacowywanych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli wartość godziwa przeszacowywanego składnika aktywów różni się w sposób istotny od jego wartości bilansowej, wymagane jest przeprowadzenie kolejnego przeszacowania. Jeżeli pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest przeszacowywana, cała grupa rzeczowych aktywów trwałych, do której przynależy dany składnik aktywów, zostaje przeszacowana. Jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów wzrosła wskutek przeszacowania, zwiększenie należy zaliczyć bezpośrednio do pozostałych kapitałów własnych jako „kapitał z aktualizacji wyceny”. Kapitał z aktualizacji wyceny jest korygowany o wartość rezerwy na odroczony podatek dochodowy. Kapitał z aktualizacji wyceny zaliczony do kapitału własnego można przenieść bezpośrednio do pozycji kapitałów „zyski zatrzymane” w momencie usunięcia odpowiadającego mu składnika aktywów z bilansu.

Niezależny rzeczoznawca majątkowy, oszacował na dzień 28.06.2011 roku wartość rynkową prawa wieczystego użytkowania gruntów, budynków, budowli oraz pozostałych składników rzeczowego majątku trwałego, który został nabyty przez Spółkę Zależną od syndyka. Skutki przeszacowania nabytych rzeczowych aktywów trwałych zostały ujawnione w kapitale z aktualizacji wyceny.

Jeżeli pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest przeszacowana, to umorzenie w dniu przeszacowania jest eliminowane z wartości bilansowej brutto składnika aktywów, a wartość bilansowa netto korygowana jest do wartości przeszacowanej składnika aktywów.

Rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do pozostałych grup rodzajowych, to jest budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu, inne ruchome środki trwałe, ulepszenia w obcych środkach trwałych, środki trwałe w okresie budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego - wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia po pomniejszeniu o skumulowane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości nie podlegają amortyzacji.

Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

- Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 11-70 lat,
- Maszyny i urządzenia: 4-13 lat,
- Środki transportu: 6-15 lat,
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe – okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Spółce środkach trwałych nie stwierdzono istotnych części składowych środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej. Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.4 Leasing

Umowę leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu własności przysługują Spółkom Grupy Kapitałowej, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się

w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w rachunku zysków i strat przez okres leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są zgodnie z zasadami opisanymi dla rzeczowych aktywów trwałych.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny.

W przypadku, kiedy Grupa Kapitałowa zawiera umowy leasingu finansowego i występuje w roli leasingodawcy, w aktywach bilansu wykazywane są należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

Spółka Dominująca jako producent maszyn objętych umową leasingu finansowego ujmuje zyski lub straty ze sprzedaży w danym okresie zgodnie z zasadami stosowanymi w przypadku zwykłej sprzedaży. Koszty poniesione na wytworzenie maszyny oraz inne koszty poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingowej ujmuje się jako koszty z chwilą uznania zysków ze sprzedaży.

Przychody finansowe w okresie trwania umowy leasingu finansowego ujmowane są w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

2.5 Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które w całości Grupa Kapitałowa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści łącznie.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na moment początkowego ujęcia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. W wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji oraz koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia.

Na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Zysk lub strata wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływają na zysk lub stratę netto w okresie, w którym zmiana nastąpiła.

Nieruchomość inwestycyjna zostaje usunięta z bilansu w momencie jej zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z jej zbycia.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się według Międzynarodowych Standardów Wyceny. Wartość rynkowa odzwierciedla zbiorowe postrzeganie i działanie rynku i jest podstawą szacowania wartości większości zasobów w ekonomii opartej o reguły rynku. Wartość rynkowa (lub inaczej profesjonalna opinia o wartości rynkowej) jest definiowana jako: szacunkowa, przewidywana kwota za jaką określona własność powinna być wymieniona w dniu wyceny, pomiędzy chętnym nabywcą a chętnym sprzedawcą, w transakcji której strony nie są w sposób szczególny współzależne, po właściwym rozpoznaniu rynku, na którym każda ze stron jest dobrze poinformowana o istotnych cechach mających wpływ na wartość transakcji, działa ze zrozumieniem, rozważnie i bez przymusu.

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, wartość rynkową określamy przy zastosowaniu następujących metod wyceny:

- podejście porównawcze - warunek stosowania - niezbędny wybór transakcji porównywalnych i innych, porównania rynkowe na podstawie obserwacji rynku;

- podejście kapitalizacji dochodu, łącznie z analizą zdyskontowanych strumieni pieniężnych - warunek stosowania - informacje pochodzące z rynku dotyczące stawek czynszowych oraz stóp zwrotu;

- podejście kosztowe - warunek stosowania - koszty budowy oraz zużycie określać na podstawie analiz rynkowych, szacunków kosztów i występującego zużycia;

Obowiązujące w MSR zasady wyceny rozlokowane są w nich na trzech poziomach. Pierwszy poziom Międzynarodowych Standardów Wyceny stanowią trzy standardy o charakterze fundamentalnym:

- MSW 1. Wartość rynkowa jako podstawa wyceny,

- MSW 2. Wartości nierynkowe jako podstawa wyceny,

- MSW 3. Operat szacunkowy.

Kolejny poziom nosi nazwę Zastosowania Międzynarodowych Standardów Wyceny [ZMSW] i dotyczy zasad stosowania MSW w poszczególnych sytuacjach. Poziom ten podzielono następująco:

- ZMSW 1. Wycena dla celów sprawozdań finansowych,

- ZMSW 2. Wycena dla celów kredytowych.

Trzeci poziom MSW zawiera wskazówki interpretacyjne gdzie rzeczoznawca dowiadyuje się o szczegółach rozwiązywania problemów i zagadnień, które mogą wystąpić w trakcie wyceny. Obecne wydanie MSW zawiera 14 wskazówek interpretacyjnych.

Pojęcie wartości rynkowej wg MSW odzwierciedla całościową koncepcję funkcjonowania rynku i jest podstawą wyceny większości zasobów w gospodarkach rynkowych, a definicja ma charakter prosty i rygorystyczny. Wartość godziwa zdefiniowana jest w MSSF jako kwota, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony lub kwota, za którą zobowiązanie mogłoby zostać uregulowane pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji (MSR 16, pkt.6). Pojęcie wartości godziwej jest stosowane do określenia zarówno rynkowych jak i nierynkowych wartości w sprawozdaniach finansowych. W bilansie dany składnik aktywów jest ujmowany wg wartości godziwej po odliczeniu amortyzacji (umorzenia) oraz łącznej wartości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (MSR 36, pkt.6). Tam, gdzie można ustalić wartość rynkową składnika aktywów, jest ona uważana za równą wartości godziwej. Zastosowanie modelu wartości godziwej wymaga dokonywania stałej i bieżącej aktualizacji wartości. W ujęciu początkowym wartość godziwa wykorzystuje się przy stosowaniu modelu opartego na wartości przeszacowanej (MSR 16, pkt.31)

Zatem podstawą przyjęcia wartości godziwej poszczególnego składnika aktywów jest jego wartość rynkowa.

Definicja wartości rynkowej zawarta w Krajowych Standardach oraz w Ustawie o gospodarce nieruchomościami jest tożsama w znaczeniu z definicją zawartą w MSR.

Wartość rynkową nieruchomości, zgodnie z art. 151 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz Standardami Zawodowymi Rzeczoznawców Majątkowych, stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, przy przyjęciu następujących założeń: strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy, upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku do wynegocjowania warunków umowy.

Spółka wyodrębniła z grupy środków trwałych nieruchomości, które są w całości wynajmowane innym podmiotom i które spełniają warunki definicji nieruchomości inwestycyjnych (par. 5 MSR 40 "Nieruchomości inwestycyjne"). Zgodnie z MSW wyceny wartości rynkowej, równej godziwej dokonano metodą kapitalizacji dochodu (Tożsama z metodą inwestycyjną, techniką kapitalizacji prostej netto wg UGN i krajowych Standardów).

2.6 Wartości niematerialne i prawne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe – koszty prac rozwojowych, autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych.

Wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również koszty zakończonych prac rozwojowych. Koszty zakończonych prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed podjęciem produkcji lub zastosowaniem technologii, zalicza się do wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli:

- 1) produkt lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone,
- 2) techniczna przydatność produktu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii,
- 3) koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.

Powyższe oznacza, że dopiero w sytuacji spełnienia ww. kryteriów koszty zakończonych prac rozwojowych mogą zostać aktywowane jako wartości niematerialne i prawne.

Do czasu zakończenia prac i spełnienia wyżej wskazanych warunków, ponoszone koszty prac rozwojowych ujmowane są w bilansie jako prace rozwojowe w toku.

Koszty zakończonych prac rozwojowych odpisuje się przez okres ekonomicznej użyteczności rezultatów prac rozwojowych. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach nie można wiarygodnie oszacować okresu ekonomicznej użyteczności rezultatów tych prac, to okres dokonywania odpisów nie może przekraczać 5 lat.

Prace rozwojowe zakończone niepowodzeniem, które nie dały zamierzonych efektów lub prace zakończone efektem pozytywnym, których z różnych przyczyn nie wdrożono, obciążają wynik finansowy w roku, w którym je zakończono. Odnosi się je wówczas w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla poszczególnych rodzajów wartości niematerialnych wynosi:

- Licencje na programy komputerowe oraz oprogramowanie komputerowe – 1-2 lata. W uzasadnionych przypadkach przewidywany okres użytkowania licencji może być wydłużony do 20 lat.
- Koszty prac rozwojowych – 2-5 lat.

Grupa Kapitałowa nie posiada innych wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania nie są amortyzowane do momentu ich rozliczenia na inne grupy wartości niematerialnych. Tego typu wartości niematerialne poddawane są obowiązkowym corocznym testom na utratę wartości.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana

jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla posiadanych przez Grupę Kapitałową składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości aktywów niefinansowych”.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy wartością godziwą przychodów ze zbycia, (jeżeli występują) i wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.7 Inwestycje kapitałowe

Jednostki zależne

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. uznaje się te jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu uzyskania korzyści z ich działalności. Kierowanie to odbywa się poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie oraz wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Wartość bilansowa inwestycji Grupy Kapitałowej w jednostkę zależną podlega wyłączeniu, odpowiednio z kapitałem własnym jednostki zależnej. Transakcje, rozrachunki, przychody, koszty i niezrealizowane zyski ujęte w aktywach, powstałe na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy, podlegają eliminacji. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

W przypadku powstania udziału niekontrolującego w aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych ujmowany jest on w ramach kapitału własnego w odrębnej pozycji.

Zaprzestaje się konsolidacji jednostek zależnych z dniem ustania kontroli..

Jednostki stowarzyszone

Za jednostki stowarzyszone uznaje się jednostki, na które Spółka Dominująca wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej podmiotu stowarzyszonego, co zwykle wiąże się z posiadaniem od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących lub z możliwością wpływu na działalność jednostki w inny sposób

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie występują inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

2.8 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa Kapitałowa dokonuje przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. W przypadku gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów

generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, to jest: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów lub ich grupy, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości.

W sytuacji odwrócenia utraty wartości wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w okresie, w którym ustały przesłanki powodujące trwałą utratę wartości.

Na dzień 31.12.2016 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych z uwzględnieniem postanowień przepisów MSR 36.

Wartość odzyskiwalna znaczących składników rzeczowych aktywów trwałych w Jednostce Dominującej została oszacowana w oparciu o wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży składników majątkowych. Uprawniony rzeczoznawca majątkowy oszacował wartość godziwą nieruchomości (prawo wieczystego użytkowania gruntów wraz z budynkami) oraz istotnych ruchomości (maszyny i urządzenia o wartości bilansowej powyżej 100 tys. zł. netto) według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku. Wartość godziwa nieruchomości oraz istotnych ruchomości oszacowana przez rzeczoznawcę została następnie pomniejszona o szacowane koszty sprzedaży. W taki sposób oszacowana wartość godziwa nieruchomości i istotnych ruchomości jest wyższa od wartości bilansowej.

Jednostki zależne również przeprowadziły test na utratę wartości aktywów. Wartość odzyskiwalna w tych Spółkach została oszacowana w oparciu o wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży składników majątkowych. Uprawniony rzeczoznawca majątkowy oszacował wartość godziwą nieruchomości (prawo wieczystego użytkowania gruntów wraz z budynkami) oraz istotnych ruchomości (maszyny i urządzenia o wartości bilansowej powyżej 10 tys. zł.) według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku. Wartość godziwa nieruchomości oraz istotnych ruchomości oszacowana przez rzeczoznawcę została następnie pomniejszona o szacowane koszty sprzedaży. W taki sposób oszacowana wartość godziwa nieruchomości i istotnych ruchomości jest wyższa od wartości bilansowej.

Wyniki przeprowadzonych testów wskazują, że nie zachodzi konieczność dokonywania odpisów aktualizujących związanych z ewentualną utratą wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wykazanych w skonsolidowanym bilansie na koniec roku obrotowego.

2.9 Aktywa finansowe

Grupa Kapitałowa klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z czterech poniżej opisanych kategorii. Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji oraz przyjętej metody wyceny i miejsca odnoszenia jej skutków. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów finansowych. Poniższa kwalifikacja dotyczy wyceny a nie prezentacji aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym.

Zasady klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii i ich wycena:

1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii zaliczane są aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli Grupa zdecydowała na moment początkowego ujęcia o wycenie w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do przeznaczonych do obrotu zaliczane są również instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są początkowo w wartości godziwej, zaś koszty transakcji ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej odnoszone są w rachunek zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Spółka przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa Kapitałowa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki udzielone i należności własne ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji, chyba że są one nieistotne. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do tej grupy zaliczono niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Grupa Kapitałowa jest w stanie i zamierza utrzymać do terminu wymagalności, z wyłączeniem aktywów zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub do kategorii dostępnych do sprzedaży, jak również aktywów finansowych spełniających definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według zamortyzowanego kosztu opartego na bazie efektywnej stopy procentowej. Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa w tej kategorii wykazywane są jako aktywa bieżące, chyba że ich wymagalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego, wtedy prezentowane są jako aktywa trwałe.

4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niestanowiące instrumentów pochodnych wyznaczone na dostępne do sprzedaży albo niezaliczone do żadnej z powyższych kategorii.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji. Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według wartości godziwej.

Przychody z odsetek dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane będą w rachunku zysków i strat według efektywnej stopy procentowej. Dywidendy dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane będą w rachunku zysków i strat, kiedy prawa do otrzymania płatności zostaną ustalone.

Wszystkie inne zmiany w wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym. W momencie sprzedaży tych aktywów lub ich wygaśnięcia skutki ich wyceny ujęte w kapitale własnym prezentowane są w rachunku zysków i strat.

Aktywa te są usuwane z bilansu, kiedy prawa do otrzymania korzyści z danego aktywa wygasły lub zostały przekazane, a Grupa Kapitałowa przekazała praktycznie wszystkie korzyści i ryzyka związane z aktywem.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zaliczane są do aktywów trwałych, o ile Grupa Kapitałowa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wszystkie wyżej wymienione aktywa finansowe ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia odpowiadającej wartości godziwej poniesionych wydatków na ich nabycie, bądź wartości godziwej przekazanych w zamian innych składników majątku. Przy ustalaniu tej wartości uwzględniane są koszty zawarcia transakcji.

2.10 Instrumenty pochodne i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne są ujmowane i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Metody rozpoznania zysku i straty z tych instrumentów uzależnione są od tego, czy dany instrument wyznaczony został jako instrument zabezpieczający oraz od charakteru tego zabezpieczenia. Dany instrument może być wyznaczony jako zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów pieniężnych lub zabezpieczenie inwestycji zagranicznych.

Grupa Kapitałowa nie zawierała transakcji na instrumentach pochodnych oraz transakcji o charakterze zabezpieczającym.

2.11 Zapasy

Zapasy są aktywami przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będącymi w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mającymi postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkcję w toku oraz produkty gotowe.

Materiały i towary na dzień bilansowy są wyceniane w cenach nabycia. Na dzień bilansowy materiały przeznaczone do sprzedaży oraz towary są wyceniane w kwocie nie wyższej niż cena sprzedaży netto.

Odpisy aktualizujące wartość materiałów i towarów wynikające z wyceny w cenach sprzedaży netto zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów sprzedaży.

Półprodukty i produkty w toku wycenia się w koszcie wytworzenia.

Koszt wytworzenia wyrobów gotowych, półproduktów i produkcji w toku obejmuje: koszty bezpośrednio związane z jednostką produktu oraz odpowiednio przypisane zmienne i stałe koszty pośrednie produkcji. Stałe pośrednie koszty produkcji przypisuje się przyjmując normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych. Na dzień bilansowy wyroby nie są wycenione wyżej niż ceny sprzedaży netto.

Odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych i półproduktów odpisuje się w ciężar kosztów wytworzenia sprzedanych produktów.

Rozchód zapasów odbywa się według zasady FIFO („pierwsze weszło – pierwsze wyszło”), jedynie w uzasadnionych przypadkach w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) tych składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia.

2.12 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług to należności finansowe powstałe w wyniku podstawowej działalności operacyjnej Grupy Kapitałowej.

Do pozostałych należności zalicza się:

- inne należności finansowe tj. należności spełniające definicje aktywów finansowych m. in. lokaty powyżej 3 miesięcy, należności z tytułu rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych, papiery komercyjne oraz dłużne instrumenty finansowe powyżej 3 miesięcy kwalifikowane do kategorii pożyczki i należności, należności z tytułu dywidend, odsetki od należności, zaliczki, pozostałe należności finansowe;
- inne należności niefinansowe, w tym zaliczki (na dostawy oraz na środki trwałe, na środki trwałe w budowie, na wartości niematerialne), należności z tytułu ZFŚS, należności z tytułu podatków, pozostałe należności niefinansowe. Zaliczki na środki trwałe, na środki trwałe w budowie, na wartości niematerialne wykazywane są w grupie aktywów trwałych.
- rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności ujmowane są pierwotnie w wartościach godziwych. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności (od 14 do 90 dni), uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania przychodu.

Na dzień bilansowy inne należności finansowe o terminie wymagalności dłuższym niż 3 miesiące od dnia bilansowego oraz należności z tytułu dostaw i usług o terminie wymagalności dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego wycenia się według zamortyzowanego kosztu w oparciu o efektywną stopę procentową z zachowaniem zasad ostrożności. Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości należności nieobjętej zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości – w wysokości 100% należności,
- kwestionowanych lub z których zapłatą dłużnik zalega, a spłata należności nie jest prawdopodobna – do wysokości należności nieobjętej zabezpieczeniem,
- stanowiących równowartość kwot podwyższających należności – do wysokości tych kwot,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności – według indywidualnej oceny.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Należności wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2., „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych”.

2.13 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy od dnia ich założenia, otrzymania, nabycia lub wystawienia oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.2., „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach

obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w bilansie.

2.14 Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej poprzez transakcje sprzedaży niż poprzez kontynuowanie użytkowania, pod warunkiem, iż są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie, z zachowaniem warunków, które są zwyczajowo stosowane przy sprzedaży tych aktywów (lub grup do zbycia) oraz ich sprzedaż jest wysoce uprawdopodobniona.

Bezpośrednio przed początkową kwalifikacją składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonych do sprzedaży, dokonuje się wyceny tych aktywów, tj. ustala się ich wartość bilansową zgodnie z przepisami właściwych standardów. Rzeczowe aktywa trwale oraz wartości niematerialne nie podlegają amortyzacji do dnia reklasyfikacji, a w przypadku wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość wystąpienia utraty wartości, zostaje przeprowadzony test na utratę wartości i w konsekwencji ujęty odpis, zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Aktywa trwale (lub grupy do zbycia), których wartość została ustalona w sposób jak wyżej podlegają przekwalifikowaniu na aktywa przeznaczone do sprzedaży. Na moment przekwalifikowania aktywa te wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Różnica z wyceny do wartości godziwej ujmowana jest w pozostałych kosztach operacyjnych. W momencie późniejszej wyceny, ewentualne odwrócenie wartości godziwej ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.15 Kapitał własny

Kapitał własny został podzielony zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” na poniższe kategorie:

- Kapitał akcyjny (zakładowy) Jednostki Dominującej, wykazany według wartości nominalnej;
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. W tej pozycji, zgodnie z art. 396 § 2 Kodeksu spółek handlowych, wykazywana jest nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, która jest pomniejszana o koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego.
- Kapitał z aktualizacji wyceny. W tej pozycji wykazywany jest kapitał z przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych po pomniejszeniu o rezerwy na odroczony podatek dochodowy rozliczane z kapitałem;
- Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych;
 - Kapitał zapasowy tworzony ustawowo – kapitał tworzony z zysku zgodnie z wymogami art. 396 § 1 Kodeksu spółek handlowych;
 - Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem – kapitał tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółek wchodzących w skład Grupy
 - Zysk (strata) netto bieżącego okresu obrotowego.

Statut Spółki Dominującej przewiduje tworzenie kapitału rezerwowego z przeznaczeniem na wypłatę dywidend dla akcjonariuszy oraz tworzenie innych funduszy specjalnych. W bieżącym okresie oraz w poprzednich latach Jednostka Dominująca nie tworzyła kapitału rezerwowego oraz innych funduszy celowych.

2.16 Zobowiązania

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów.. Wycena zobowiązań uzależniona jest od ich zakwalifikowania do jednej z dwóch poniżej wymienionych kategorii:

- Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej grupy zaliczono zobowiązania, które spełniają kryteria zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz gdy zawierają elementy wbudowane. Spółka nie posiada tego typu zobowiązań.
- Pozostałe zobowiązania. W tej grupie można wyodrębnić dwa typy zobowiązań: zobowiązania finansowe i zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych.

Zobowiązania finansowe ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty transakcyjne. W przypadku stosowania normalnych terminów płatności, uznanych w praktyce na rynku w transakcjach o podobnym charakterze, za wartość godziwą uznaje się ich wartość nominalną powstałą w dniu rozpoznania zobowiązania. Na dzień bilansowy zobowiązania finansowe wycenia się w wartości zamortyzowanego kosztu opartego na efektywnej stopie procentowej. Wyjątkiem są kredyty udzielone w rachunku bieżącym, dla których nie są ustalone harmonogramy spłat. W przypadku tego rodzaju kredytów koszty związane z jego uruchomieniem oraz inne opłaty obciążają koszty finansowe metodą liniową w momencie ich poniesienia. Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zaliczono:

- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek,
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania przypadające do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały zafakturowane, krótkookresowe rezerwy na niewykorzystane urlopy, inne zarachowane koszty, stanowiące zobowiązania oszacowane na podstawie zawartych umów lub innych wiarygodnych szacunków (bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów),
- inne zobowiązania finansowe, (zobowiązania z tytułu wynagrodzeń osobowych, zobowiązania z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań, itp.)

Zobowiązania niezaliczone do pozostałych zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty. Do tej kategorii zaliczono:

- zobowiązania z tytułu podatków, opłat, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych;
- otrzymane zaliczki, które zostaną rozliczone poprzez fizyczną dostawę wyrobów gotowych/towarów lub wykonanie usługi, zobowiązania z tytułu funduszy specjalnych,
- rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych w budowie oraz nabycie gotowych środków trwałych. Sposób rozliczenia otrzymanych dotacji opisano w punkcie „Dotacje państwowe”.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych”.

2.17 Dotacje państwowe

Dotacje pieniężne ujmują się w wartości nominalnej. Dotacje państwowe, w tym dotacje z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej do aktywów prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań długoterminowych. Część dotacji, która zostanie rozliczona w okresie następnym 12 miesięcy po dniu bilansowym jest wykazywana jako przychody przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań krótkoterminowych. Dotacji państwowych nie ujmują się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, że dotacje będą otrzymane. Dotacje państwowe ujmują się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami amortyzacji.

Spółka Dominująca otrzymuje również dotacje będące refundacją kosztów wynagrodzeń i świadczeń pracowników będących osobami niepełnosprawnymi. Tego typu dotacje ujmowane są w całości w okresie ich wymagalności i wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Jednostka Dominująca otrzymuje także dotacje na wydatki ponoszone na koszty prac badawczo-rozwojowych, sfinansowane ze środków unijnych w ramach zawartych umów. Dotacje te szczegółowo zostały opisane w punkcie 4.9.

Dotacje do kosztów otrzymane w formie zaliczki na wydatki, które będą ponoszone w przyszłości zaliczane są do przychodów przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań krótkoterminowych i rozliczane w proporcji do ponoszonych wydatków w poszczególnych okresach rozliczeniowych i w proporcji do stopnia refundowania tych wydatków poprzez zaliczenie ich do pozostałych przychodów operacyjnych z równoczesną korektą kosztów podatkowych.

Zgodnie z MSR 20 par. 28, kwoty otrzymanych dotacji wykazywane są w odrębnej pozycji rachunku przepływów pieniężnych z działalności finansowej.

2.18 Podatek dochodowy oraz odroczony podatek dochodowy

Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat obejmuje: podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący obliczany jest zgodnie z aktualnymi przepisami podatkowymi.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać wtedy, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozliczona.

Podatek odroczony ujmują się w rachunku zysków i strat danego okresu, za wyjątkiem przypadku, gdy podatek odroczony dotyczy transakcji czy zdarzeń, które ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym – wówczas podatek odroczony również ujmowany jest w odpowiednim składniku kapitału własnego.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania. Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

2.19 Rezerwy i świadczenia pracownicze

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy spełnione są następujące warunki: Na Spółce ciąży istniejący obowiązek prawny lub obowiązek zwyczajowy, który wynika ze zdarzeń przeszłych, a ponadto gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku gdy wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR 1 rezerwy w bilansie prezentowane są jako krótkoterminowe i długoterminowe.

Rezerwy mogą być tworzone w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- świadczenia pracownicze i podobne,
- skutki toczących się spraw sądowych oraz spraw spornych;
- udzielone gwarancje i poręczenia.

W zakresie świadczeń pracowniczych Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy. Grupa Kapitałowa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna, odprawa rentowa, odprawa pośmiertna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami prawa po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych i prezentowane w pozycji innych zobowiązań. Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych (odpraw emerytalnych) są szacowane w wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wylicza corocznie niezależny aktuariusz metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

2.20 Rachunek zysków i strat

Rachunek zysków i strat sporządza się w wariacie kalkulacyjnym.

2.21 Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmuje się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i opusty.

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych, towarów i materiałów ujmuje się wtedy, gdy:

- przekazano nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- można wycenić wiarygodnie kwotę przychodów,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez Grupę Kapitałową w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się wtedy, gdy:

- można wycenić w sposób wiarygodny kwotę przychodów,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa Kapitałowa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji,
- można w wiarygodny sposób określić stopień realizacji transakcji na dzień bilansowy,
- koszty poniesione w związku z transakcją oraz koszty zakończenia transakcji mogą być wycenione w wiarygodny sposób.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Kategoria ta obejmuje zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, aktualizację wartości inwestycji w nieruchomości, otrzymane dotacje, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych oraz otrzymanego odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy Kapitałowej, który objęty był ubezpieczeniem. Do pozostałych przychodów operacyjnych zaliczane są także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności oraz odwrócenia odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

Do przychodów finansowych zaliczane są odsetki od lokat bankowych, odsetki od nieterminowych płatności należności, odpisy aktualizujące należności z tytułu odsetek oraz zyski z różnic kursów walut.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się według zasady memoriałowej, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej.

2.22 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na wynik finansowy okresu są również pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe.

Do pozostałych kosztów operacyjnych Spółka zalicza koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną. Kategoria ta obejmuje straty z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, przekazane darowizny, kary i grzywny, koszty odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów materiałów oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

Do kosztów finansowych zaliczane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego oraz straty z różnic kursów walut.

2.23 Rachunek przepływów środków pieniężnych

Rachunek przepływów środków pieniężnych jest sporządzany metodą pośrednią.

2.24 Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne” Segmentem operacyjnym jest część składowa Grupy Kapitałowej, (i) która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty, (ii) której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji oraz (iii) w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa segmenty działalności. Pierwszy segment operacyjny związany jest z produkcją maszyn i urządzeń oraz świadczeniem usług dla górnictwa. Do drugiego segmentu operacyjnego zaliczono sprzedaż hurtową towarów i materiałów.

Segmenty geograficzne w sprawozdaniu finansowym ustala się według wyodrębnionych obszarów działalności Spółki, w ramach których następuje dostarczanie produktów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych, różnym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w odmiennym środowisku gospodarczym.

Działalność Grupy Kapitałowej koncentruje się głównie na obszarze kraju. Z tego też względu Grupa nie objęła obowiązkiem sprawozdawczym odrębnych segmentów geograficznych.

Koszty segmentów obejmują koszty sprzedaży zewnętrznym klientom, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Koszty segmentu nie obejmują kosztów administracyjnych, kosztów zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych oraz innych kosztów powstałych na poziomie Grupy Kapitałowej, które dotyczą Grupy jako całości.

Do aktywów segmentu zalicza się m.in. rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności, które można bezpośrednio przyporządkować do danego obszaru działalności. Do pasywów segmentu zalicza się m.in. wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw, usług, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, przychody przyszłych okresów.

2.25 Polityka zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru i określania sposobu postępowania z ryzykiem. Wyodrębniono następujące rodzaje ryzyk:

- ryzyko rynkowe, w tym: zmian cen materiałów, stóp procentowych oraz kursów walutowych,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

Podstawowym problemem jest ryzyko rynkowe zmian cen materiałów do produkcji. Koszty produkcji w dużej mierze uzależnione są od zmiany cen materiałów, w tym wyrobów hutniczych (blachy, kształtowniki). Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu cen materiałów do produkcji.

Ryzyko zmian stóp procentowych. Grupa Kapitałowa zawiera umowy kredytowe oparte na zmiennych stopach WIBOR 1M (1 miesięczny) + marża banku lub EURIBOR 1M (1 miesięczny) + marża banku. W związku z tym narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w przypadku zaciągania nowego lub refinansowania istniejącego zadłużenia. Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu stóp procentowych kredytów.

Ryzyko zmian kursów walut. W odniesieniu do części obrotu realizowanego na rynkach zagranicznych Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez Grupę sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Ze względu na nieistotną wielkość tych obrotów Grupa Kapitałowa nie zabezpiecza się przed ryzykiem zmian kursów walut.

Ryzyko płynności. Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości. Spółki Grupy Kapitałowej muszą mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego są narażone na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych, oceny zdolności kredytowej oraz stopnia koncentracji.

Ryzyko kredytowe. Wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawierane są transakcje fizycznej sprzedaży produktów poddawana jest procedurom weryfikacyjnym. Stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Ryzyko kredytowe w przypadku należności jest wysokie i związane jest z ograniczoną liczbą istotnych odbiorców wyrobów, usług i towarów.

2.26 Szacunki Zarządu

Sporządzając sprawozdanie finansowe, Zarząd Spółki Dominującej wykorzystywał szacunki oparte na pewnych założeniach i osądach. Szacunki te mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki oraz leżące u ich podstaw założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu co do wartości poszczególnych pozycji, których dotyczą.

W niektórych istotnych kwestiach Zarząd Spółki Dominującej opierał się na opiniach niezależnych ekspertów.

W związku z charakterem oszacowań i przyjętych założeń dotyczących przyszłości, uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji mogą nie pokrywać się z faktycznymi rezultatami. Szacunki oraz założenia w nich przyjęte podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeśli dotyczą wyłącznie tego okresu lub także w okresach kolejnych.

Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą ryzyko obejmują:

- Wycena nieruchomości inwestycyjnych. Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Podstawą do ustalenia (oszacowania) wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych na dzień bilansowy jest wycena sporządzona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Szacunek wartości godziwej przeprowadzany jest na konkretny dzień bilansowy. Uwzględniając zmienność warunków rynkowych, tak oszacowana wartość nieruchomości inwestycyjnych może okazać się niewłaściwa w innym terminie.
- Wycena rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty”. Zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości do tej grupy zalicza się grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów. Wartość aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty” podlega okresowemu przeszacowaniu do wartości godziwej (przeszacowanej). Podstawą do ustalenia (oszacowania) wartości godziwej jest wycena sporządzona przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Przeszacowania przeprowadza się na tyle regularnie, aby wartość bilansowa nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na dzień bilansowy. Uwzględniając zmienność warunków rynkowych, tak przeszacowana wartość aktywów trwałych zaliczonych do grupy „grunty” może okazać się niewłaściwa w innym terminie.
- Okresy użytkowania środków trwałych. Spółki Grupy Kapitałowej dokonują okresowego (przynajmniej raz do roku na dzień bilansowy) oszacowania prawidłowości ustalenia okresów użytkowania

poszczególnych składników majątku trwałego, ewentualnej wartości rezydualnej poszczególnych obiektów. Szacunki te oparte są głównie na doświadczeniu historycznym oraz analizie różnorodnych czynników wpływających na wykorzystanie posiadanego majątku oraz możliwości skonsumowania korzyści ekonomicznych w nim zawartych.

- Rezerwy na świadczenia pracownicze. Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych porozumień płacowych ani zbiorowych układów pracy związanych ze świadczeniami pracowniczymi. Grupa Kapitałowa nie posiada także programów emerytalnych zarządzanych bezpośrednio przez Spółki lub przez fundusze zewnętrzne. Koszty świadczeń pracowniczych obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz koszty świadczeń emerytalnych (odprawa emerytalna, odprawa rentowa, odprawa pośmiertna) wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami Kodeksu pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku; tekst jednolity Dz. U. 1998 r. Nr 21 poz. 94, z późniejszymi zmianami) po okresie zatrudnienia. Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wyceniane są na zasadach ogólnych. Świadczenia długoterminowe szacowane są na podstawie metod aktuarialnych. Zastosowanie tych metod wymaga przyjęcia wielorakich założeń, w tym odpowiednich stóp dyskontowych oraz założeń demograficznych. Poziom rezerw oraz kosztów przyszłych świadczeń pracowniczych został przyjęty i zaprezentowany w historycznych sprawozdaniach finansowych na podstawie raportu uprawnionego aktuarusza.
- Grupa Kapitałowa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.
- Grupa Kapitałowa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

2.27 Wartość godziwa

Wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania stanowi cena, możliwa do uzyskania przy sprzedaży składnika aktywów lub do zapłacenia za przeniesienie zobowiązania (cena wyjścia) w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. O ile nie istnieją przesłanki wskazujące na fakt, że składnik aktywów nie został nabyty po cenie stanowiącej jego wartość godziwą uznaje się, że wartość godziwą na dzień początkowego ujęcia stanowi cena nabycia danego aktywów lub – w przypadku zobowiązań finansowych - cena sprzedaży.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek ustala się na podstawie najbardziej reprezentatywnej ceny pochodzącej z tego rynku na dzień wyceny.

Jeżeli rynek na dany składnik aktywów lub zobowiązań finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Spółka ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny opierające się na maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych. Obejmują one wykorzystanie cen z ostatnio przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modele wyceny powszechnie stosowane na rynku.

Oszacowana wartość godziwa instrumentów pochodnych odpowiada kwocie możliwej do uzyskania lub koniecznej do zapłaty w celu zamknięcia pozycji otwartych na koniec okresu sprawozdawczego. Dla transakcji, dla których jest to możliwe, wyceny dokonuje się w oparciu o notowania rynkowe.

Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz nieruchomości inwestycyjne wykazywane są w wartościach przeszacowanych stanowiących wartości godziwe na dzień ich przeszacowania, pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. W szacowaniu wartości godziwej zastosowano podejście największego i najlepszego wykorzystania tych nieruchomości, co jest zgodne z aktualnym wykorzystaniem nieruchomości.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów została ustalona przez doświadczonego rzeczoznawcę majątkowego na bazie danych z porównywalnego rynku, który odzwierciedla najnowsze ceny transakcyjne dla podobnych nieruchomości. Zastosowano podejście rynkowe.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została ustalona przez doświadczonego rzeczoznawcę majątkowego na bazie danych z porównywalnego rynku, który odzwierciedla najnowsze ceny najmu powierzchni dla podobnych nieruchomości. Zastosowano podejście dochodowe.

Nie doszło do zmiany w technice (metodzie) wyceny w ciągu roku.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz nieruchomości inwestycyjnych została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Nie nastąpiło przemieszczenie pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej w ciągu roku obrotowego.

3. Wybrane dane finansowe przeliczone na euro (EUR)

Przyjęto średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro w okresach objętych sprawozdaniem finansowym w celu uzyskania porównywalnych danych finansowych – kursy ustalane przez Narodowy Bank Polski. Średni kurs w okresie obliczono jako średnią kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Okres	Kurs średni EUR w okresie	Kurs najniższy EUR w okresie	Kurs najwyższy EUR w okresie	Kurs EUR na ostatni dzień okresu
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5
od 01.01.2016	4,3637	4,2355	4,5035	4,4240
do 31.12.2016				
od 01.01.2015	4,1843	3,9822	4,3580	4,2615
do 31.12.2015				

Źródło: Tabela A – Archiwum kursów średnich NBP (<http://www.nbp.gov.pl>)

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym przeliczone na euro.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień okresu (kolumna 5).

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym (kolumna 2).

Wybrane dane finansowe do pozycji rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych	w tys. PLN		w tys. EURO	
	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
I.Przychody netto ze sprzedaży	51.902	66.068	11.894	15.790
II.Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(9.486)	583	(2.174)	139
III.Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(17.005)	(511)	(3.897)	(122)
IV.Zysk (strata) netto	(16.445)	(1.070)	(3.769)	(256)
V.Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(16.311)	(973)	(3.769)	(233)
VI.Zysk (strata) netto przypadający udziałom niekontrolującym	(134)	(97)	(31)	(23)
VII.Całkowity dochód ogółem	(16.555)	(887)	(3.794)	(212)
VIII.Całkowity dochód ogółem przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(16.421)	(790)	(3.794)	(189)
IX.Całkowity dochód ogółem przypadający udziałom niekontrolującym	(134)	(97)	(31)	(23)
X.Średnia ważona liczba akcji w sztukach	29.500.000	29.500.000	29.500.000	29.500.000
XI. Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	2,86	3,31	0,65	0,79
XII. Zysk (strata) netto na akcję oraz rozwodniony zysk (strata) netto na akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej (w PLN/EUR)	(0,56)	(0,04)	(0,13)	(0,01)
XIII.Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	10.243	303	2.347	72
XIV.Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2.349)	(10.293)	(538)	(2.460)
XV.Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(7.876)	9.617	(1.805)	2.298
XVI.Przepływy pieniężne netto, razem	18	(373)	4	(89)
kurs Euro dla przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz pozycji przepływów pieniężnych			4,3637	4,1843

Wybrane dane finansowe do pozycji aktywów i pasywów	w tys. PLN		w tys. EURO	
	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
XVII.Aktywa trwałe	98.763	115.288	22.324	27.053
XVIII.Aktywa obrotowe	45.744	61.633	10.340	14.463
XIX.Aktywa razem	144.507	176.921	32.664	41.516
XX.Zobowiązania długoterminowe	31.467	36.036	7.113	8.456
XXI.Zobowiązania krótkoterminowe	28.770	43.338	6.503	10.170
XXII. Kapitał własny	84.270	97.547	19.048	22.890
XXIII. Kapitał własny przypadający na Akcjonariuszy Jednostki Dominującej	83.521	96.664	18.879	22.683
XXIV Kapitał akcyjny (zakładowy)	11.800	11.800	2.667	2.769
XXV. Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	749	883	169	207
kurs Euro dla przeliczenia pozycji aktywów i pasywów			4,4240	4,2615

Średnia ważona ilość akcji w danym okresie sprawozdawczym została obliczona zgodnie z treścią MSR 33. Przy wyliczeniu średniej ważonej ilości akcji wzięto pod uwagę datę zarejestrowania nowych emisji akcji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Do wyliczenia wskaźnika wartości księgowej przypadającej na jedną akcję przyjęto w liczniku sumę kapitału własnego na koniec okresu, a w mianowniku średnią ważoną liczbę akcji.

Do wyliczenia wskaźnika podstawowego zysku na akcję oraz rozwodnionego zysku na akcję przyjęto w liczniku kwotę zysku netto, a w mianowniku średnią ważoną liczbę akcji. Nie wystąpiły różnice pomiędzy danymi do obliczenia podstawowego zysku na akcję i rozwodnionego zysku na akcję.

4. Noty objaśniające do pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

4.1 Nota 1 - Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wartości niematerialne i prawne netto, w tym:	5.658	7.137
Koszty prac rozwojowych	4.652	5.887
Programy komputerowe	982	1.210
Prace rozwojowe w toku	24	40
Dodatkowe informacje:		
<i>Wartości niematerialne i prawne na podstawie umów leasingu finansowego</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Koszty prac rozwojowych obejmują wydatki na dokumentację techniczną i technologiczną, projekty oraz koszty procesu certyfikacji. Prace rozwojowe ujmowane są jako aktywa oraz amortyzowane według zasad opisanych w punkcie 2.6. polityki rachunkowości.

W 2015 roku Spółka Dominująca ponosiła wydatki na prace rozwojowe, które zakończyły się wynikiem pozytywnym i zostały wykazane w bilansie jako koszty prac rozwojowych.

W bieżącym roku oraz w roku poprzednim ponoszono wydatki na prace badawcze. W 2016 roku był to koszt w wysokości 1 476 tys. PLN, a w 2015 roku 230 tys. PLN. Na poniesione wydatki Spółka otrzymała dotacje. W 2016 była to kwota 1 362 tys. PLN, a w roku 2015 kwota 153 tys. PLN.

Programy komputerowe obejmują przede wszystkim licencje na systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe wykorzystywane w działalności Grupy Kapitałowej.

Zmiany wartości początkowej oraz umorzenia wartości niematerialnych i prawnych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższych tabelach:

Dane za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Koszty prac rozwojowych	Programy komputerowe	Razem
Wartość netto na początek okresu	5.927	1.210	7.137
Wartość brutto na początek okresu	6.675	2.612	9.287
Zwiększenia, w tym:	43	0	43
nabycie	43	0	43
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	22	22
Wartość brutto na koniec okresu	6.718	2.590	9.308
Umorzenia na początek okresu	(788)	(1.402)	(2.190)
Zwiększenia umorzeń	(1.278)	(206)	(1.484)
Zmniejszenia umorzeń	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(2.066)	(1.608)	(3.674)
Saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0
Prace rozwojowe w toku	24	0	24
Wartość netto na koniec okresu	4.676	982	5.658

Dane za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Koszty prac rozwojowych	Programy komputerowe	Razem
Wartość netto na początek okresu	2.807	1.569	4.376
Wartość brutto na początek okresu	1.967	2.598	4.565
Zwiększenia, w tym:	4.708	14	4.722
nabycie	4.708	14	4.722
Zmniejszenia	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	6.675	2.612	9.287
Umorzenia na początek okresu	(325)	(1.029)	(1.354)
Zwiększenia umorzeń	(463)	(373)	(836)
Zmniejszenia umorzeń	0	0	0
Razem umorzenia na koniec okresu	(788)	(1.402)	(2.190)
Saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0
Prace rozwojowe w toku	40	0	40
Wartość netto na koniec okresu	5.927	1.210	7.137

Grupa Kapitałowa nie korzysta z wartości niematerialnych na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego.

Wartości niematerialne i prawne nie stanowią zabezpieczenia udzielonych Grupie Kapitałowej kredytów.

4.2 Nota 2 - Rzeczowe aktywa trwałe

Strukturę rzeczowych aktywów trwałych obrazuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Środki trwałe netto, w tym:	83.501	100.491
grunty własne i prawo wieczystego użytkowania gruntu, w tym:	11.925	12.476
<i>prawo użytkowania wieczystego gruntu</i>	7.866	8.466
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	30.744	39.555
urządzenia techniczne i maszyny	37.493	44.002
środki transportu	957	1.261
inne środki trwałe	2.382	3.197
Środki trwałe w budowie	137	1.757
Razem rzeczowe aktywa trwałe netto wykazane w sprawozdaniu finansowym	83.638	102.248
Dodatkowe informacje:		
<i>Środki trwałe netto użytkowane na podstawie umów leasingu finansowego</i>	1.315	216

Zmiany wartości początkowej oraz umorzenia środków trwałych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższych tabelach:

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dane za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Grunty i prawo wieczyste użytkowania gruntów	Budynki i budowie	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość netto na początek okresu	12.476	39.555	44.002	1.261	3.197	100.491
Wartość brutto na początek okresu	12.514	48.638	65.572	3.167	6.690	136.581
Zwiększenia, w tym:	49	423	3.471	43	(199)	3.787
nabycie	0	423	3.084	43	188	3.738
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "+"	49	0	0	0	0	49
odwrócenie odpisu aktualizującego"- "do wartości przeszacowanej z poprzedniego okresu	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne			387	0	(387)	0
Zmniejszenia	0	0	(6)	(40)	0	(46)
likwidacja i sprzedaż		0	(6)	(40)		(46)
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "-"	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	12.563	49.061	69.037	3.170	6.491	140.322
korekta wartości środków trwałych w związku z przekształceniem na MSR na 01.01.2011	(38)	(442)	(55)	(11)	(3)	(549)
Umorzenia na początek okresu	0	(8.641)	(21.515)	(1.895)	(3.490)	(35.541)
Zwiększenia umorzenia	0	(1.609)	(5.181)	(126)	(249)	(7.165)
Zmniejszenia umorzeń, w tym:	(600)	(7.625)	(4.793)	(181)	(367)	(13.566)
likwidacja i sprzedaż	0	0	3	40	1	44
korekta umorzeń związana z aktualizacją do wartości przeszacowanej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(600)	(7.625)	(4.796)	(221)	(368)	(13.610)
Razem umorzenia na koniec okresu	(600)	(17.875)	(31.489)	(2.202)	(4.106)	(56.272)
w tym: saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	11.925	30.744	37.493	957	2.382	83.501
w tym: skutki aktualizacji do wartości przeszacowanej na koniec okresu						0
Środki trwałe w budowie na koniec okresu	0	0	137	0	0	137
Razem wartość rzeczowych aktywów trwałych netto na koniec okresu						83.638

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dane za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość netto na początek okresu	13.206	38.756	46.871	1.417	3.551	103.801
Wartość brutto na początek okresu	13.244	45.992	62.888	3.215	6.200	131.539
Zwiększenia, w tym:	701	2.646	2.735	56	616	6.754
nabycie	0	2.825	2.735	56	616	6.232
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "+"	5	0	0	0	0	5
odwrócenie odpisu aktualizującego"- "do wartości przeszacowanej z poprzedniego okresu	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	(735)	(179)	0	0	0	(914)
Zmniejszenia	0	0	(51)	(104)	(126)	(281)
likwidacja i sprzedaż		0	(51)	(104)	(126)	(281)
aktualizacja do wartości przeszacowanej na koniec okresu "-"	0	0	0	0	0	0
przemieszczenie wewnętrzne	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	12.514	48.638	65.572	3.167	6.690	136.581
korekta wartości środków trwałych w związku z przekształceniem na MSR na 01.01.2011	(38)	(442)	(55)	(11)	(3)	(549)
Umorzenia na początek okresu	0	(6.794)	(16.088)	(1.787)	(2.646)	(27.315)
Zwiększenia umorzenia	0	(1.835)	(5.474)	(185)	(853)	(8.347)
Zmniejszenia umorzeń, w tym:	0	(12)	47	77	9	121
likwidacja i sprzedaż	0	0	47	77	9	133
korekta umorzeń związana z aktualizacją do wartości przeszacowanej na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
inne korekty	0	(12)	0	0	0	(12)
Razem umorzenia na koniec okresu	0	(8.641)	(21.515)	(1.895)	(3.490)	(35.541)
w tym saldo odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	12.476	39.555	44.002	1.261	3.197	100.491
w tym: skutki aktualizacji do wartości przeszacowanej na koniec okresu	10.049	4.798	471	(3)	(13)	15.302
Środki trwałe w budowie na koniec okresu	0	960	781	0	16	1.757
Razem wartość rzeczowych aktywów trwałych netto na koniec okresu						102.248

Zgodnie z przyjętymi zasadami opisanymi w punkcie 2.3. polityki rachunkowości – Grupa Kapitałowa prezentuje na dzień bilansowy grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów zgodnie z przyjętym modelem wyceny w wartości przeszacowanej do wartości godziwej. Zgodnie z tym modelem wyceny (opisanym w MSR 16) skutki wzrostu wartości ujmowane są drugostronnie jako wzrost wartości kapitału własnego (pozycja „Kapitał z aktualizacji wyceny”).

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe zaliczone do grupy „gruntów” (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów) wyceniane są według modelu opartego na wartości przeszacowanej. Wartość przeszacowana rzeczowych aktywów trwałych zaliczonych do tej grupy to wartość godziwa na dzień przeszacowania, pomniejszona o kwotę późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Na skutek przeprowadzonych wycen przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego wartość bilansowa aktywów zaliczonych do grupy gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów wzrosła. Skutki przeszacowania zaliczono bezpośrednio do pozostałych kapitałów własnych jako „nadwyżkę z przeszacowania”. Nadwyżka z przeszacowania jest korygowana o wartość rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Wartość godziwa gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów została zaklasyfikowana jako poziom 2 hierarchii wartości godziwej.

Ostatnie przeszacowanie miało miejsce 31 grudnia 2016 roku. W stosunku do wartości bilansowej z poprzedniego okresu nastąpił wzrost wartości przeszacowywanych składników o kwotę 50 tys. PLN.

Wykazane w środkach trwałych Grupy Kapitałowej grunty obejmują grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów nabytych na rynku wtórnym. Spółka traktuje nabyte prawa wieczystego użytkowania jako środki trwałe. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów nie podlegają amortyzacji.

Grupa Kapitałowa wnosi coroczne opłaty administracyjne z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów. Wysokość opłat wynosi 3% wartości gruntów oszacowanych przez Gminy, w których położone są działki. Okresowo opłaty podlegają waloryzacji na bazie wartości rynkowej gruntu, która jest szacowana przez Urzędę Gminy. Spółka traktuje powyższe opłaty jako koszt podatków lokalnych.

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań w stosunku do organów państwowych z tytułu przeniesienia prawa własności nieruchomości.

Zgodnie z zasadami określonymi w MSSF Grupa Kapitałowa okresowo analizuje i dostosowuje stawki amortyzacyjne do przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Część maszyn i urządzeń Jednostka Dominująca użytkowała na zasadach leasingu finansowego. Zobowiązania z tytułu leasingu ujmowane są w bilansie jako pozostałe zobowiązania finansowe i wykazywane w podziale na część krótkoterminową i długoterminową. Szczegółowe uzgodnienie powyższych zobowiązań oraz opis kluczowych postanowień umownych zawarto w Nocie 9 Zobowiązania.

Grupa Kapitałowa korzystała ze środków trwałych na podstawie umów najmu i dzierżawy, które nie miały charakteru umów leasingu finansowego. Szacunkowa wartość środków trwałych, które znajdowały się w ewidencji pozabilansowej została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
<i>Środki trwałe wykazane pozabilansowo (używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego)</i>	184	184
<i>Roczna wartość czynszów z tytułu zawartych umów najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu operacyjnego</i>	153	149

Środki trwałe oraz nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie udzielonych Grupie Kapitałowej kredytów. Wartość środków trwałych, jakie według umów kredytowych stanowią zabezpieczenie, przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
<i>Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych</i>	61.713	84.213
<i>Kwota zastawu rejestrowego lub przewłaszczenia środków trwałych oraz zapasów magazynowych w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych i umów pożyczek</i>	47.134	53.210
Razem wartość środków trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów	108.847	137.423
<i>Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych podmiotu powiązanego Patentus Strefa SA</i>	11.088	5.544
Razem	119.935	142.967

W dniu 07.12.2011r. Spółka Dominująca złożyła w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości (w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, lata 2007 – 2013, badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość) wniosek o dofinansowanie realizacji projektu: Wzrost konkurencyjności i rozwój Spółki poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych usług pomiarowych kół zębatych (umowa numer WND-RPSL.01.02.04-00-C09/11/02). Wartość wnioskowanego dofinansowania wynosiła 749 tys. PLN. Pismem z dnia 10.01.2012 r. Spółka Dominująca została poinformowana o pozytywnym przejściu etapu oceny formalnej, a 04 stycznia 2013 r. została podpisana umowa o dofinansowanie. W dniu 18 listopada 2013 r. zostało zakupione i przyjęte na środki trwałe urządzenie pomiarowe będące przedmiotem umowy, a 20 listopada 2013 r. Spółka Dominująca złożyła w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości wniosek o płatność końcową. W kwietniu 2014 roku na konto Spółki Dominującej wpłynęła dotacja w kwocie 750 tys. PLN, która w bilansie została wykazana jako przychody przyszłych okresów i jest rozliczana miesięcznie w wysokości amortyzacji środka trwałego sfinansowanego w/w dotacją. Na dzień 31 grudnia 2016 roku rozliczono dotację w wysokości 237 tys. PLN.

W dniu 14.09.2012 Spółka Dominująca złożyła w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, wsparcie na pierwsze wdrożenie wynalazku) wniosek o dofinansowanie realizacji projektu pt. Wdrożenie do produkcji mechatronicznego zespołu napędowego przenośnika zgrzeblowego dużej mocy. 18 kwietnia 2013 roku została podpisana umowa o dofinansowanie numer POIG.04.06-00-24-007/12. Wartość wnioskowanego dofinansowania wynosiła 7.591 tys. PLN. W trakcie realizacji projektu Spółka Dominująca otrzymywała zaliczki dotacji, które były ewidencjonowane na przychodach przyszłych okresów jako zaliczki na inwestycje do czasu ich zakończenia i przyjęcia na środki trwałe. W czerwcu 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Spółka Dominująca złożyła wniosek o płatność końcową, który został rozpatrzony pozytywnie 12 września 2014 roku i w tym też miesiącu na konto Spółki Dominującej wpłynęła ostatnia transza dotacji. W sumie w ramach w/w projektu Spółka Dominująca otrzymała dotację w wysokości 7.573 tys. PLN, z czego na dzień 31 grudnia 2016 roku rozliczono kwotę 1 746 tys. PLN.

W dniu 16.11.2012 r. Spółka Dominująca podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie dwie umowy o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 , oś priorytetowa: inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia, działanie 4.3 kredyt technologiczny:

Umowa nr POIG.04.03.00-00-954/11-00 dotyczyła dofinansowania na realizację projektu pod tytułem: „Wdrożenie innowacyjnej wysokowydajnej metody produkcji kół stożkowych wykorzystującej nawęglanie z preazotowaniem”. Wydatki całkowite na realizację tego projektu wynosiły 8.036 tys. PLN, w tym kwota wydatków kwalifikowanych to 7.951 tys. PLN, a maksymalna kwota dofinansowania 3.976 tys. PLN. W dniu 12 września 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Spółka Dominująca złożyła wniosek o płatność. 28 listopada 2014 roku instytucja finansująca poinformowała o pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność i o zatwierdzeniu do wypłaty premii w wysokości 3.909 tys. PLN. W dniu 11 grudnia 2014 roku Spółka Dominująca otrzymała w/w premię, która w całości została przeznaczona na spłatę zaciągniętego kredytu technologicznego. Na dzień 31 grudnia 2016 roku rozliczono dotację w wysokości amortyzacji środków trwałych sfinansowanych w/w dotacją w kwocie 981 tys. PLN.

Umowa nr POIG.04.03.00-00-950/11-00 dotyczyła dofinansowania na realizację projektu pod tytułem: „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji wielkogabarytowych elementów zespołów napędowych o zwiększonej trwałości eksploatacyjnej”. Wydatki całkowite na realizację tego projektu wynosiły 8.045 tys. PLN, w tym kwota wydatków kwalifikowanych 7.940 tys. PLN, a maksymalna kwota dofinansowania to 3.970 tys. PLN. W dniu 12 września 2014 roku w wyniku zakończenia projektu Spółka Dominująca złożyła wniosek o płatność. 28 listopada 2014 roku instytucja finansująca poinformowała o pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność i o zatwierdzeniu do wypłaty premii w wysokości 3.941 tys. PLN. W dniu 11 grudnia 2014 roku Spółka Dominująca otrzymała w/w premię, która w całości została przeznaczona na spłatę zaciągniętego kredytu technologicznego. Na dzień 31 grudnia 2016 roku rozliczono dotację w wysokości amortyzacji środków trwałych sfinansowanych w/w dotacją w kwocie 1 072 tys. PLN.

W dniu 01 grudnia 2015 r. Spółka Dominująca podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie zadania pod nazwą: Modernizacja systemu grzewczego w budynku produkcyjno-socjalnym, zlokalizowanym w Jankowicach przy ul. Złote Łany 52B (umowa numer 451/2015/60/OA/al./D). Dotacja w kwocie 13 tys. PLN wpłynęła na konto Spółki Dominującej w dniu 23 grudnia 2015 roku i została rozliczona. Zabezpieczeniem zwrotu dotacji są dwa weksle in blanco.

W dniu 19.11.2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 Spółka Dominująca złożyła do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wniosek o dofinansowanie projektu (Oś priorytetowa: Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego; Działanie: Badania naukowe i prace rozwojowe; Poddziałanie: Projekty aplikacyjne; Numer naboru: 1/4.1.4/2015) pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej technologii produkcji elementów uzębionych z hybrydowymi warstwami powierzchniowymi o podłożu nanostrukturalnym do zespołów napędowych przenośników przeznaczonych do pracy w ekstremalnych warunkach eksploatacyjnych” nr POIR.04.01.04-00-0064/15. Okres realizacji projektu przewidziano na 01.04.2016 r. do 30.09.2020 r. Projekt ma być realizowany w Konsorcjum, którego liderem będzie Patentus S.A., a pozostałymi wykonawcami Politechnika Warszawska, Instytut Technologii Eksploatacyjnej – Państwowy Instytut Badawczy, Nanostal Sp. z o.o. Wartość całego projektu opiewa na 11.621 tys. PLN, z czego dofinansowanie wyniesie 8.589 tys. PLN. Udział Spółki Dominującej w całym projekcie wyniesie 7.652 tys. PLN, z czego dofinansowanie 4.992 tys. PLN. Projekt przeszedł pozytywnie etap oceny merytorycznej, został rekomendowany do udzielenia wsparcia i w dniu 29.06.2016 roku została podpisana umowa o dofinansowanie w/w projektu. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka Dominująca otrzymała dofinansowanie w kwocie 937 tys. PLN, które na dzień 31 grudnia 2016 roku zostało w całości rozliczone.

Odsetki od kredytów zaciągniętych na finansowanie zakupu środków trwałych zapłacone do dnia przyjęcia środków zostały aktywowane na środki trwałe.

4.3 Nota 3 - Nieruchomości inwestycyjne oraz inwestycje kapitałowe

Nieruchomości inwestycyjne

Jednostka Dominująca posiada nieruchomości inwestycyjne położone na terenie Pszczyny. Do nieruchomości inwestycyjnych zaliczono, zgodnie z MSR 40 obiekty, które nie są wykorzystane przy produkcji, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, lecz w całości są wynajmowane i stanowią źródło przychodów z czynszów. Nieruchomości inwestycyjne zostały nabyte wraz z pozostałymi nieruchomościami w 2005 roku.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są w wartości godziwej. Wycena nieruchomości inwestycyjnych jest przeprowadzana przez niezależnego rzeczoznawcę, posiadającego aktualne uprawnienia zawodowe. Dokonując wyceny rzeczoznawca oparł się o dane pochodzące z rynku.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest prezentowana odpowiednio w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

W 2015 roku błędnie zaprezentowano zysk ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej w kwocie 221 tys. PLN na kapitale z aktualizacji wyceny. W bieżącym roku dokonano stosownej korekty przekięgowując w/w kwotę z kapitałów z aktualizacji wyceny na pozostałe przychody operacyjne.

Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych w okresach objętych sprawozdaniem przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Stan nieruchomości inwestycyjnych na początek okresu obrotowego	2.426	1.291
Zmiany w ciągu okresu obrotowego, w tym:	288	1.135
<i>zwiększenia z tytułu przekwalifikowania ze środków trwałych</i>	<i>0</i>	<i>1.046</i>
<i>zmniejszenia z tytułu wyceny do wartości godziwej</i>	<i>288</i>	<i>89</i>
Stan nieruchomości inwestycyjnych na koniec okresu obrotowego	2.714	2.426

W poniższej tabeli zestawiono przychody z czynszów i szacunkowe koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych, do których zaliczono koszty remontów, konserwacji oraz podatków lokalnych obciążających nieruchomości inwestycyjne.

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
<i>Przychody z nieruchomości inwestycyjnych (czynsz)</i>	<i>173</i>	<i>186</i>
<i>Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych</i>	<i>(40)</i>	<i>(41)</i>
Nadwyżka przychodów nad kosztami z inwestycji w nieruchomości	133	145

Nieruchomości inwestycyjne są przedmiotem zabezpieczenia kredytów bankowych, które zostały opisane w Nocie 2 Rzeczowe aktywa trwałe.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje w pozostałych jednostkach zaprezentowano w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Stan inwestycji w jednostkach pozostałych na początek okresu obrotowego	0	0
Zmiany w ciągu okresu obrotowego, w tym:	4.196	0
<i>udziały i akcje</i>	4.196	0
<i>odpisy aktualizujące</i>		0
Wartość księgowa netto inwestycji w jednostkach pozostałych na koniec okresu	4.196	0

W związku z utratą kontroli nad spółką zależną Patentus Strefa SA Jednostka Dominująca dokonała odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości akcji Patentus Strefa S.A., które na bilans otwarcia miały wartość 10.000 tys. PLN. W/w akcje dotyczą inwestycji długoterminowych i prezentowane są w bilansie jako długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w wartości netto pomniejszonej o dokonany odpis aktualizujący. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość odzyskiwalna tych akcji wynosi 4 196 tys. PLN i odpowiada ich wartości użytkowej. W poprzednim roku obrotowym akcje te podlegały wyłączeniu z konsolidacji ze względu na to, że dotyczyły podmiotów powiązanych.

Grupa Kapitałowa nie posiada udziałów i akcji w jednostkach stowarzyszonych.

4.4 Nota 4 - Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Struktura należności długoterminowych oraz krótkoterminowych została zaprezentowana w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe w podziale na kategorie		
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0
Udzielone pożyczki długoterminowe	1.017	2.156
Udziały w Spółce Patentus Strefa SA w upadłości nad którą utracono kontrolę	0	0
<i>Odpisy aktualizujące udzielone pożyczki</i>	(88)	0
Razem pożyczki i należności finansowe długoterminowe netto	929	2.156
Należności z tytułu zaliczek przekazanych na zakup rzeczowych aktywów trwałych	0	0
<i>Odpisy aktualizujące</i>	0	0
Razem należności niefinansowe długoterminowe netto	0	0
Łącznie należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe netto	929	2.156
Należności z tytułu dostaw i pozostałe należności krótkoterminowe w podziale na kategorie		
<i>Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych (brutto)</i>	1	5
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek (brutto)	14.075	31.138
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	1.533	27
<i>Odpisy aktualizujące udzielone pożyczki</i>	(886)	0
<i>Odpisy aktualizujące</i>	(2.541)	(1.515)
Razem pożyczki i należności finansowe krótkoterminowe netto	12.182	29.655
Należności z tytułu zaliczek przekazanych za zakup zapasów	6.108	4.126
Należności z tytułu podatków	666	478
Pozostałe należności	822	44
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	344	255
<i>Odpisy aktualizujące</i>	0	0
Razem należności niefinansowe krótkoterminowe netto	7.940	4.903
Łącznie należności z tytułu dostaw i pozostałe należności krótkoterminowe netto	20.122	34.558
Ogółem należności z tytułu dostaw i pozostałe należności długoterminowe i krótkoterminowe	21.051	36.714

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Spółka Dominująca wykazuje należności z tytułu zawartych następujących umów pożyczek udzielonych podmiotom niepowiązanym:

Umowa pożyczki z 23 września 2008 r. (z późniejszymi zmianami) z niepowiązanym kontrahentem AURES Spółka z o. o. (dawniej KRESPOL Spółka z o.o.) w wysokości 1.800 tys. PLN. Zabezpieczeniem należności wynikających z umowy pożyczki jest zastaw rejestrowy ustanowiony na środkach trwałych, które zostały nabyte z 70% środków z udzielonej pożyczki. Dodatkowym zabezpieczeniem jest ustanowienie hipoteki na nieruchomości Pożyczkobiorcy do wysokości 2.200 tys. PLN. Hipoteka Pożyczkobiorcy jest już obciążona, a suma obciążeń jest zbliżona do wartości rynkowej nieruchomości. Pożyczka jest oprocentowana w wysokości 10% w stosunku rocznym. W ocenie Zarządu Spółki, należności z tytułu pożyczki nie są zagrożone z uwagi na ustanowione zabezpieczenia opisane powyżej. Z tego też względu Zarząd Spółki nie tworzył odpisów aktualizujących na należności z tytułu pożyczki. Aneksiem z 20 grudnia 2012 r. zmienione zostało oprocentowanie pożyczki do 7 % w stosunku rocznym, a 07 stycznia 2015 roku podpisano aneks wydłużający termin spłaty w/w pożyczki na dzień 31 grudnia 2016 roku. Odsetki należne za 2015 rok w wysokości 126 tys. PLN zostały zapłacone. Na dzień 31.12.2016 roku saldo należności z tytułu tej pożyczki wynosi 1.350 tys. PLN.

Umowa z 16 marca 2010 roku z P.W. „ROTEKS” Bożena Bujak na kwotę 150 tys. PLN z oprocentowaniem 8% w stosunku rocznym i terminem spłaty do dnia 30.09.2013 r. Aneksiem z dnia 30 września 2015 roku przesunięty został termin spłaty na dzień 30 września 2017 roku. W związku z brakiem spłaty pożyczki we wskazanym terminie w dniu 30 grudnia 2016 roku podpisano ugodę – uznanie długu w której dłużnik zobowiązuje się do spłaty pożyczki wraz z odsetkami w terminie do dnia 30.11.2019 roku. Na dzień 31.12.2016 roku saldo należności z tytułu tej pożyczki wraz z odsetkami wynosi 88 tys. PLN. W związku z zagrożeniem, że w/w pożyczka nie zostanie spłacona Spółka Dominująca utworzyła odpis aktualizujący na całość pożyczki wraz z odsetkami.

Umowa z 29 sierpnia 2011 roku z Panem Janem Pasławskim, Prezesem Spółki PATENTUS Strefa S.A. w kwocie 300 tys. PLN z terminem spłaty do 30 września 2021 roku. Oprocentowanie pożyczki wynosi WIBOR 1 M + 2 pp. Pożyczka została zabezpieczona hipoteką w kwocie 400 tys. PLN na nieruchomości pożyczkobiorcy i wekslem własnym In blanco z poręczeniem małżonka. Raty odsetkowe płatne są miesięcznie z dołu, raty kapitałowe płatne są corocznie do końca września danego roku (począwszy od 2012 roku) każdorazowo w wysokości premii z zysku osiągniętego przez PATENTUS Strefa S.A. Za 2014 rok nie nastąpi spłata kapitału pożyczki. Na dzień 31.12.2016 r. saldo należności z tytułu tej pożyczki wraz z odsetkami wynosi 226 tys. PLN.

Pożyczki udzielone podmiotom zależnym zostały wyłączone ze sprawozdania skonsolidowanego.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 90 dni. Wartość godziwa należności nie różni się istotnie od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie.

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące	10.226	26.993
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, w tym:	3.850	4.150
do 30 dni	1.142	985
od 31 do 60 dni	40	198
od 61 do 90 dni	51	274
od 91 do 180 dni	211	699
od 181 do 365 dni	366	366
powyżej 365 dni	2.040	1.628
Należności z tytułu dostaw i usług razem (brutto)	14.076	31.143
Odpisy aktualizujące należności na początek okresu	(1.515)	(1.520)
Ujęcie odpisów aktualizujących należności w okresie+	(1.125)	(98)
Odwrocenie odpisów aktualizujących w okresie w wyniku umorzenia należności	48	14
Odwrocenie odpisów aktualizujących w okresie w wyniku zapłaty	51	89
Odpisy aktualizujące należności na koniec okresu	(2.541)	(1.515)
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto)	11.535	29.628

Odpisami aktualizującymi objęte są należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, kwestionujących należności, a także w innych wypadkach, gdy ocena sytuacji gospodarczej i finansowej podmiotu wskazuje, że spłata należności w najbliższym czasie nie jest prawdopodobna.

Struktura walutowa należności została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług razem (netto), w tym:	11.535	29.628
Należności z tytułu dostaw i usług w walucie polskiej (netto)	11.535	28.726
Należności z tytułu dostaw i usług w walutach obcych (netto)	0	902

Spółka Dominująca miała podpisaną umowę z Katowickim Holdingiem Węglowym S.A. W umowie Spółka występowała jako leasingodawca. Przedmiotem umowy było urządzenie (przenośnik) wyprodukowany przez Spółkę Dominującą. Umowa była zawarta na okres 4 lat. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania umowa została rozliczona.

W tabelach poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące należności leasingowych:

Wyszczególnienie/dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wartość bieżąca należności z tyt.leasingu finansowego na początek okresu	0	456
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	0	0
Splata rat leasingu finansowego (część kapitałowa) w okresie (-)		(456)
Wartość bieżąca należności z tyt.leasingu finansowego na koniec okresu, w tym:	0	0
Należności krótkoterminowe z tytułu umów leasingu	0	0
Należności długoterminowe z tytułu umów leasingu	0	0
Dodatkowe informacje :		
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na początek okresu	0	7
Zwiększenia przyszłych przychodów finansowych z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	0	0
Splata rat leasingu finansowego (przychody finansowe z tytułu odsetek) w okresie (-)	0	(7)
Korekty rozliczenia odsetek w okresie wynikające ze zmienności stóp procentowych (-)	0	0
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na koniec okresu, w tym:	0	0
<i>Warunkowe opłaty leasingowe ujęte w rachunku zysków i strat za dany okres</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Wyszczególnienie/dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingu finansowego wymagalna w okresie:	0	0
do 1 roku	0	0
od 1 roku do 5 lat	0	0
powyżej 5 lat	0	0
Przyszłe przychody finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu (-)	0	0
Wartość bieżąca przyszłych należności z tyt.leasingu finansowego wykazana w aktywach, w tym wymagalna w okresie:	0	0
do 1 roku	0	0
od 1 roku do 5 lat	0	0
powyżej 5 lat	0	0
Dodatkowe informacje:		
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	0	0

4.5 Nota 5 – Zapasy

Strukturę zapasów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Zapasy brutto, w tym:	24.933	26.566
Materiały	11.784	11.200
Półprodukty i produkty w toku	10.979	11.704
Wyroby gotowe	934	2.274
Towary	1.236	1.388
Odpisy aktualizujące wartość zapasów, w tym:	(12)	(245)
<i>Towary</i>	<i>(4)</i>	<i>(40)</i>
<i>Materiały</i>	<i>(17)</i>	<i>(29)</i>
<i>Półprodukty i produkty w toku</i>	<i>(5)</i>	<i>(151)</i>
<i>Wyroby gotowe</i>	<i>14</i>	<i>(25)</i>
Wartość zapasów wykazana w bilansie, w tym:	24.921	26.321
Materiały	11.767	11.171
Półprodukty i produkty w toku	10.974	11.553
Wyroby gotowe	948	2.249
Towary	1.232	1.348
Dodatkowe informacje:		
<i>Wartość materiałów podstawowych ujętych jako koszt w okresie</i>	<i>18.582</i>	<i>24.235</i>

Metody wyceny zapasów zostały przedstawione w punkcie 2.11. opisu przyjętych zasad (polityki) rachunkowości. Utworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów materiałów wykazywane są jako pozostały koszt operacyjny w okresie, a odpisy aktualizujące wartość wyrobów gotowych powiększają koszt sprzedaży w okresie.

Zapasy stanowią zabezpieczenie Umowy Wieloproduktowej numer 889/2015/0000771/00 zawartej pomiędzy Spółką Dominującą a ING Bankiem Śląskim w Katowicach (z limitem kredytowym w kwocie 7.000 tys. PLN) do kwoty 12.000 tys. PLN.

Grupa kupuje zapasy od różnych dostawców. Część dostawców zapasów materiałów i towarów zabezpiecza swoje należności na sprzedawanych zapasach. Zgodnie ze stosownymi adnotacjami na fakturach, sprzedawane zapasy pozostają własnością dostawcy do czasu uregulowania zobowiązania przez Spółki należące do Grupy.

4.6 Nota 6 – Środki pieniężne

Stan środków pieniężnych przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Środki pieniężne, w tym:	701	687
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie	461	374
Lokaty krótkoterminowe	240	313
Inne ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0
Dodatkowe informacje:		
Środki pieniężne w walutach obcych (przeliczone na PLN)	297	13
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0

Lokaty krótkoterminowe są deponowane na różne okresy, od jednego dnia do 3 miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółek Grupy Kapitałowej na środki pieniężne. Oprocentowanie lokat jest zmienne.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych i w bilansie są tożsame.

Skutki wyceny środków pieniężnych w walutach obcych przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/dane w tys.PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Różnice kursowe związane z wyceną salda środków pieniężnych na rachunkach bankowych w EUR na koniec okresu. Dodatkowo różnice kursowe (wpływają na zwiększenie salda środków pieniężnych) wykazywane są ze znakiem (+); ujemne ze znakiem (-)	0	0

4.7 Nota 7 – Kapitał własny

Kapitał akcyjny (zakładowy)

Szczegółowe informacje na temat kapitału akcyjnego (zakładowego) Jednostki Dominującej oraz emisji akcji na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Stan na dzień 31.12.2016							
Seria	Liczba akcji wszt.	Wartość nominalna w PLN	Data rejestracji w KRS	Prawo do dywidendy	Sposób pokrycia	Rodzaj akcji	Liczba głosów
A	5.000.000	2.000.000	03.06.1997	brak szczegółowych postanowień	gotówka	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	10.000.000
B	7.500.000	3.000.000	09.06.2004	począwszy od 01.01.2005	gotówka	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	15.000.000
C	5.625.000	2.250.000	14.11.2007	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	rozliczenie wierzytelności	imienne, uprzywilejowane; 2 głosy na WZ	11.250.000
D	5.250.000	2.100.000	14.11.2007	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	rozliczenie wierzytelności	zwykłe, na okaziciela	5.250.000
E	3.125.000	1.250.000	25.03.2008	począwszy od wypłat z zysku za rok 2007	gotówka	zwykłe, na okaziciela	3.125.000
F	3.000.000	1.200.000	29.10.2009	począwszy od wypłat z zysku za rok 2008	gotówka	zwykłe, na okaziciela	3.000.000
RAZEM	29.500.000	11.800.000					47.625.000

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość nominalna jednej akcji serii A, B, C, E oraz serii F wynosiła 0,40 złotych (40 groszy).

Akcje imienne serii A są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii B są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii C są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję tej serii przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje imienne serii D, E i F są akcjami zwykłymi, nieuprzywilejowanymi, dopuszczonymi do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW.

Dopuszczenie do obrotu giełdowego akcji serii D, E oraz F

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 18 września 2009 roku zatwierdziła Prospekt emisyjny Spółki Dominującej.

W dniu 29 października 2009 roku w KRS została zarejestrowana nowa emisja akcji serii F, które zostały zaoferowane w publicznej emisji. Po rejestracji kapitał akcyjny Spółki Dominującej wynosi 11.800.000 PLN i dzieli się na 29.500.000 akcji o wartości nominalnej 0,40 PLN każda.

W dniu 3 listopada Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie podjął uchwałę o dopuszczeniu do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcji zwykłych na okaziciela serii D, E oraz F Spółki PATENTUS S.A. Zgodnie z Uchwałą Nr 632/2009 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych S.A. z dnia 4 listopada 2009 roku wprowadzono z dniem 9 listopada 2009 roku w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje zwykłe na okaziciela serii D, E oraz F. Akcje są notowane w systemie ciągłym pod nazwą skröconą „PATENTUS” i oznaczeniem „PAT”. Akcje posiadają kod ISIN PLPTNTS00019.

Struktura akcjonariatu Spółki Dominującej na koniec okresów objętych sprawozdaniem przedstawia się następująco wg wiedzy emitenta:

Akcjonariusze	Na dzień 31.12.2016				Na dzień 31.12.2015			
	Liczba akcji	% akcji	Liczba głosów	% głosów	Liczba akcji	% akcji	Liczba głosów	% głosów
Duda Małgorzata (z domu Wąs)	7.804.675	26,46%	13.846.350	29,07%	7.804.675	26,46%	13.846.350	29,07%
Duda Józef	4.325.175	14,66%	7.679.350	16,12%	4.325.175	14,66%	7.679.350	16,12%
Duda Małgorzata (z domu Wiktor)	3.619.300	12,27%	6.306.800	13,24%	3.619.300	12,27%	6.306.800	13,24%
Gotz Urszula	4.829.150	16,37%	8.183.300	17,18%	4.829.150	16,37%	8.183.300	17,18%
Gotz Henryk	2.962.500	10,04%	5.650.000	11,86%	2.962.500	10,04%	5.650.000	11,86%
Pozostałe osoby fizyczne i prawne posiadające łącznie	5.959.200	20,20%	5.959.200	12,53%	5.959.200	20,20%	5.959.200	12,53%
Razem	29.500.000	100,00%	47.625.000	100,00%	29.500.000	100,00%	47.625.000	100,00%

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W tej pozycji, zgodnie z art. 396 § 2 Kodeksu spółek handlowych, wykazywana jest nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, która jest pomniejszana o koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na początek okresu:	6.448	6.448
Zmiany kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej z ciągu roku, w tym :	0	0
Nadwyżka brutto ze sprzedaży akcji serii "E" powyżej ich wartości nominalnej	0	0
Koszty związane z podwyższeniem kapitału akcyjnego	0	0
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej na koniec okresu:	6.448	6.448

Kapitał z aktualizacji wyceny

Szczegółowe informacje na temat źródeł pochodzenia kapitału z aktualizacji wyceny przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu :	12.540	12.357
Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu roku, w tym:	(4.678)	183
Skutki przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	2	226
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy rozliczana z kapitałami	(112)	(43)
korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(4.568)	0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu :	7.862	12.540

Kapitał z przeszacowania do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych (gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów) jest wykazywany po pomniejszeniu o rezerwy na odroczony podatek dochodowy.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane, na które składają się:

- Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych;
- Kapitał zapasowy tworzony ustawowo – kapitał tworzony z zysku zgodnie z wymogami art. 396 § 1 Kodeksu spółek handlowych (Ksh);
- Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem – kapitał tworzony z zysku zgodnie ze statutem Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej;
- Zysk (strata) netto bieżącego okresu obrotowego

W dniu 16 czerwca 2016 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PATENTUS S.A. Zgodnie z uchwałą Nr 5 zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2015 rok. Akcjonariusze podjęli również uchwałę Nr 7 o przeznaczeniu całego zysku netto za 2015 rok w kwocie 2 459 tys. PLN na kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem.

Uchwałą nr 8 Zwyczajne Walne Zgromadzenie zatwierdziło także roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2015.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 września 2011 roku o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. nr 232, poz. 1378) zniesieniu uległ obowiązek publikacji sprawozdań finansowych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B”. Od 1 stycznia 2013 roku informacja o wpisie do KRS o złożeniu sprawozdania jest automatycznie publikowana w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.

Zmiany w pozycji zyski zatrzymane, które obejmują również skutki przekształcenia sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo z zysków poprzednich lat zgodnie z art. 396.1 Ksh	Kapitał zapasowy tworzony z zysków poprzednich lat zgodnie z statutem	Strata jednostek zależnych do odliczenia z przyszłych zysków	Zysk powstały w wyniku zmiany proporcji posiadanych udziałów w kapitale spółki zależnej (z 70,6% do 82,8%)	Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	Razem zyski zatrzymane
Stan na 01 stycznia 2016 roku	3.933	66.841	(4.041)	116	(973)	65.876
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	7.883	0	0	7.883
Podział wyniku finansowego wykazanego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR/MSSF	0	2.422	(564)	0	(1.895)	(37)
Rozliczenie nie podzielonych zysków z poprzednich lat zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy	0	0	0	0	0	0
Rozliczenie związane ze zmianą proporcji posiadanych udziałów w kapitale spółki zależnej (z 70,6% do 82,8%)	0	0	0	0	0	0
Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	0	0	0	0	(16.311)	(16.311)
Stan na 31 grudnia 2016 roku	3.933	69.263	3.278	116	(19.179)	57.411
Stan na 01 stycznia 2015 roku	3.933	64.641	(4.041)	116	2.200	66.849
Podział wyniku finansowego wykazanego w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSR/MSSF	0	2.200	0	0	(2.200)	0
Rozliczenie związane ze zmianą proporcji posiadanych udziałów w kapitale spółki zależnej (z 70,6% do 82,8%)	0	0	0	0	0	0
Zysk (strata) bieżącego okresu wykazany w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSR/MSSF	0	0	0	0	(973)	(973)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	3.933	66.841	(4.041)	116	(973)	65.876

Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące

Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące stanowi część aktywów netto jednostki zależnej MONTEX Sp. z o.o., która należy do udziałowców spoza Grupy Kapitałowej. Kapitał własny udziałowców mniejszościowych na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosił 749 tys. PLN i składa się z:

- udziałów nie dających kontroli w kapitale zakładowym w kwocie 778 tys. PLN,
- udziałów nie dających kontroli w kapitale (zyskach zatrzymanych) w kwocie 177 tys. PLN,
- udziałów w kapitale z aktualizacji wyceny środków trwałych w kwocie 9 tys. PLN,
- udziałów w zyskach / stratach w bieżącym roku i w latach ubiegłych w kwocie minus 466 tys. PLN,
- udziałów w zyskach netto z przekształceń na MSR w kwocie 251 tys. PLN.

4.8 Nota 8 - Kredyty i pożyczki

Zobowiązania z tytułu kredytów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Kredyty bankowe i pożyczki długoterminowe	9.574	11.598
Kredyty bankowe i pożyczki krótkoterminowe	18.529	29.318
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek razem, w tym wymagalne w okresie:	28.103	40.916
do 1 roku	18.529	29.318
od 1 do 3 lat	5.736	5.710
od 3 do 5 lat	3.838	5.888

Struktura walutowa kredytów wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Kredyty bankowe w PLN	28.103	39.893
Kredyty bankowe w EUR (po przeliczeniu na PLN)	0	1.023
Razem kredyty na koniec okresu	28.103	40.916

Skutki wyceny salda zobowiązań z tytułu kredytów według średniego kursu NBP na dzień kończący rok obrotowy przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Różnice kursowe związane z wyceną salda zobowiązań z tytułu kredytów bankowych w EUR na koniec okresu > Ujemne różnice kursowe (wpływają na zwiększenie salda zobowiązań) wykazywane są ze znakiem (+); dodatnie ze znakiem (-)	24	0

Średnie oprocentowanie kredytów i pożyczek wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową kształtowało się na poniższym poziomie:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Średnie oprocentowanie - Kredyty bankowe w PLN	2,98%	3,04%
Średnie oprocentowanie - Kredyty bankowe w EUR	1,20%	1,37%

Wnioski o dofinansowanie z funduszy UE

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka Dominująca ma podpisane następujące wnioski o dofinansowanie z funduszy unijnych:

Umowa numer 451/2015/60/OA/al./D z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie zadania pod nazwą: „Modernizacja systemu grzewczego w budynku produkcyjno-socjalnym, zlokalizowanym w Jankowicach przy ul. Złote Łany 52B” – szczegółowo opisana w nocie 2.

Umowa o dofinansowanie projektu pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej, opartej o metody odlewnicze technologii wytwarzania kół zębatych o strukturze nanokrystalicznej” numer PBS3/B5/45/2015– szczegółowo opisane w nocie 12.

Umowa o dofinansowanie projektu pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej technologii produkcji elementów uzębionych z hybrydowymi warstwami powierzchniowymi o podłożu nanostrukturalnym do zespołów napędowych przenośników przeznaczonych do pracy w ekstremalnych warunkach eksploatacyjnych” nr POIR.04.01.04-00-0064/15 – szczegółowo opisana w nocie 2.

Promesy kredytowe

Nie występują.

Kredyty i pożyczki

Specyfikacja otrzymanych kredytów i pożyczek oraz istotnych warunków umów kredytowych została zawarta w tabelach poniżej:

Marża bankowa dotycząca zaciągniętych kredytów mieści się w przedziale od 0,85 do 1,85 pp.

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty Jednostki Dominującej według stanu na 31 grudnia 2016 roku

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
1	m Bank Spółka Akcyjna	23.03.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa spłaty zobowiązań (faktoring) nr 16/016/11/ZZO	Limit 4.000 PLN		0	0		27.05.2016	a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami bieżącymi b) weksel in blanco c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji d) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/015/14 z dnia 24.09.14r.; e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/009/14 z dnia 27.05.14r.; f) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/010/14 z dnia 27.05.14r.; g) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/012/14 z dnia 06.08.14r.; h) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/013/14 z dnia 06.08.14r.;
2	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt w rachunku bieżącym	Limit 8.600 PLN		5.837	0	WIBOR 1M + Marża banku	31.05.2017	a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytowych w banku b) hipoteka kaucyjna na nieruchomości w P-nie ul.Górnośląska 11 KW 22605, c) cesja wierzycelności z umowy ubezpieczenia d) hipoteka do kwoty 9 000 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Stalowej Woli przy ul. Kwiatkowskiego, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS STREFA S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr TBIS/00058985/9 wraz z cesją z polisy (przedmiotowa hipoteka jest zabezpieczeniem również kredytów CRD835677/11; CRD/35678/11 ORAZ CRD/45141/15 udzielonych PATENTUS STREFA S.A.) e) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Jankowicach przy ul. Złote Łany, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00037544/0 oraz księgę wieczystą KW numer KA1P/00040317/4 wraz z cesją z polisy f) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Pszczynie przy ul. Górnośląskiej, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00040503/5 g) zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń na najwyższą sumę zabezpieczenia 15 450 tys. PLN h) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 15450 tys. PLN.
3	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt rewalingowy w euro	Limit 232,5 EUR		0	0	EURIBOR 1M + Marża banku	31.08.2017	jak wyżej
4	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa nr CRD/L/36366/11 o udzielenie gwarancji	Limit 2.000 PLN		0	0		31.12.2019	jak wyżej
5	Raiffeisen Bank	28.09.2011	Umowa ramowa dla klienta korporacyjnego - rachunek bieżący i lokat terminowych		EUR				bezterminowo	
6	Deutsche Bank Polska S.A.	02.10.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1219501**	7.592	PLN	745	5.440	WIBOR 1M + Marża banku	30.09.2027	a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank; b) weksel własny In blanco; c) hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5); d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e) całkowita nieodwołalna blokada rachunków pomocniczych; f) potwierdzony przelew aktualnych i przyszłych wierzycelności na rzecz Banku od PAMP; g) oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
7	Deutsche Bank Polska S.A.	17.12.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1228558	1.700	PLN	205	874	WIBOR 1M + Marża banku	02.01.2023	a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank; b) weksel własny In blanco; c) hipoteka na rzecz banku do kwoty 2.550.000 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00077485/0); d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
8	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.963	PLN	384	487	WIBOR 1M + Marża banku	28.08.2019 r.	a) cesja przyszłej wierzitelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d) weksel in blanco z deklaracją wekslową e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f) cesja praw z polisy g) hipoteka łączna na zabudowanej nieruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
9	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.955	PLN	386	548	WIBOR 1M + Marża banku	28.08.2019	a) cesja przyszłej wierzitelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d) weksel in blanco z deklaracją wekslową e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f) cesja praw z polisy g) hipoteka łączna na zabudowanej nieruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
10	Bank Pekao S.A.	12.04.2013 z późniejszymi zmianami	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców nr 85/eF/KR/2013 (faktoring)	Limit 3.000 PLN	PLN	2498	0	WIBOR 1M + Marża banku	30.11.2016	a) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku Odbiorcy, b) weksel własny in blanco, c) zastaw rejestrowy na środkach trwałych: frezarka Correa Diana 20; tokarka Poręba TR135/4m; frezarka Heller BEA3; frezarka Frejoth International ACM3000; maszyna pomiarowa Zeiss Accura; suwnica Famak Kluczborok; oczyszczarka MBI S.C. R0A-8; przecinarka plazmowa AJAN SHP 260; walce AK BEND AWK20/30; obrabiarka Wotan Werke GmbH Dusseldorf; komora lakiernicza Yoki Star YS 8/E na łączną wartość 4.497.139,41 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.
				Limit 2.500 PLN					30.12.2016	
				Limit 2.300 PLN					31.01.2017	
				Limit 2.100 PLN					28.02.2017	
				Limit 1.900 PLN					31.03.2017	
				Limit 1.700 PLN					28.04.2017	
Limit 1.500 PLN	31.05.2017									
11	ING Bank Śląski SA	22.04.2015 r.	Umowa Wieloproduktowa 889/2015/0000771/00	Limit 6.000 PLN*		5.949	0	WIBOR 1M + Marża banku	28.04.2017	a) hipoteka na prawie wieczystego użytkowania nieruchomości w Świętochłowicach przy ul. Wojska Polskiego 68C do kwoty 10.500 tys.PLN b) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości c) zastaw rejestrowy na zapasach materiałów , wyrobów gotowych, półproduktów oraz towarów do kwoty 12.000 tys. PLN, d) cesja z praw polisy w/w zapasów, e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
12	Fundusz Górnośląski	20.03.2014 z późniejszymi zmianami	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	584	PLN	139	174	stała stawka procentowa	20.03.2019	a) weksel własny in blanco, b) zastaw rejestrowy ustanowiony na zakupionych w ramach projektu środkach trwałych, c) cesja z praw polisy ubezpieczeniowej, d) pełnomocnictwo do rachunku bankowego
13	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	01.12.2015	Umowa pożyczki numer 307/2015/60/OA/al./P	126	PLN	31	73	stopa redyskontowa weksli	15.07.2020	a) umowa o przelew wierzitelności z lokaty terminowej w wysokości 128 tys. PLN oraz przyszłych wierzitelności w wysokości 128 tys. PLN wynikających z rachunków lokat terminowych otwartych na kolejne okresy wraz z przyjęciem przez bank do wiadomości i realizacji dokonanych przelewów wierzitelności, b) 2 weksle in blanco

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
14	Deutsche Bank Polska S.A.	26.08.2016	Umowa kredytowa nr KON/1619068**	1.000	PLN	374	626	WIBOR 1M + Marża banku	31.07.2019	a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e) zastaw rejestrowy w wysokości 820 tys.PLN na zbiorze maszyn i urządzeń zlokalizowanych pod adresami P-na ul. Górnośląska 11 i Jankowice ul. Złote Łany 52B
15	Raiffeisen Bank	23.12.2016	Porozumienie w sprawie spłaty kredytu za Srefę (umowa CRD/35678/11, CRD/45141/15, CRD/35677/11)	2.334	PLN	981	1.352	WIBOR 1M + Marża banku	30.06.2019	a) hipoteka umowna w kwocie 2.751.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KA1P/00040503/5, b) hipoteka umowna w kwocie 543.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie , dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040503/5, c) hipoteka umowna w kwocie 2.250.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie , dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040503/5, d) hipoteka umowna w kwocie 543.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie , dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0, e) hipoteka umowna w kwocie 2.250.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie , dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0, f) hipoteka umowna w kwocie 2.751.000,00 zł na nieruchomości gruntowej położonej w Pszczynie , dla której Sąd Rejonowy w Pszczynie, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr KA1P/00040317/4 oraz KA1P/00037544/0, g) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 4.300.000,00 zł
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 31.12.2016						17.529	9.574			

L.p.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe			
16	Pekao Leasing Sp. z o.o.	22.12.2015	Umowa Leasingu Finansowego nr 50/0130/15	1.400	PLN	254	737	WIBOR 1M	dzień polecenia przelewu Ceny Sprzedaży	a) weksel własny in blanco Korzystającego

Kredyty Jednostki Zależnej ZKS MONTEX Sp. z o.o. według stanu na 31 grudnia 2016 roku

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2016 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	ING BANK ŚLĄSKI S.A.	22.04.2015	Umowa o kredyt obrotowy odnawialny 889/2015/00000771/00	1.000	PLN	1.000	0	Wibor 1M + marża banku	22.04.2017		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami, b)oświadczenie o poddaniu się egzekucji, c)cesja należności z Huty Zabrze z tyt. zam. 206/Z/03/2014 na rachunek Banku
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 31.12.2016						1.000	0				

Kredyty Jednostki Dominującej według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	Deutsche Bank Polska S.A.	22.03.2011	Kredyt inwestycyjny nr K3/1105329	263	EUR	0	0	EURIBOR 1 M + marża banku	31.12.2015	spłacany w ratach systematycznie	a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami bieżącymi b) oświadczenie o poddaniu się egzekucji c) weksel in blanco d) sądowy zastaw rejestrowy na środkach trwałych e) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej maszyn stanowiących zabezpieczenie
2	m Bank Spółka Akcyjna	23.03.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa spłaty zobowiązań (faktoring) nr 16/016/11/ZZO	Limit 4.000 PLN		3.742	0		27.05.2016		a) pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami bieżącymi b) weksel in blanco c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji d) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/015/14 z dnia 24.09.14r.; e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/009/14 z dnia 27.05.14r.; f) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/010/14 z dnia 27.05.14r.; g) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/012/14 z dnia 06.08.14r.; h) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 na zakupionych maszynach i urządzeniach na podstawie umowy zastawniczej 16/013/14 z dnia 06.08.14r.;
3	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt w rachunku bieżącym	Limit 8.600 PLN		8.472	0	WIBOR 1M + marża banku	29.04.2016		a) pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków kredytowych w banku b) hipoteka kaucyjna na nieruchomości w P-nie ul. Górnośląska 11 KW 22605, c) cesja wierzycelności z umowy ubezpieczenia d) hipoteka do kwoty 9 000 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Stalowej Woli przy ul. Kwiatkowskiego, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS STREFA S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr TB1S/00058985/9 wraz z cesją z polisy (przedmiotowa hipotek jest zabezpieczeniem również kredytów CRD835677/11; CRD/35678/11 ORAZ CRD/45141/15 udzielonych PATENTUS STREFA S.A.) e) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Jankowicach przy ul. Złote Łany, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00037544/0 oraz księgę wieczystą KW numer KA1P/00040317/4 wraz z cesją z polisy f) hipoteka do kwoty 15 450 tys. PLN na nieruchomości zlokalizowanej w Pszczynie przy ul. Górnośląskiej, będącej w użytkowaniu wieczystym firmy PATENTUS S.A. dla której Sąd Rejonowy prowadzi księgę wieczystą KW nr KA1P/00040503/5 g) zastaw rejestrowy na zbiorze maszyn i urządzeń na najwyższą sumę zabezpieczenia 15 450 tys. PLN h) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 15450 tys. PLN.
4	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa o limit wierzycelności nr CRD/L/36366/11 kredyt rewolwingowy w euro	Limit 270 EUR		1.023	0	EURIBOR 1M + marża banku	31.08.2017		jak wyżej
5	Raiffeisen Bank	18.11.2011 z późniejszymi zmianami	Umowa nr CRD/L/36366/11 o udzielenie gwarancji	Limit 2.000 PLN		0	0		31.12.2019		jak wyżej
6	Raiffeisen Bank	28.09.2011	Umowa ramowa dla klienta korporacyjnego - rachunek bieżący i lokat terminowych		EUR	0	0		bezterminowo		

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
7	Deutsche Bank Polska S.A.	02.10.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1219501	7.592	PLN	761	5.947	WIBOR 1M + marża banku	30.09.2027		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 11 387 589 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00039796/5);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej; e)całkowita nieodwołalna blokada rachunków pomocniczych; f) potwierdzony przelew aktualnych i przyszłych wierzytelności na rzecz Banku od PARY; g) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
8	Deutsche Bank Polska S.A.	17.12.2012 z późniejszymi zmianami	Umowa o kredyt inwestycyjny nr KIN/1228558	1.700	PLN	210	1.031	WIBOR 1M + marża banku	02.01.2023		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank wszystkimi rachunkami bieżącymi Kredytobiorcy prowadzonymi przez Bank;b) weksel własny In blanco; c)hipoteka na rzecz banku do kwoty 2.550.000 PLN ustanowiona na prawie własności nieruchomości położonej w Jankowicach(KW nr KA1P/00077485/0);d) cesja praw na rzecz Banku z polisy ubezpieczeniowej;e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
9	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.963	PLN	397	841	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019 r.		a)cesja przyszłej wierzytelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslowa e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy g)hipoteka łączna na zabudowanej ruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
10	m Bank Spółka Akcyjna	28.09.2012	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT o kredyt technologiczny	5.955	PLN	399	902	WIBOR 1M + marża banku	28.08.2019		a)cesja przyszłej wierzytelności; b) pełnomocnictwo do rachunków bankowych Spółki w Banku c)oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty nie większej niż 6 600 tys. PLN d)weksel in blanco z deklaracją wekslowa e) zastaw rejestrowy w wysokości 6.600 tys. PLN na zakupionych maszynach i urządzeniach f)cesja praw z polisy g)hipoteka łączna na zabudowanej ruchomości położonej w Jankowicach (księga wieczysta KA1P/00044542/8, KA1P/00040317/4, KA1P/00037544/0, KA1P/00036305/6, KA1P/00039796/5, KA1P/00038751/1)
11	Bank Pekao S.A.	12.04.2013 z późniejszymi zmianami	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców nr 85/eF/KR/2013 (faktoring)	Limit 3.000 PLN		2.475	0	WIBOR 1M + marża banku	30.11.2016		a) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku Odbiorcy, b) weksel własny in blanco, c) zastaw rejestrowy na środkach trwałych: frezarka Correa Diana 20; tokarka Poręba TR135/4m; frezarka Heller BEA3; frezarka Frejoth International ACM3000; maszyna pomiarowa Zeiss Accura; suwnica Famak Kluczborok; oczyszczarka MJB S.C. ROA-8; przecinarka plazmowa AJAN SHP 260; walcze AK BEND AWK20/30; obrabiarka Wotan Werke GmbH Dusseldorf; komora lakiernicza Yoki Star YS 8/E na łączną wartość 4.497.139,41 PLN wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej.
12	ING Bank Śląski SA	22.04.2015 r.	Umowa Wieloproduktowa 889/2015/0000771/00	Limit 6.000 PLN (1.000 PLN dotyczy Montex)		5.478	0	WIBOR 1M + marża banku	21.04.2016		a) hipoteka na prawie wieczystego użytkowania nieruchomości w Świętochłowicach przy ul. Wojska Polskiego 68C do kwoty 10.500 tys.PLN b)cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w/w nieruchomości c) zastaw rejestrowy na zapasach materiałów , wyrobów gotowych, półproduktów oraz towarów do kwoty 12.000 tys. PLN, d) cesja z praw polisy w/w zapasów, e) oświadczenie o poddaniu się egzekucji
13	Fundusz Górnośląski	20.03.2014 z późniejszymi zmianami	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	584	PLN	142	294	stała stawka procentowa	20.03.2019		a)weksel własny in blanco, b) zastaw rejestrowy ustanowiony na zakupionych w ramach projektu środkach trwałych, c) cesja z praw polisy ubezpieczeniowej, d) pełnomocnictwo do rachunku bankowego

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 w tys.PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
14	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	01.12.2015	Umowa pożyczki numer 307/2015/60/OA/al./P	126	PLN	25	100	stopa redyskontowa weksli	15.07.2020		a) umowa o przelew wierzytelności z lokaty terminowej w wysokości 128 tys. PLN oraz przyszłych wierzytelności w wysokości 128 tys. PLN wynikających z rachunków lokat terminowych otwartych na kolejne okresy wraz z przyjęciem przez bank do wiadomości i realizacji dokonanych przelewów wierzytelności, b) 2 weksle własne in blanco
Razem kredyty wg stanu na 31.12.2015						23.124	9.115				

Kredyty Jednostki Zależnej Patentus Strefa S.A. według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 r w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	Raiffeisen Bank	28.07.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt inwestycyjny - umowa /CRD/35678/11	2.000	PLN	320	0	Wibor 1 M + marża	31.08.2016		Hipoteka do kwoty 9.000 tys. zł. współzabezpieczająca spłatę kredytów wg umów: CRD/45141/15, CRD/35677/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 543 tys. zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł. Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 543 tys. zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
2	Raiffeisen Bank	28.07.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt obrotowy - umowa CRD/35677/11	1.500	PLN	1.002	0	Wibor 1 M + marża	29.04.2016	Produkty dostępne w ramach limity pod tabelą*	Hipoteka do kwoty 9.000 tys. zł. współzabezpieczająca kredyt wg umów: CRD/45141/15, CRD/35678/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 2.250 tys. zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł. Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 2.250 tys. zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
3	Raiffeisen Bank	18.09.2015 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt nieodnawialny - umowa CRD/45141/15	2.000	PLN	699	1.078	Wibor 1 M + marża	31.08.2017		Hipoteka do kwoty 9.000 tys. zł. współzabezpieczająca kredyt wg umów: CRD/35677/11, CRD/35678/11 oraz umowę o limit wierzytelności z umowy PATENTUS S.A. nr CRD/L/36366/11, Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 3.000 tys. zł., 2 hipoteki łączne do kwoty 2.751 tys. zł. każda, na nieruchomościach będących własnością PATENTUS S.A. w Pszczynie. Cesja praw z polisy w/w nieruchomości do kwoty 8.400 tys. zł. Gwarancja korporacyjna udzielona przez PATENTUS S.A. do kwoty 2.751 tys. zł., Pełnomocnictwo do dysponowania przez Bank rachunkami bankowymi
4	Raiffeisen Bank	18.03.2014 wraz z późniejszymi zmianami	Faktoring - umowa faktoringowa nr CRD/F/41379/14	4.000	PLN	1.604	0	Wibor 1 M + marża	29.04.2016		a) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 96-97 ustawy Prawo bankowe
5	Deutsche Bank Polska S.A.	23.08.2011 wraz z późniejszymi zmianami	Kredyt obrotowy - umowa KRB/1115206	1.000	PLN	999	0	Wibor 1 M + marża	20.08.2015		a) pełnomocnictwo do dysponowania przez bank rachunkami kredytobiorcy b) pełnomocnictwo do dysponowania przez bank rachunkami Patentus SA c) oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 2000 tys. zł. d.) umowa o podporządkowaniu wierzytelności z umowy pożyczki zawartej z PATENTUS S.A. e) weksel własny in blanco

Ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 r w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
6	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	23.06.2015	Umowa pożyczki nr 80/313/2015	2.000	PLN	600	1.405	Wibor 1 M + marża	31.12.2018	kwota pożyczki 2000 tys. zł. odsetki 6 tys. zł. zapł. w 01/ 2016r.	Hipoteka umowna do kwoty 3.000 tys. zł., zastaw rejestrowy na środkach trwałych o wartości rynkowej 1.408 tys. zł., zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 1.083 tys. zł., cesja praw z polisy ubezpieczeniowej majątku stanowiącego zabezpieczenie umowy pożyczki do kwoty 3.000 tys. zł., bezpośrednia cesja wierzytelności z umowy z GE Oil & Gas UK Limited, oświadczenie pożyczkobiorcy w formie aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji wprost z tego aktu w trybie Kpc do kwoty 3.000 tys. zł. , weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 31.12.2015 r.						5.224	2.483				

* a) Kredyt wykorzystywany poprzez obciążenie Rachunku bieżącego w drodze wykonywania przez Bank poleceń płatniczych do kwoty 3 000 tys. PLN b) Gwarancje bankowe w PLN lub innej walucie w ramach limitu zleceń do kwoty stanowiącej równowartość 1 500 tys. PLN c) Obsługa Walutowych Transakcji Terminowych , Transakcji Zamiany oraz Transakcji Opcji Walutowych na podstawie Umowy Ramowej Transakcji Terminowych i Pochodnych do kwoty stanowiącej równowartość 1 000 tys. PLN. Łączna kwota zadłużenia wynikająca z wykorzystania Limitu w formie produktów wymienionych w pkt a, b, c nie może przekroczyć 4 000 tys. PLN

Kredyty Jednostki Zależnej ZKS MONTEX Sp. z o.o. według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Lp.	Nazwa jednostki / osoby	Data zawarcia umowy / aneksu	Forma zobowiązania/ Numer umowy	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu stanowiąca zobowiązanie na koniec okresu 31.12.2015 r w tys. PLN		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Uwagi	Zabezpieczenia
				w tys.	waluta	krótko-terminowe	długo-terminowe				
1	Deutsche Bank Polska S.A.	23.05.2013	Umowa o kredyt obrotowy nieodnawialny nr KON\1312925	400	PLN	65	0	Wibor 1M + marża banku	31.05.2019		a)weksel in blanco, b) poręczenie wekslowe przez Spółkę Patentus S.A.
2	Deutsche Bank Polska S.A.	25.05.2014	Umowa o kredyt obrotowy nieodnawialny KON\1408775	450	PLN	0	0	Wibor 1M + marża banku	31.01.2015		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami, b)oświadczenie o poddaniu się egzekucji, c)weksel in blanco, d)cesja należności z Huty Zabrze z tyt. zam. 206/Z/03/2014 na rachunek Banku
3	ING BANK ŚLĄSKI S.A.	22.04.2015	Umowa o kredyt obrotowy odnawialny 889/2015/00000771/00	1.000	PLN	905	0	Wibor 1M + marża banku	22.04.2016		a)pełnomocnictwo nieodwołalne do dysponowania przez Bank rachunkami, b)oświadczenie o poddaniu się egzekucji, c)cesja należności z Huty Zabrze z tyt. zam. 206/Z/03/2014 na rachunek Banku
Razem zobowiązania z tytułu kredytów na 31.12.2015 r.						970	0				

4.9 Nota 9 - Zobowiązania z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe i zobowiązania niefinansowe

Poniższa tabela obrazuje strukturę zobowiązań z tytułu dostaw oraz pozostałe zobowiązania finansowe:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe, w tym:	949	627
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i inne	949	627
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe krótkoterminowe, w tym:	6.520	9.981
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	7	8
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	5.728	9.223
Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	359	251
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	426	499
Wycena instrumentów finansowych, zabezpieczających kursy walut ze sprzedaży produktów	0	0
Łącznie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe i krótkoterminowe	7.469	10.608

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 7 do 90 dni.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług bieżące	4.353	7.155
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług przeterminowane, w tym:	1.382	2.076
do 30 dni	1.271	816
od 31 do 60 dni	45	294
od 61 do 90 dni	19	279
od 91 do 180 dni	47	482
od 181 do 365 dni	0	205
powyżej 365 dni	0	0
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5.735	9.231

Część zobowiązań jest regulowana z opóźnieniem. Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie zachodzi ryzyko związane z naliczeniem odsetek zwłoki przez kontrahentów.

Struktura walutowa zobowiązań została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:	5.735	9.231
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w walucie polskiej	5.735	9.231
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w walutach obcych	0	0

W dniu 22 grudnia 2015 roku pomiędzy PEKAO LEASING sp. z o.o. a Spółką Dominującą, została zawarta umowa leasingu finansowego numer 50/0130/15, której przedmiotem jest stacja prób 630 KW do testu przekładni zębatych pod obciążeniem. Na dzień zawarcia umowy leasingu cena nabycia przedmiotu leasingu wynosiła 1.400 tys. PLN netto. Wynagrodzenie z tytułu zawarcia w/w umowy wynosi 1.520 tys. PLN netto i obejmuje: opłatę wstępną (pierwsza rata wynagrodzenia) w kwocie 210 tys. PLN; okresowe raty wynagrodzenia łącznie netto 60 rat na kwotę 1.296 tys. PLN; vat od części kapitałowej w kwocie 322 tys. PLN; vat od części odsetkowej w kwocie 28 tys. PLN oraz cena wykupu (sprzedaży) w wysokości 14 tys. PLN. Kwota wynagrodzenia została ustalona w oparciu o Cenę nabycia Przedmiotu Leasingu netto oraz o stawkę WIBOR 1M z dnia 01 grudnia 2015 roku w wysokości 1.670000 %. Zabezpieczeniem umowy leasingu jest weksel własny in blanco. Odpisów amortyzacyjnych z tytułu używania przedmiotu leasingu w czasie trwania umowy leasingu dokonywać będzie korzystający czyli Spółka. Wynagrodzenie – opłaty miesięczne obejmujące część kapitałową oraz część odsetkową płatne będą zgodnie z harmonogramem płatności każdego 12 dnia miesiąca począwszy od lutego 2016 roku do stycznia 2021 roku. Przekazanie przedmiotu leasingu nastąpiło na podstawie protokołu odbioru w dniu 15 stycznia 2016 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku saldo z tytułu umowy leasingowej wynosi 991 tys. PLN.

W tabelach poniżej przedstawiono istotne informacje dotyczące zobowiązań leasingowych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego na początek okresu	878	700
Zwiększenia z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	1.400	348
Splata rat leasingu (część kapitałowa) w okresie (-)	(502)	(170)
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(468)	0
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego na koniec okresu	1.308	878
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na początek okresu	90	84
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(45)	0
Zwiększenie przyszłych kosztów finansowych z tytułu zawarcia nowych umów leasingu finansowego (+)	119	36
Splata rat leasingu finansowego (koszty finansowe z tytułu odsetek) w okresie (-)	(44)	(30)
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu na koniec okresu	120	90

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingu finansowego wymagalna w okresie:	1.428	968
do 1 roku	405	248
od 1 do 5 lat	729	720
powyżej 5 lat	294	0
Przyszłe koszty finansowe z tytułu odsetek od umów leasingu (-)	(120)	(90)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu finansowego wykazana w pasywach, w tym wymagalna w okresie:	1.308	878
do 1 roku	359	251
od 1 do 5 lat	710	627
powyżej 5 lat	239	0

Poniższa tabela obrazuje strukturę pozostałych zobowiązań niefinansowych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe, w tym:	12.385	14.682
Przychody przyszłych okresów (dotacje z funduszy UE)	12.385	14.682
Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe, w tym:	3.037	3.915
Zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	73	260
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	618	1.618
Inne zobowiązania i rozliczenia	302	212
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE)	2.044	1.825
Łącznie pozostałe zobowiązania niefinansowe długoterminowe i krótkoterminowe	15.422	18.597

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości - dotacje rozliczane są w okresie użytkowania środków trwałych i są rozliczane proporcjonalnie do wysokości odpisów amortyzacyjnych dotowanych środków trwałych. Równowartość rozliczonych w danym okresie dotacji jest wykazywana jako pozostałe przychody operacyjne (Nota 13).

Dotacje do kosztów otrzymane w formie zaliczki na wydatki, które będą ponoszone w przyszłości zaliczane są do przychodów przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe przychodów) w grupie zobowiązań krótkoterminowych i rozliczane są w proporcji do ponoszonych wydatków w poszczególnych okresach rozliczeniowych i w proporcji do stopnia refundowania tych wydatków poprzez zaliczenie ich do pozostałych przychodów operacyjnych z równoczesną korektą kosztów podatkowych.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE) na początek okresu	16.507	18.005
Premia z tytułu wydatków inwestycyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej do rozliczenia z bieżącym podatkiem dochodowym za okres (+)	0	0
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(571)	0
Otrzymane dotacje w okresie (+)	1.920	1.732
Rozliczenie dotacji w okresie (-)	(3.427)	(3.230)
Przychody przyszłych okresów (otrzymane dotacje z funduszy UE) do rozliczenia w następnych latach	14.429	16.507

4.10 Nota 10 – Rezerwy na zobowiązania

Pracownikom Grupy Kapitałowej przysługuje prawo do odprawy emerytalnej na zasadach określonych w art. 92¹ Kodeksu pracy, tj. w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika w dniu nabycia prawa do odprawy. Rezerwy na odprawę emerytalne, odprawy rentowe oraz odprawy pośmiertne szacowane są metodami aktuarialnymi.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Rezerwy na zobowiązania, w tym:	806	237
Rezerwy na świadczenia pracownicze długoterminowe	122	113
Rezerwy na świadczenia pracownicze krótkoterminowe	10	20
Pozostałe rezerwy długoterminowe	0	0
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	674	104

Jednostka Dominująca udzielała poręczeń i gwarancji bankowych na rzecz spółki zależnej Patentus Strefa S.A. i w związku z postawieniem w/w spółki zależnej w stan upadłości utworzono rezerwę na poręczenia i gwarancje bankowe w kwocie 4 723 tys. PLN. W trakcie roku gwarancje te zostały zrealizowane i rezerwa została wykorzystana.

Istotne założenia aktuarialne na poszczególne dni bilansowe przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Stopa dyskontowa	3,2%	2,5%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	0,0%	2,5%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla przyszłych lat	0,0%	2,5%

Na podstawie analizy kosztów poprzednich lat – Zarząd Spółki Dominującej uznał, że nie zachodzi ryzyko wystąpienia w przyszłości istotnych kosztów napraw gwarancyjnych i na tej podstawie odstąpił od szacowania rezerw na naprawy gwarancyjne.

Okres gwarancji udzielanej przez Spółkę Dominującą na swoje wyroby wynosi od 6 do 36 miesięcy.

Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie występują też inne czynniki i zdarzenia, które wskazywałyby na konieczność utworzenia rezerw z innych tytułów.

4.11 Nota 11- Przychody

Strukturę przychodów przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży według struktury rzeczowej, w tym:	51.902	66.068
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	43.020	55.701
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	8.247	9.596
Przychody z najmu i dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych i pozostałych nieruchomości	635	771
Dodatkowe informacje:		
Przychody ze sprzedaży do jednostek powiązanych	254	357

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa podstawowe segmenty operacyjne działalności:

- Produkcja maszyn i urządzeń górniczych, świadczenie usług w zakresie remontów maszyn i urządzeń górniczych oraz produkcja innych urządzeń.
- Hurtowa sprzedaż wyrobów hutniczych, urządzeń spawalniczych oraz opakowań.

Informacje na temat wyników segmentów operacyjnych przedstawiono w Nocie 18.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody ze sprzedaży według struktury terytorialnej, w tym:	51.902	66.068
Przychody ze sprzedaży w kraju	51.728	62.790
Eksport i wewnątrzwspólnotowe dostawy towarów i usług (WDT)	174	3.278

W związku z tym, że sprzedaż poza granice Polski jest kierowana głównie do odbiorców z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, na którym panują podobne warunki realizacji dostaw - nie dokonano dodatkowego wyodrębnienia segmentów geograficznych.

4.12 Nota 12 – Koszty

Specyfikację kosztów w układzie kalkulacyjnym i rodzajowym przedstawiono w tabelach poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	53.798	61.012
Koszty sprzedaży	2.949	2.103
Koszty ogólnego zarządu	3.639	4.705
Razem koszty działalności (układ funkcjonalny)	60.386	67.820

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Amortyzacja	8.405	9.155
Zużycie materiałów i energii	23.715	30.751
Usługi obce	12.397	15.065
Podatki i opłaty	856	1.086
Koszty świadczeń pracowniczych	9.008	11.889
Pozostałe koszty	859	770
Odpis aktualizujący wartość zapasów wyrobów	0	0
Razem Koszty rodzajowe	55.240	68.716
Zmiana stanu wyrobów gotowych, produkcji w toku	(815)	(2.425)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby	(1)	(5.387)
Koszt sprzedaży towarów i materiałów	5.962	6.916
Łącznie koszty sprzedanych produktów, towarów, materiałów, sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	60.386	67.820

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	9.008	11.889
Wynagrodzenia	7.591	10.010
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników	1.391	1.900
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	0	0
Przysłe świadczenia (rezerwy) z tytułu odpraw emerytalnych i tym podobnych świadczeń pracowniczych	26	(21)

W dniu 26 kwietnia 2012 roku Spółka podpisała z Górnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego (w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007 – 2013, badania i rozwój nowoczesnych technologii, Wsparcie projektów celowych), dwa wnioski o dofinansowanie realizacji n/w projektów: Innowacyjna technologia produkcji elementów ciągnowych systemów transportowych wykorzystująca materiały lane (umowa numer UDA-POIG.01.04.00-24-100/11-00) oraz Opracowanie innowacyjnej proekologicznej specjalizowanej przekładni zębatej zintegrowanej z układem diagnostycznym (umowa numer UDA-POIG.01.04.00-24-094/11-00). Sumaryczna wartość wnioskowanego dofinansowania wynosi 8.783 tys. PLN. Data zakończenia pierwszego projektu upływa 31 marca 2014 roku, a drugiego 30 września 2015 roku. Zgodnie z zawartymi umowami kwoty dotacji stanowią będą 75,00 % wydatków kwalifikowanych w przypadku pierwszego projektu oraz 74,21 % wydatków kwalifikowanych w przypadku drugiego projektu na badania przemysłowe oraz 35% wydatków kwalifikowanych na prace rozwojowe. Ponozone koszty są odnoszone w koszty działalności podstawowej poszczególnych okresów. Pierwszy projekt został zakończony w terminie i w dniu 30 czerwca 2014 roku Spółka złożyła w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego wniosek o płatność końcową. W dniu 14 stycznia 2015 roku wniosek został zweryfikowany pozytywnie tym samym kończąc realizację projektu. W sumie w ramach realizacji pierwszego projektu Spółka otrzymała dofinansowanie w kwocie 3.260 tys. PLN, z czego na dzień 31 grudnia 2015 roku rozliczono dotację w kwocie 2 798 tys. PLN. Drugi projekt również został zakończony w terminie i w dniu 27 listopada 2015 roku Spółka złożyła w Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego wniosek o płatność końcową, który również został pozytywnie

zweryfikowany kończąc realizację projektu. Do dnia 31 grudnia 2016 roku w ramach drugiego wniosku otrzymano dotację w kwocie 5 452 tys. PLN z czego rozliczono kwotę 4 504 tys. PLN.

W dniu 31 stycznia 2014 roku PATENTUS S.A. wraz z Politechniką Warszawską (Beneficjentem) złożył wniosek o numerze 246715 w ramach Programu Badań Stosowanych, Konkurs 3 ścieżka A Nauki Chemiczne pod tytułem: „Opracowanie innowacyjnej opartej o metody odlewnicze, technologii wytwarzania kół zębatach o strukturze nanokrystalicznej. Wartość dofinansowania całego projektu wynosi 2 035 tys. PLN dla Politechniki Warszawskiej i 942 tys. PLN dla PATENTUS S.A., całkowity koszt projektu wynosi 2 035 tys. PLN po stronie Politechniki Warszawskiej oraz 2 084 tys. PLN po stronie PATENTUS S.A. W dniu 06 sierpnia 2014 roku Spółka otrzymała informację, iż projekt został rekomendowany do wsparcia, a w dniu 11 maja 2015 roku została podpisana umowa o dofinansowanie numer PBS3/B5/45/2015. Do dnia 31 grudnia 2016 roku Politechnika Warszawska przekazała na konto PATENTUS S.A. zaliczkę w kwocie 517 tys. PLN, z czego rozliczono kwotę 451 tys. PLN.

W dniu 07 lutego 2014 roku Spółka złożyła w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie wniosek o dofinansowanie realizacji projektu pod tytułem „Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania rynien tras przenośnikowych wykorzystujących metody zrobotyzowane” w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa : Badania i rozwój nowoczesnej technologii, Działanie 1.4: Wsparcie projektów celowych. Całkowity koszt projektu opiewa na kwotę 4.634 tys. PLN, z czego kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 4.205 tys. PLN a możliwa kwota dofinansowania wynosi 2.297 tys. PLN. W dniu 23 kwietnia 2014 roku została podpisana umowa o dofinansowanie nr POIG.01.01.00-24-057/13 na realizację w/w projektu, a w dniu 5 czerwca 2014 roku Spółka złożyła pierwszy wniosek o płatność zaliczkową. Okres kwalifikowalności wydatków zakończył się 30 grudnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka otrzymała dofinansowanie w formie zaliczek w kwocie 1.844 tys. PLN. W dniu 28 stycznia 2016 roku Spółka złożyła wniosek końcowy o płatność który został pozytywnie zweryfikowany. W ramach w/w projektu Spółka otrzymała dofinansowanie w kwocie 2 191 tys. PLN, z czego na dzień 31 grudnia 2016 roku rozliczono kwotę 1 983 tys. PLN.

Koszty wynagrodzeń obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami oraz wynagrodzenia płatne na podstawie zawartych indywidualnych umów cywilnoprawnych.

Koszty ubezpieczeń społecznych jednostek zlokalizowanych w Polsce obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, wypadkowego, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych oraz Fundusz Pracy.

Spółki Grupy Kapitałowej tworzą Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Odpisy na powyższy fundusz obciążają koszty działalności Spółek Grupy. Środki pieniężne funduszu znajdują się na wydzielonym rachunku bankowym. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto.

Korzystając z uprawnień przysługujących na podstawie art.4 ust. 1-3 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z dniem 1 września 2013 r. Jednostka Dominująca zrezygnowała z tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS). Niewykorzystane środki pieniężne funduszu znajdujące się na wydzielonym rachunku bankowym do ich wyczerpania będą przeznaczone na cele określone w/w ustawie. W sprawozdaniu finansowym aktywa i zobowiązania funduszu wykazywane są w wartości netto. Z uwagi na specyficzny charakter działania ZFŚS aktywa i zobowiązania funduszu są sobie równe.

Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji oraz inne świadczenia określone przepisami prawa pracy.

Koszty świadczeń emerytalnych obejmują odprawy emerytalne wypłacone pracownikom zgodnie z przepisami Kodeksu pracy. Grupa Kapitałowa nie jest stroną żadnych programów emerytalnych, jak i układów zbiorowych pracy, z których wynikałyby inne regulacje w tym zakresie.

4.13 Nota 13 - Pozostałe przychody operacyjne

Specyfikację pozostałych przychodów operacyjnych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Pozostałe przychody operacyjne, w tym:	4.948	3.987
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	4	0
Dotacje z funduszy UE rozliczanie w proporcji do amortyzacji środków trwałych	2.145	1.943
Dotacje z funduszy UE rozliczanie równoległe do ponoszonych kosztów	984	1.127
Otrzymane pozostałe dotacje	428	293
Odwrócone odpisy aktualizujące wartość należności w wyniku zapłaty	7	69
Odrócone odpisy aktualizujące wartość zapasów materiałów	126	89
Należny zwrot kosztów postępowania sądowego	1	16
Otrzymane odszkodowania	623	237
Inne przychody operacyjne	56	213
Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych	0	0
Zysk z okazijnego nabycia udziałów	0	0
Aktualizacja wartości inwestycji w nieruchomości	574	0

4.14 Nota 14 - Pozostałe koszty operacyjne

Specyfikację pozostałych kosztów operacyjnych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Pozostałe koszty operacyjne, w tym:	5.950	1.652
Strata ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0	2
Utworzone odpisy aktualizujące wartość należności	846	100
Utworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów	(99)	0
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych	65	1.296
Koszty postępowania sądowego	38	10
Przekazane darowizny	16	11
Zmniejszenie wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	65	0
Zapłacone odszkodowanie za zła usługę i koszty napraw powypadkowych	778	97
Utworzone odpisy na zobowiązania z tytułu gwarancji i poręczeń za podmiot powiązany Patentus Strefa SA	3.994	0
Inne koszty operacyjne	247	136

4.15 Nota 15 - Przychody finansowe

Strukturę przychodów finansowych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody finansowe, w tym:	273	294
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności należności	54	53
Odwrócenie odpisu aktualizującego odsetki	37	20
Odsetki od lokat bankowych	4	3
Odsetki od udzielonych pożyczek	158	143
Odsetki od należności z tytułu umów leasingu	0	7
Dodatnie różnice kursów walut	20	0
Inne przychody finansowe	0	68

4.16 Nota 16 - Koszty finansowe

Strukturę kosztów finansowych przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Koszty finansowe, w tym:	7.792	1.388
Odsetki od zobowiązań budżetowych	10	15
Odsetki od kredytów bankowych	713	946
Odsetki z tytułu nieterminowych płatności zobowiązań	(3)	42
Odsetki od umów leasingu finansowego	56	28
Odsetki i prowizje z tytułu umowy factoringu	116	215
Odpisy aktualizujące z tytułu odsetek od należności	1	0
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (udzielone pożyczki)	62	20
Ujemne różnice kursów walut	0	48
Utworzone odpisy aktualizujące w związku z ogłoszeniem upadłości Patentus Strefa SA	6.824	0
Inne koszty finansowe	13	74

4.17 Nota 17 - Podatek dochodowy

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto w związku z korektą o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które trwale nie będą podlegały opodatkowaniu.

Bieżący podatek dochodowy Jednostki Dominującej był obliczany w oparciu o obowiązującą stałą 19% stawkę podatkową. Obecne przepisy nie zakładają zmiany wysokości stawek podatkowych w kolejnych latach.

Na dzień 31.12.2016 roku dokonano kompensaty salda aktywów na odroczony podatek dochodowy z rezerwami na odroczony podatek dochodowy. W bilansie wykazano rezerwę na odroczony podatek dochodowy, która jest nadwyżką salda rezerw nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jednostka zależna Patentus Strefa S.A. prowadzi działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej oraz posiada zwolnienia z tytułu podatku dochodowego.

Rok podatkowy i rok bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Główne kwoty wpływające na wysokość podatku dochodowego, który wykazano w rachunku zysków i strat przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Ustawowa stawka podatku dochodowego	19%	19%
Bieżący podatek dochodowy	0	2
Odroczony podatek dochodowy, w tym:	(560)	557
Zmiana stanu aktywów na odroczony podatek dochodowy	(1.084)	(118)
Zmiana stanu rezerw na odroczony podatek dochodowy	524	675
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(560)	559

W kolejnej tabeli przedstawiono różnice pomiędzy nominalną a efektywną stawką podatkową:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(17.005)	(511)
Zysk z okazjonalnego nabycia akcji	0	0
Wynik finansowy stanowiący podstawę do naliczenia efektywnej stawki podatkowej	(17.005)	(511)
Efektywna stawka podatkowa	3,29%	-109,39%
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	(560)	559
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	(3.231)	(97)
Efekt podatkowy związany z korektą kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodu według przepisów podatkowych	2.174	(13)
Efekt podatkowy związany z korektą przychodów nieunawanych za przychody według przepisów podatkowych	295	(24)
Efekt podatkowy związany z korektami szacunków odroczonego podatku z poprzednich lat	202	693
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	(560)	559

Jednostka Zależna działa na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej (w skrócie: SSE). Zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi Spółka Zależna nie może uwzględnić w rozliczeniach strat podatkowych poniesionych w roku podatkowym. Zgodnie z uzyskanym zezwoleniem na działalność w SSE Spółka zależna ma prawo do ulgi w podatku dochodowym od osób prawnych. Wielkość ulgi w podatku dochodowym jest uzależniona od poniesionych nakładów na rzeczowe aktywa trwałe. Należna ulga w podatku dochodowym jest wykazywana drugostronnie jako rozliczenie międzyokresowe w pasywach (przychody przyszłych okresów) i może być wykorzystana w kolejnych latach.

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy wartością podatkową i bilansową aktywów i pasywów tworzony jest podatek odroczony. Specyfikacja głównych pozycji wpływających na saldo aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego Grupy Kapitałowej została przedstawiona w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Odpisy aktualizujące na należności wątpliwe	34	46	(12)	(2)
Szacunkowe koszty z wyceny kontraktów	0	0	0	0
Straty podatkowe do rozliczenia w następnych okresach	1.543	330	1.213	71
Różnice kursów walut	0	0	0	0
Odpis aktualizujący wartość zapasów	2	45	(43)	(44)
Wynagrodzenia z narzutami wypłacone w następnym miesiącu	17	60	(43)	(9)
Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	0	0	0	0
Odsetki od zobowiązań do zapłaty	0	6	(6)	(18)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	24	19	5	(4)
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	2	20	(18)	(2)
Inne pozycje	6	297	(291)	127
Ulga w podatku dochodowym z tytułu inwestycji w strefie ekonomicznej (rozliczana z przychodami przyszłych okresów)	0	498	(498)	0
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	(1.391)	0
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.628	1.321	(1.084)	119
Aktywa na odroczonego podatku dochodowy pomniejszające saldo rezerw na odroczonego podatku dochodowy	0	0	x	x
Razem (per saldo) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	1.628	1.321	x	x

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnice w wartości podatkowej i bilansowej inwestycji w nieruchomości	480	376	104	152
Odsetki od należności i odsetki od pożyczek	6	7	(1)	(14)
Różnice w wartości podatkowej i bilansowej środków trwałych	4.817	4.635	182	135
Rozliczanie w czasie zysku z tytułu sprzedaży wyrobów w formie umów leasingu	0	0	0	(16)
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych finansowanych dotacją	1.245	1.048	197	430
Inne pozycje	42	5	37	(12)
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	0	0	5	0
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozliczana z wynikiem finansowym	6.590	6.071	524	675
Skutki wyceny środków trwałych do wartości przez zacobanej (rozliczane z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny)	1.847	2.945	x	x
Razem rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	8.437	9.016	x	x
Aktywa na odroczonego podatek dochodowy pomniejszające saldo rezerw na odroczonego podatek dochodowy	0	0	x	x
Razem (per saldo) rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w bilansie	8.437	9.016	x	x
Łącznie skutki zmiany aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które wpływają na wynik finansowy	x	x	1.608	556

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Razem rezerwy na odroczonego podatek dochodowy na początek okresu:	9.016	8.298
Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatek dochodowy rozliczanej z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny	(26)	43
Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatek dochodowy rozliczanej z wynikiem finansowym	524	675
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(1.077)	0
Razem rezerwy na odroczonego podatek dochodowy na koniec okresu, w tym:	8.437	9.016
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy rozliczane z pozycją Kapitał z aktualizacji wyceny	1.847	2.945
Rezerwy na odroczonego podatek dochodowy rozliczana z wynikiem finansowym	6.590	6.071
Aktywa na odroczonego podatek dochodowy podlegające kompensacie z rezerwami na odroczonego podatek dochodowy	0	0
Razem (per saldo) rezerwy na odroczonego podatek dochodowy wykazane w bilansie na koniec roku	8.437	9.016

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Aktywa na odroczony podatek dochodowy na początek okresu	1.321	1.202
Korekta z tytułu utraty kontroli nad Spółką Zależną Patentus Strefa SA w upadłości	(777)	0
Zmiana stanu aktywów rozliczanych z wynikiem finansowym	1.084	119
Aktywa na odroczony podatek dochodowy na koniec okresu	1.628	1.321
Aktywa na odroczony podatek dochodowy podlegające kompensacie z rezerwami na odroczony podatek dochodowy	0	0
Razem (per saldo) aktywa na odroczony podatek dochodowy wykazane w bilansie na koniec roku	1.628	1.321

W tabeli poniżej przedstawiono rozliczenia z tytułu bieżącego podatku dochodowego Grupy Kapitałowej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych w okresie	0	0
Zapłacony podatek dochodowy dotyczący rozliczenia za dany okres	0	1
Saldo rozliczenia z tytułu bieżącego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	0	67
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych na koniec okresu	0	67
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego na koniec okresu	0	0

4.18 Nota 18 – Informacje dotyczące segmentów działalności

W działalności Grupy Kapitałowej można wyodrębnić dwa segmenty działalności. Pierwszy segment operacyjny związany jest z produkcją maszyn i urządzeń oraz świadczeniem usług dla górnictwa. Do drugiego segmentu operacyjnego zaliczono sprzedaż hurtową towarów i materiałów.

Działalność Spółki koncentruje się głównie na obszarze kraju. Minimalna wartość przychodów ze sprzedaży jest realizowana w eksporcie. W związku z tym, że sprzedaż poza granice Polski jest kierowana głównie do odbiorców z siedzibą na terenie Unii Europejskiej, na którym panują podobne warunki realizacji dostaw - nie dokonano dodatkowego wyodrębnienia segmentów geograficznych.

Do aktywów segmentu zalicza się m.in. rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności z tytułu dostaw i usług, które można bezpośrednio przyporządkować do danego obszaru działalności. Do pasywów segmentu zalicza się m.in. wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, przychody przyszłych okresów oraz częściowo zobowiązania z tytułu kredytów i zawartych umów leasingu finansowego.

Przychody segmentów obejmują przychody ze sprzedaży zewnętrznym klientom oraz częściowo pozostałe przychody operacyjne, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu.

Koszty segmentów obejmują koszty sprzedaży zewnętrznym klientom, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Z uwagi na potrzeby Kierownictwa Grupy Kapitałowej w zakresie analiz ekonomicznych segmentów – prowadzona ewidencja księgową nie pozwala na precyzyjną alokację pozostałych kosztów, w tym kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych oraz innych kosztów powstałych na poziomie Spółki, które dotyczą jednostki gospodarczej jako całości.

Dla każdego segmentu przedstawiono dodatkowe informacje o nabyciu środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych, wartości netto zlikwidowanych środków trwałych, kosztach amortyzacji oraz kosztach odpisów aktualizujących wartość zapasów.

Ujawniono informacje dotyczące głównych klientów w zakresie przychodów ze sprzedaży na poziomie Grupy Kapitałowej. Przedstawiono również strukturę salda należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu z uwzględnieniem informacji o należnościach z tytułu dostaw i usług od głównych klientów. Salda należności z tytułu dostaw i usług przedstawiono w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu skutków utworzonych odpisów aktualizujących.

Zaprezentowano ponadto, informacje o głównych dostawcach usług, towarów i materiałów oraz informacje o strukturze salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec okresu na poziomie Grupy Kapitałowej.

Poniżej przedstawiono wybrane informacje dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań segmentów działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym kończącym się 31.12.2016:

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	43.091	8.172	639	51.902
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(49.178)	(4.620)	0	(53.798)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(6.087)	3.552	639	(1.896)
Koszty sprzedaży	(1.642)	(1.110)	(197)	(2.949)
Koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne	(754)	0	(3.883)	(4.637)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(8.483)	2.442	(3.441)	(9.482)
Przychody finansowe	7	0	274	281
Koszty finansowe	(78)	0	(7.726)	(7.804)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(8.554)	2.442	(10.893)	(17.005)
Podatek dochodowy	(10)	0	570	560
Zysk (strata) netto	(8.564)	2.442	(10.323)	(16.445)

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne netto	77.695	5.213	6.388	89.296
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	2.714	2.714
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i długoterminowe aktywa finansowe	0	0	6.753	6.753
Zapasy	23.697	1.224	0	24.921
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	10.364	633	538	11.535
Nieprzypisane aktywa obrotowe	0	0	9.288	9.288
Razem aktywa	111.756	7.070	25.681	144.507
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2.752	488	2.495	5.735
Przychody przyszłych okresów	0	0	14.429	14.429
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	1.389	0	26.714	28.103
Nieprzypisane zobowiązania i rezerwy	1.021	0	10.949	11.970
Razem zobowiązania i rezerwy	5.162	488	54.587	60.237

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Pozostałe informacje				
Nabycie lub modernizacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	3.717	52	12	3.781
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	65	0	0	65
Odpisy aktualizujące zmniejszające oraz wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	0	0	49	49
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	8.228	62	115	8.405
Nabycie lub modernizacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość nieruchomości inwestycyjnych	0	0	288	288
Odpisy aktualizujące wartość zapasów (-) lub odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (+)	9	(21)	0	(12)

Poniżej przedstawiono wybrane informacje dotyczące przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań segmentów działalności Jednostki Dominującej w roku obrotowym kończącym się 31.12.2015:

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	55.905	9.392	771	66.068
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(54.254)	(6.758)	0	(61.012)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	1.651	2.634	771	5.056
Koszty sprzedaży	(787)	(1.077)	(239)	(2.103)
Koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne	(3.250)	0	1.101	(2.149)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(2.386)	1.557	1.633	804
Przychody finansowe	68	0	226	294
Koszty finansowe	(734)	0	(875)	(1.609)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(3.052)	1.557	984	(511)
Podatek dochodowy	8	0	(567)	(559)
Zysk (strata) netto	(3.044)	1.557	417	(1.070)

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	97.674	5.272	6.439	109.385
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	2.426	2.426
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i długoterminowe aktywa finansowe	0	0	3.477	3.477
Zapasy	24.981	1.340	0	26.321
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	28.463	657	508	29.628
Nieprzypisane aktywa obrotowe	251	0	5.433	5.684
Razem aktywa	151.369	7.269	18.283	176.921
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8.389	587	255	9.231
Przychody przyszłych okresów	16.507	0	0	16.507
Kredyty, pożyczki i zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	40.916	0	0	40.916
Nieprzypisane zobowiązania i rezerwy	1.751	0	10.969	12.720
Razem zobowiązania i rezerwy	67.563	587	11.224	79.374

Wyszczególnienie/ dane w tys.PLN za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 roku	Wyroby i usługi	Handel hurtowy	Pozycje nie przypisane do segmentów	Razem Spółka
Pozostałe informacje				
Nabycie lub modernizacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	10.891	55	8	10.954
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	156	0	0	156
Odpisy aktualizujące zmniejszające oraz wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	0	(86)	0	(86)
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	8.977	62	116	9.155
Nabycie lub modernizacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0	914	914
Odpisy aktualizujące zwiększające wartość nieruchomości inwestycyjnych	0	0	221	221
Odpisy aktualizujące wartość zapasów (-) lub odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów (+)	106	(69)	0	37

Poniżej przedstawiono informację o głównych Odbiorcach, a także strukturze należności z tytułu dostaw i usług:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów ogółem, w tym zrealizowane dla Odbiorcy:	51.902	100,00%	66.068	100,00%
Kompania Węglowa S.A.	4.636	8,93%	15.311	23,17%
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	7.353	14,17%	15.572	23,57%
Katowicki Holding Węglowy S.A.	210	0,40%	0	0,00%
PGG SP.Z O.O.	3.820	7,36%	0	0,00%
WĘGLOKOKS	2.511	4,84%	250	0,38%
FAMUR	6.647	12,81%	216	0,33%
MIFAMA	3.557	6,85%	6	0,01%
UNGAREX	1.821	3,51%	619	0,94%
ERBUD	4.296	8,28%	2.479	3,75%
ENERGOINSTAL	389	0,75%	1.132	1,71%
Pozostali Odbiorcy	16.662	25,05%	30.483	29,95%

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016		Koniec okresu 31.12.2015	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Należności netto z tytułu dostaw i usług na koniec okresu ogółem, w tym:	11.535	100,00%	29.628	100,00%
Kompania Węglowa S.A.	0	0,00%	13.484	45,51%
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	4.180	36,24%	4.076	13,76%
Katowicki Holding Węglowy S.A.	226	1,96%	0	0,00%
PGG SP.Z O.O.	3.700	32,08%	0	0,00%
WĘGŁOKOKS	234	2,03%	238	0,80%
FAMUR	820	7,11%	1	0,00%
MIFAMA	305	2,64%	7	0,02%
UNGAREX	185	1,60%	275	0,93%
ERBUD	74	0,64%	2.936	9,91%
ENERGOINSTAL	0	0,00%	522	1,76%
Pozostali Odbiorcy	1.811	15,70%	8.089	27,30%

Poniżej przedstawiono informację o głównych Dostawcach, a także strukturze zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	
	dane w tys.PLN	% udział w sprzedaży	dane w tys.PLN	% udział w sprzedaży
Nabycie towarów i usług do działalności podstawowej (w wartości netto bez podatku VAT), w tym główni Dostawcy:				
PPHU Mirpol Mirosław Kobiór	4.363	9,28%	6.050	9,16%
Przedsiębiorstwo Budownictwa i Handlu Unipol Sp.z o.o.	1.071	2,28%	1.655	2,50%
BOWIM	933	1,98%	906	1,37%
THYSSENKRUPP	292	0,62%	459	0,69%
MIFAMA	1.163	2,47%	470	0,71%
Pioma Odlewnia Sp.z o.o.	1.904	4,05%	1.015	1,54%
FAMUR	1.423	3,03%	3	0,00%
ELTECH	865	1,84%	128	0,19%
HUTA MAŁAPANEW	528	1,12%	2.159	3,27%
MAS	37	0,08%	1.257	1,90%

UWAGA: Wskaźnik procentowy zaangażowania dostawców (kolumna „dane w %”) obliczono w proporcji do przychodów ze sprzedaży w danym roku.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016		Koniec okresu 31.12.2015	
	dane w tys.PLN	dane w %	dane w tys.PLN	dane w %
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na koniec okresu ogółem (w wartości brutto z podatkiem VAT), w tym:	5.735	100,00%	9.231	100,00%
Nabycie towarów i usług do działalności podstawowej (w	0	0,00%	0	0,00%
PPHU Mirpol Mirosław Kobiór	810	14,12%	0	0,00%
Przedsiębiorstwo Budownictwa i Handlu Unipol Sp.z o.o.	289	5,04%	81	0,88%
BOWIM	0	0,00%	79	0,86%
THYSSENKRUPP	305	5,32%	545	5,90%
MIFAMA	916	15,97%	453	4,91%
Pioma Odlewnia Sp.z o.o.	0	0,00%	0	0,00%
FAMUR	0	0,00%	59	0,64%
HUTA MAŁAPANEW	292	5,09%	348	3,77%
MAS	0	0,00%	841	9,11%
Pozostali Dostawcy	3.123	45,51%	6.825	62,65%

4.19 Nota 19 – Dodatkowe informacje dotyczące rachunku przepływów pieniężnych

Zgodnie z umową o limit wierzytelności nr CRD/L/36366/11 z Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz umową wieloproduktową nr 889/2015/00000771/00 z ING Bankiem Śląskim S.A. Spółka mogła wykorzystać na dzień 31 grudnia 2016 roku kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 14.600 tys. PLN.

Poza tym zgodnie z umowami na spłatę zobowiązań – factoring zawartymi z bankami mBank S.A. (umowa nr 16/016/11/Z/ZO) oraz Bank Pekao S.A. (umowa nr 85/eF/KR/20130) Spółka może korzystać z przysługującego limitu factoringu w kwocie 6.500 tys. PLN.

Na dzień 31.12.2016 roku Spółka wykorzystwała limit factoringu w kwocie 2.498 tys. PLN oraz limit kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 11.786 tys. PLN co oznacza, że dodatkowo może dysponować kwotą niewykorzystanego limitu w kwocie 6.816 tys. PLN.

Spółka zależna Montex Sp. Z o.o. ma zawartą umowę o kredyt obrotowy nieodnawialny z Deutsche Bank PBC SA (umowa numer KON/1408775) z limitem do kwoty 1 000 tys. PLN z czego na dzień 31.12.2016 r. Spółka wykorzystwała kredyt w całości.

W sumie Spółka Dominująca oraz Grupa Kapitałowa oprócz prezentowanych w aktywach środków pieniężnych może dodatkowo dysponować kwotą 6 816 tys. PLN, która wynika z niewykorzystanego salda kredytów w rachunkach bieżących oraz niewykorzystanego limitu umowy faktoringowej.

Poniżej przedstawiono analizę i wyliczenie złożonych pozycji rachunku przepływów pieniężnych:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej, w tym:	(2)	2
Przychody ze zbycia środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, nieruchomości inwestycyjnych	(3)	(32)
wartość netto zlikwidowanych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, nieruchomości inwestycyjnych (zgodnie z Notą 1, Notą 2 i Nota 3)	1	34
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych (zgodnie z Notą 2 i Notą 14)	0	0
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość środków trwałych (zgodnie z Notą 2 i Notą 13)	0	0
Odpis aktualizujący wartość inwestycji w nieruchomości (zgodnie z Notą 3 i Nota 13)	0	0

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym:	2.802	596
Zmiana stanu rezerw na zobowiązania (zgodnie z Notą 10)	3.980	(56)
Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatku dochodowy rozliczanej z wynikiem finansowym (zgodnie z Notą 17)	(968)	682
Zmiana stanu aktywów na odroczonego podatku dochodowy rozliczanej z wynikiem finansowym (zgodnie z Notą 17)	(210)	(30)

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek, kredytów oraz rezerw, w tym:	(3.450)	(6.003)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych długoterminowych (zgodnie z Notą 9)	738	450
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych długoterminowych (zgodnie z Notą 9)	(1.927)	(1.275)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań finansowych krótkoterminowych (zgodnie z Notą 9)	(836)	(3.250)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych krótkoterminowych (zgodnie z Notą 9)	54	(21)
Korekta o wzrost zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego zawartych w danym okresie (zgodnie z Notą 9)	348	(244)
Korekta o spłatę zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego w danym okresie (zgodnie z Notą 9)	93	67
Korekta o otrzymane w danym okresie dotacje do aktywów (wykazane w odrębnej pozycji rachunku przepływów z działalności finansowej - zgodnie z Notą 9)	(1.920)	(1.732)
korekta o zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych	0	2

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, w tym:	(2.922)	(11.450)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych (zgodnie z Notą 1 i Notą 2)	(3.781)	(10.954)
Zmiana salda rzeczowych aktywów trwałych w budowie (zgodnie z Notą 2)	614	(891)
Rozliczenie zaliczek przekazanych w poprzednich okresach na zakup rzeczowych aktywów trwałych (zgodnie z Notą 4)	0	8
Korekta o wzrost zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego zawartych w danym okresie (zgodnie z Notą 9)	245	348
Inne korekty	0	1
korekta o zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych	0	38

4.20 Nota 20 – Instrumenty finansowe oraz zarządzanie ryzykiem

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		4.196	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		0	0
Pożyczki i należności, w tym:		13.199	31.811
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	4	11.535	29.628
Udzielone pożyczki	4	1.664	2.183
Inne należności z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	4	0	0
Środki pieniężne	6	701	687
Razem aktywa według kategorii		18.096	32.498
Zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9	0	0
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające		0	0
Pozostałe zobowiązania, w tym:		35.572	51.524
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	9	5.735	9.231
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	426	499
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8	28.103	40.916
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9	1.308	878
Razem zobowiązania według kategorii		35.572	51.524

Instrumenty finansowe w podziale na klasy przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Należności z tytułu dostaw i usług (netto)	4	15.731	29.628
Udzielone pożyczki	4	1.664	2.183
Inne należności z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	4	0	0
Środki pieniężne	6	701	687
Razem aktywa według klas		18.096	32.498
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	9	5.735	9.231
Instrumenty pochodne walutowe (netto)	9	0	0
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9	426	499
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	8	28.103	40.916
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9	1.308	878
Razem zobowiązania finansowe według klas		35.572	51.524

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Nota	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Pozycje przychodów (kosztów) związane z kategorią instrumentów "Pożyczki i należności", "Inne należności" i "Środki pieniężne"			
Przychody, (koszty) z tytułu odsetek	15	216	199
Przychody z tytułu odsetek dot. należności od umów leasingu	15	0	7
Zyski, (straty) z tytułu różnic kursowych	15,16	0	1
Utworzenie odpisów aktualizujących	4	(1.125)	(98)
Odwrócenie odpisów aktualizujących	4	51	89
Razem zysk (strata) netto		(858)	198
Pozycje przychodów (kosztów) związane z kategoria instrumentów "Pozostałe zobowiązania" i "Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego"			
Przychody, (koszty) z tytułu odsetek	16	(892)	(1.246)
Zyski, (straty) z tytułu różnic kursowych i wyceny instrumentów	15,16	(17)	(45)
Razem zysk (strata) netto		(909)	(1.291)

Jednym z zabezpieczeń zobowiązań z tytułu umów kredytowych jest niepotwierdzony globalny przelew (cesja) wierzytelności istniejących i przyszłych z tytułu umów najmu, sprzedaży towarów i usług.

W Grupie Kapitałowej w trakcie okresów sprawozdawczych nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje, które wymagałyby ujawnienia:

- na dzień bilansowy, Grupa Kapitałowa nie skorzystała z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11)
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałyby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12)
- Grupa Kapitałowa nie wyemitowała instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Grupa Kapitałowa nie złamała postanowień umownych (MSSF 7, par. 18),
- Grupa Kapitałowa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej oraz zabezpieczeń przepływów pieniężnych (MSSF 7, par. 22),
- Nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie różnej, od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28),
- Grupa Kapitałowa nie przejmowała żadnych aktywów w ramach zabezpieczenia (MSSF 7, par.38)

Grupa Kapitałowa korzysta z kilku głównych instrumentów finansowych, do których należą kredyty bankowe (opisane w Nocie 8) oraz środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe (opisane w Nocie 6). Głównym celem tych instrumentów jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki Dominującej oraz doraźne inwestowanie nadwyżek płynnych środków pieniężnych. Grupa Kapitałowa posiada także inne instrumenty finansowe, do których należą należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu umowy

pożyczki, należności z tytułu umów leasingu finansowego (Nota 4 oraz Nota 9), które są wynikiem prowadzonej działalności.

Główne ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej obejmują:

- ryzyko rynkowe (w tym ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmiany cen surowców do produkcji, ryzyko wzrostu konkurencji na rynku krajowym, ryzyko związane z przetargami publicznymi, ryzyko związane z jednostkową produkcją, ryzyko odpowiedzialności za jakość i terminowość dostaw i usług, ryzyko uzależnienia od znaczących odbiorców i dostawców, ryzyko wynikające z uzyskanych dotacji z funduszy UE, ryzyko udzielonych zabezpieczeń na majątku, ryzyko stosowania prawa podatkowego i zmian regulacji prawnych);
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej. Ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych wiąże się przede wszystkim z długoterminowymi zobowiązaniami, które obejmują kredyty. Kredyty oprocentowane są według zmiennych stóp procentowych. Bazą do ustalania wysokości oprocentowania kredytów jest wskaźnik WIBOR 1M oraz EURIBOR 1M. W związku z tym Spółka Dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych. Średnie oprocentowanie kredytów wykorzystywanych przez Spółkę Dominującą zostało ujawnione w Nocie 8.

W przypadku podwyższenia wskaźników WIBOR 1M lub EURIBOR 1M o 1,00 punkt procentowy Grupa Kapitałowa jest narażona na dodatkowe koszty finansowe w następnym roku obrotowym, co zaprezentowano w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Dodatkowe koszty finansowe, na jakie jest narażona Spółka w przypadku wzrostu oprocentowania zobowiązań finansowych o 1 punk procentowy	281	409

W ocenie Grupy Kapitałowej ewentualny wzrost oprocentowania kredytów i umów leasingu finansowego nie będzie miał istotnego wpływu na poziom wyniku finansowego brutto. Grupa Kapitałowa nie wykorzystuje żadnych instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko walutowe. Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko walutowe poprzez zawierane transakcje sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna oraz zaciągnięcie kredytu w walucie obcej. Grupa Kapitałowa nie prowadzi działalności inwestycyjnej, która narażona byłaby na ryzyko walutowe. Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej ujmowane są odpowiednio jako koszty i przychody finansowe.

W przypadku wzrostu kursu waluty EURO w następnym roku obrotowym Grupa Kapitałowa jest narażona na dodatkowe koszty finansowe wynikające z wyceny zobowiązań z tytułu zaciągniętych umów kredytowych w walucie EURO. W tabeli poniżej przedstawiono szacunkowe, dodatkowe koszty finansowe związane z ujemnymi różnicami kursowymi, jakie wystąpiłyby w przypadku wzrostu kursu waluty EURO o 10% w następnym roku obrotowym:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Dodatkowe koszty finansowe, na jakie jest narażona Spółka w przypadku wzrostu kursu waluty EURO o 10% wynikające z wyceny zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów walutowych	0	102

Ze względu na niewielki udział transakcji w walutach obcych Grupa Kapitałowa nie stosuje żadnych form zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym.

Ryzyko zmiany cen surowców do produkcji. Podstawowym problemem jest ryzyko rynkowe zmian cen materiałów do produkcji. Koszty produkcji w dużej mierze uzależnione są od zmiany cen materiałów, w tym wyrobów hutniczych (blachy, kształtowniki). W ostatnich latach obserwuje się dużą zmienność cen wyrobów hutniczych. Pewnym zabezpieczeniem przed krótkotrwałymi wzrostami cen surowców są wysokie stany zapasów materiałów do produkcji. Grupa Kapitałowa nie stosuje polityki zabezpieczania ryzyka wzrostu cen materiałów do produkcji, co przy uwzględnieniu faktu, iż ceny sprzedaży wyrobów ustalone są w dużej mierze na publicznych przetargach – w krótkim okresie czasu może mieć istotny wpływ na rentowność produkcji. Ze względu na dużą różnorodność potrzebnych do produkcji surowców, wysokie stany zapasów surowców oraz zmienny czas realizacji zamówień na wyroby gotowe nie jest możliwe oszacowanie ewentualnych skutków finansowych zmiany cen surowców na wynik finansowy Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym.

Ryzyko wzrostu konkurencji na rynku krajowym. W ostatnim okresie notuje się wzrost aktywności konkurencji na krajowym rynku produkcji maszyn i urządzeń górniczych. Taka sytuacja zwiększa presję w kierunku zmniejszenia się marż na poszczególnych produktach, co w efekcie może wpłynąć negatywnie na poziom wyników finansowych Grupy Kapitałowej. Jednak w związku z podjętymi przez Zarząd Jednostki Dominującej działaniami w kierunku dywersyfikacji źródeł przychodów obniżenie cen produktów wytwarzanych dla górnictwa nie będzie miało istotnego wpływu na działalność i przychody Grupy Kapitałowej w przyszłości.

Ryzyko związane z przetargami publicznymi. Znaczna część przychodów Grupy Kapitałowej pochodzi z realizacji wygranych przetargów publicznych, w których podstawowy wpływ na końcowy rezultat ma oferowana cena. Obecnie Spółka kalkuluje oferty cenowe na poziomie zapewniającym godziwą marżę, co nie zawsze może występować w przyszłości. Dodatkowym elementem zwiększającym ryzyko uzyskania ewentualnie gorszych wyników finansowych jest oprotestowanie postanowień przetargowych przez innych uczestników przetargów, co prowadzi do wydłużania czasu podpisania kontaktów lub w skrajnych przypadkach do anulowania przetargu. Aby zmniejszyć ryzyko Spółka Dominująca szuka klientów spoza branży górniczej. W grudniu 2016 roku Spółka podpisała umowę leasingu finansowego z Polską Grupą Górniczą w Katowicach na wykonanie dwóch nowych przenośników zgrzebłowych ścianowych dla potrzeb KWK Piast-Ziemowit łącznie o wartości 24.890 tys. PLN brutto.

Ryzyko związane z jednostkową produkcją. Spółka Dominująca produkuje maszyny i urządzenia głównie w oparciu o jednostkowe zamówienie dla danego klienta. W związku z brakiem seryjnej produkcji typowe procesy przygotowania produkcji, proces zaopatrzenia w materiały, harmonogram konserwacji i remontów parku maszynowego są trudniejsze do zaplanowania i realizacji. Zjawisko to może krótkookresowo wpływać na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej.

Ryzyko odpowiedzialności za jakość i terminowość dostaw i usług. Ryzyko odpowiedzialności za jakość dostarczanych urządzeń i terminowość wykonywanych usług jest integralnym elementem zawieranego przez PATENTUS S.A. kontraktu. Grupa Kapitałowa może być narażona na konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z ewentualnymi reklamacjami. Jednak w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej ryzyko występowania częstych czy też znacząco obciążających wynik finansowy reklamacji jest niewielkie z uwagi na wieloletnie doświadczenie załogi.

Ryzyko uzależnienia od znaczących odbiorców i dostawców. Wysokość przychodów Grupy Kapitałowej uzależniona jest w znacznym stopniu od bieżącej koniunktury w branży węgla kamiennego w Polsce. Ponad 48 % przychodów Spółki w badanym okresie 2016 roku oraz 48 % w analogicznym okresie 2015 roku było

zrealizowane na rzecz Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., Kompanii Węglowej S.A., Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz Polskiej Grupy Górniczej. Pogorszenie sytuacji finansowej głównych klientów z tej branży skutkować może pogorszeniem się wyników finansowych Grupy Kapitałowej. Zakończenie współpracy lub ograniczenie zamówień płynących z tych podmiotów miałyby istotny, negatywny wpływ na poziom przychodów oraz sytuację finansową Grupy Kapitałowej. Realizowanym przez ostatnie lata celem Zarządu Jednostki Dominującej jest dywersyfikacja źródeł przychodów, między innymi, poprzez rozpoczęcie dostaw maszyn i urządzeń górniczych na rynki wschodnie i dalekowschodnie, a także eksport konstrukcji spawanych i urządzeń na rynki Unii Europejskiej.

Największym dostawcą usług w badanym okresie 2016 roku była firma PPHU MIRPOL Mirosław Kobiór z siedzibą w Pszczynie. Firma MIRPOL świadczy usługi pracy na maszynach i urządzeniach Spółki, pod nadzorem kadry inżynierskiej oraz w oparciu o patenty, rozwiązania oraz dokumentację Spółki. W ocenie Zarządu istnieje niewielkie ryzyko zakończenia współpracy. Rozwiązanie umowy mogłoby spowodować okresowe trudności w produkcji. Jednakże w takim przypadku, Spółka dążyć będzie do przejęcia większości pracowników kontrahenta, dla którego jest znaczącym odbiorcą usług.

Kilku współpracujących z Grupą Kapitałową dostawców ma znaczący udział w dostawach materiałów i towarów handlowych, w tym wyrobów hutniczych. W sytuacji zakończenia współpracy z Grupą Kapitałową przez wiodących dostawców wyrobów hutniczych okresowo mogą wystąpić braki w dostawach surowców, do momentu zwiększenia dostaw przez innych dostawców. Ze względu jednak na dużą podaż wyrobów hutniczych ewentualne trudności w pozyskaniu surowca nie powinny być zjawiskiem trwałym.

Ryzyko wynikające z uzyskanych dotacji z funduszy UE. Spółka zawarła pięć umów z jednostką zarządzającą funduszami strukturalnymi dotyczących dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej zakupu nowych maszyn i urządzeń oraz cztery umowy dotyczące refundacji poniesionych kosztów niezbędnych do realizacji zadań wynikających z tych umów. W przypadku niewykonania wskaźników ujętych w umowach z jednostką zarządzającą danym funduszem strukturalnym, może zaistnieć konieczność zwrotu części lub całości dotacji wraz z odsetkami. Maksymalna kwota zwrotu wynosi około 28.543 tys. PLN z czego 10.286 tys. PLN (bez uwzględniania ewentualnych odsetek) w stosunku do umów dotyczących zakupu środków trwałych oraz 18.257 tys. PLN z tytułu refundacji poniesionych kosztów (bez uwzględniania ewentualnych odsetek).

Ryzyko udzielonych zabezpieczeń na majątku. Jedną z form zabezpieczenia udzielanych przez banki kredytów są hipoteki oraz zastawy rejestrowane na aktywach produkcyjnych. W przypadku zaistnienia sytuacji, w której Grupa Kapitałowa nie regulowałaby zobowiązań wynikających z umów kredytowych banki mogą zaspokoić roszczenie przejmując przedmiot zastawu. Sytuacja taka może wpłynąć na procesy produkcyjne, a co się z tym wiąże na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej. Grupa Kapitałowa reguluje swoje zobowiązania regularnie i w chwili obecnej takie zagrożenie nie występuje.

Ryzyko stosowania prawa podatkowego i zmian regulacji prawnych. Polski system podatkowy charakteryzuje się brakiem stabilności. Przepisy podatkowe bywają zmieniane niezwykle często, wielokrotnie na niekorzyść podatników. Zmiany prawa podatkowego mogą także wynikać z konieczności wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w prawie Unii Europejskiej, wynikających z wprowadzenia nowych lub zmiany już istniejących regulacji w zakresie podatków. W praktyce organy podatkowe stosują prawo opierając się nie tylko bezpośrednio na przepisach, ale także na ich interpretacjach dokonywanych przez organy wyższej instancji oraz orzeczeniach sądów. Takie interpretacje ulegają również zmianom, są zastępowane innymi lub też pozostają ze sobą w sprzeczności. W pewnym stopniu dotyczy to również orzecznictwa sądowego. Powoduje to brak pewności co do sposobu zastosowania prawa przez organy podatkowe albo automatycznego stosowania go zgodnie z posiadanymi w danej chwili interpretacjami, które mogą nie przystawać do różnorodnych, często skomplikowanych stanów faktycznych występujących w obrocie gospodarczym. Do zwiększenia tego ryzyka przyczynia się dodatkowo niejasność wielu przepisów składających się na polski system podatkowy. Z jednej strony wywołuje to wątpliwości co do właściwego stosowania przepisów, a z drugiej powoduje konieczność brania pod uwagę w większej mierze wyżej wymienionych interpretacji. W przypadku regulacji podatkowych, które zostały oparte na przepisach, obowiązujących w Unii Europejskiej i powinny być z nimi w pełni zharmonizowane, należy zwrócić uwagę na ryzyko ich stosowania związane z często niewystarczającym poziomem wiedzy na temat przepisów unijnych, do czego przyczynia się fakt, iż są one relatywnie nowe w polskim systemie prawnym. Może to skutkować przyjęciem interpretacji przepisów prawa polskiego pozostającej w sprzeczności z regulacjami obowiązującymi na poziomie Unii Europejskiej. Liczne zmiany następują również w innych dziedzinach prawa, które również mogą mieć wpływ na Grupę Kapitałową.

Wprowadzane zmiany prawne mogą potencjalnie rodzić ryzyko związane z problemami interpretacyjnymi, brakiem praktyki orzeczniczej, niekorzystnymi interpretacjami przyjmowanymi przez sądy lub organy administracji publicznej.

Ryzyko kredytowe

Wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawierane są transakcje fizycznej sprzedaży produktów poddawana jest procedurom weryfikacyjnym. Stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Ryzyko kredytowe w przypadku należności z tytułu dostaw i usług jest wysokie i związane jest z ograniczoną liczbą istotnych odbiorców wyrobów, usług i towarów. Według danych na dzień 31 grudnia 2016 roku, co przedstawiono w Nocie 18, suma sald należności z tytułu dostaw wykazanych w aktywach bilansu dla 6 największych kontrahentów stanowi 80 % łącznego salda należności z tytułu dostaw wykazanych w aktywach bilansu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wskaźnik koncentracji należności wynosił 60 %. Pozostała część salda należności przypada na pozostałych klientów.

Specyfikacja należności według okresów przeterminowania oraz wysokość odpisów aktualizujących należności została przedstawiona w Nocie 4. W ocenie Grupy Kapitałowej maksymalne ryzyko niespłacenia salda należności równe jest utworzonym na poszczególne dni bilansowe odpisom aktualizującym stan należności handlowych.

Grupa Kapitałowa wykazuje w bilansie na dzień 31 grudnia 2016 roku należności z tytułu udzielonych pożyczek wraz z naliczonymi odsetkami na kwotę 1.576 tys. PLN. Umowy pożyczek zostały opisane w Nocie Nr 4.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, w tym środków pieniężnych i lokat ryzyko Grupy Kapitałowej wiąże się bezpośrednio z niemożnością dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalny poziom tego ryzyka równy jest wartości bilansowej danego instrumentu. Jednakże, mając na uwadze fakt, iż Grupa Kapitałowa współpracuje z renomowanymi bankami ryzyko związane z lokowaniem środków pieniężnych jest znacząco ograniczone.

Wartość godziwa poszczególnych instrumentów finansowych nie odbiega na poszczególne dni bilansowe od wartości księgowych wykazanych w sprawozdaniach finansowych.

Ryzyko płynności

Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Finansowanie działalności przy pomocy zewnętrznych źródeł (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) podwyższa ryzyko utraty płynności w przyszłości. Grupa Kapitałowa musi mieć stały dostęp do rynków finansowych, dlatego jest narażona na ryzyko braku możliwości pozyskania nowego finansowania, jak również refinansowania swojego zadłużenia. Ryzyko to jest uzależnione przede wszystkim od warunków rynkowych, oceny zdolności kredytowej oraz stopnia koncentracji. Ze względu na wysoką ocenę zdolności kredytowej Spółki Dominującej w ocenie Zarządu - nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. W 2011 roku ograniczono ryzyko koncentracji kredytów w jednym banku poprzez podpisanie nowych umów kredytowych z nowymi bankami.

Miarą ryzyka płynności jest stopień dopasowania przepływów pieniężnych (wpływów i wydatków) w okresie do 3 miesięcy, w okresie od 4 do 12 miesięcy, w okresie od 1 do 5 lat oraz powyżej 5 lat. Do wpływów zaliczono saldo należności z tytułu dostaw oraz saldo należności tytułu zawartej umowy leasingu, które zostało powiększone o stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych i dostępne saldo nie wykorzystanego kredytu w rachunku bieżącym. Do wydatków zaliczono wartość wymagalnych zobowiązań z tytułu kredytów, umów leasingu, które zostały powiększone o wymagalne w okresie odsetki oraz wartość pozostałych zobowiązań finansowych.

W 2016 roku oraz w roku poprzednim występuje nadwyżka wartości wydatków nad planowanymi wpływami.

Nadwyżka (niedobór) planowanych wydatków nad planowanymi wpływami w poszczególnych okresach i latach została przedstawiona w tabelach poniżej:

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania i należności finansowe według stanu na dzień 31.12.2016 w tys. PLN	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego				Razem	Wartość wykazana w bilansie
	do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	5.692	0	40	0	5.732	5.735
Inne zobowiązania finansowe	830	0	0	0	830	426
Kredyty bankowe (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	14.313	4.274	12.596	7.264	38.447	28.103
Pożyczki (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	94	275	1.084	0	1.453	1.308
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności (planowane wydatki)	20.929	4.549	13.720	7.264	46.462	35.572
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	701	0	0	0	701	701
Dostępne, nie wykorzystane saldo kredytów w rachunku bieżącym	6.816	0	0	0	6.816	0
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące oraz należności przeterminowane do 90 dni	9.948	295	0	0	10.243	10.192
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 90 dni netto	1.343	2	0	0	1.345	1.343
Należności z tytułu udzielonych pożyczek (brutto z należnymi odsetkami)	333	999	1.319	0	2.651	1.576
Należne wpłaty z tytułu należności wynikających z umowy leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami)	0	0	0	0	0	0
Razem planowane wpływy w okresie	19.141	1.296	1.319	0	21.756	13.812
Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w okresie	(1.788)	(3.253)	(12.401)	(7.264)	(24.706)	(21.760)

Zobowiązania i należności finansowe według stanu na dzień 31.12.2015 w tys. PLN	Umowne terminy wymagalności od dnia bilansowego				Razem	Wartość wykazana w bilansie
	do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	8.544	687	0	0	9.231	9.231
Inne zobowiązania finansowe	499	0	0	0	499	499
Instrumenty pochodne walutowe (netto)	0	0	0	0	0	0
Kredyty bankowe (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	10.533	19.052	7.301	4.634	41.520	40.916
Pożyczki (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami w okresie)	62	191	672	0	925	878
Razem zobowiązania finansowe w poszczególnych przedziałach wymagalności (planowane wydatki)	19.638	19.930	7.973	4.634	52.175	51.524
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	687	0	0	0	687	687
Dostępne, nie wykorzystane saldo kredytów w rachunku bieżącym	5.435	0	0	0	5.435	0
Należności z tytułu dostaw i usług bieżące oraz należności przeterminowane do 90 dni	28.150	0	0	0	28.150	28.150
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane powyżej 90 dni netto	959	353	166	0	1.478	1.478
Należności z tytułu udzielonych pożyczek (brutto z należnymi odsetkami)	373	2.275	276	324	3.248	2.183
Należne wpłaty z tytułu należności wynikających z umowy leasingu finansowego (brutto z należnymi odsetkami)	0	0	0	0	0	0
Razem planowane wpływy w okresie	35.604	2.628	442	324	38.998	32.498
Nadwyżka (niedobór) planowanych wpływów nad planowanymi wydatkami w okresie	15.966	(17.302)	(7.531)	(4.310)	(13.177)	(19.026)

Kolejną miarą ryzyka płynności, która jest monitorowana przez Spółkę Dominującą jest analiza poziomu kapitałów własnych. Analiza poziomu kapitałów własnych jest dokonywana na podstawie wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów oraz wskaźnika poziomu zadłużenia.

Wskaźnik udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów jest obliczany jako proporcja sumy kapitałów własnych do sumy bilansowej aktywów na określony dzień bilansowy. Grupa Kapitałowa zakłada utrzymanie

wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów na poziomie nie niższym niż 0,5. Na dzień 31.12.2016 roku wskaźnik kształtuje się na poziomie 0,58.

Wskaźnik poziomu zadłużenia jest obliczany jako proporcja sumy zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego do sumy wartości EBITDA. Wartość EBITDA jest sumą zysku z działalności operacyjnej i amortyzacji. Grupa Kapitałowa zakłada utrzymanie wskaźnika poziomu zadłużenia na poziomie nie wyższym niż 2,5. Na dzień 31.12.2016 roku wskaźnik kształtuje się na poziomie minus 27,21.

Z przeprowadzonej analizy wskaźników wynika, że Spółka znalazła się w trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej. Powodem tak trudnej sytuacji Spółki jest upadłość jednostki zależnej Patentus Strefa S.A. , a co za tym idzie konieczność przejęcia części zadłużenia jednostki zależnej w związku z udzieleniem jej gwarancji korporacyjnych jako zabezpieczenie kredytów.

Poniżej w tabelach przedstawiono analizę wskaźników poziomu kapitałów własnych w kolejnych latach:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Obliczenie wskaźnika udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów (proporcja kapitału własnego do sumy bilansowej)		
Kapitał własny	84.270	97.547
Suma bilansowa	144.507	176.921
Wskaźnik udziału kapitału własnego w finansowaniu aktywów	0,58	0,55
Obliczenie wskaźnika poziomu zadłużenia (proporcja sumy zadłużenia z tyt.kredytów, pożyczek i leasingu finansowego do EBITDA)		
Zysk z działalności operacyjnej	(9.486)	583
Amortyzacja	8.405	9.155
EBITDA (suma zysku z działalności operacyjnej i amortyzacji)	(1.081)	9.738
Suma zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu finansowego	29.411	41.794
Wskaźnik poziomu zadłużenia (dla okresów półrocznych wartość wskaźnika została uśredniona dla całego roku)	(27,21)	4,29

4.21 Nota 21 – Należności warunkowe, zobowiązania warunkowe

Wszystkie jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej nie zawierały w okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym umów handlowych, które rodziłyby istotne zobowiązania w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Łączna wartość udzielonych poręczeń na koniec każdego okresu została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Należności warunkowe w stosunku do Pożyczkobiorcy, wynikające z zabezpieczenia udzielonej przez Spółkę pożyczki długoterminowej - hipoteka na nieruchomości	2.600	2.600
Należności warunkowe w stosunku do Pożyczkobiorcy, wynikające z zabezpieczenia udzielonej przez Spółkę pożyczki długoterminowej - zastaw rejestrowy na środkach trwałych	2.200	2.200
Należność z tytułu gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek udzielonych przez Spółkę	0	95
Razem należności warunkowe	4.800	4.895

Poniżej przedstawiono wykaz zobowiązań warunkowych, które wynikają z zaciągniętych przez Spółkę zobowiązań:

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Wystawione weksle zabezpieczające, w tym:	75.888	81.099
kredyty bankowe	46.285	47.875
zobowiązania leasingowe	1.531	540
otrzymane dotacje z funduszy UE	27.089	28.682
inne (odrębna specyfikacja)	983	4.002
Zabezpieczenia kredytów bankowych, w tym:	275.928	303.871
Hipoteka ustanowiona na nieruchomościach (środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne) w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych	83.301	84.213
Kwota zastawu rejestrowego lub przewłaszczenia środków trwałych w celu zabezpieczenia zobowiązań z tytułu kredytów bankowych	33.967	37.962
Zabezpieczenia na zapasach	13.167	13.083
Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	52.914	66.294
Cesja przyszych wierzytelności od BGK	7.946	9.946
Dobrowolne poddanie się egzekucji	84.633	92.373
Razem zobowiązania warunkowe	351.816	384.970

Szczegółowy opis zabezpieczeń kredytów bankowych został przedstawiony w Nocie Nr 8.

Spółka Dominująca udzieliła gwarancji korporacyjnej do umów kredytowych udzielonych przez Raiffeisen Bank Polska S.A. podmiotowi zależnemu Spółce PATENTUS Strefa S.A. oraz poręczenia wekslowego do umowy kredytowej udzielonej przez Deutsche Bank PBC S.A. podmiotowi zależnemu Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o., z czego na dzień bilansowy gwarancje udzielone Patentus Strefa SA zostały zrealizowane.

Spółka Dominująca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej udziela odbiorcom (nabywcom) gwarancji związanej ze sprzedażą wyrobów i usług. Gwarancja jest udzielana na okres od 12 do 36 miesięcy od daty dostarczenia, uruchomienia urządzenia lub wykonanych usług. Maksymalna wartość zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji odpowiada wartości przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług.

Na podstawie analizy kosztów poprzednich lat – Zarząd Spółki Dominującej uznał, że nie zachodzi ryzyko wystąpienia w przyszłości istotnych kosztów napraw gwarancyjnych. Zdaniem Zarządu Spółki Dominującej nie występują też inne czynniki i zdarzenia, które wskazywałyby na konieczność utworzenia rezerw z innych tytułów. Na tej podstawie Zarząd Spółki Dominującej odstąpił od szacowania potencjalnych zobowiązań z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Spółka kupuje zapasy od różnych dostawców. Część dostawców zapasów materiałów i towarów zabezpiecza swoje należności na sprzedawanych zapasach. Zgodnie ze stosownymi adnotacjami na fakturach, sprzedawane zapasy pozostają własnością dostawcy do czasu uregulowania zobowiązania przez Spółkę.

W zobowiązaniach warunkowych wykazano gwarancje wystawione na zlecenie Spółki Dominującej jako zabezpieczenie należnego wadium oraz należytego wykonania umów handlowych. W celu otrzymania gwarancji Spółka Dominująca podpisała stosowne umowy z gwarantami oraz przekazała im weksle in blanco.

W tabeli poniżej przedstawiano łączne kwoty gwarancji wystawionych na zlecenie Spółki Dominującej jako zabezpieczenie należnego wadium oraz należytego wykonania umów handlowych. Szczegółowa specyfikacja wystawionych gwarancji została przedstawiona w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki Dominującej (pkt 16).

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Suma gwarancji wadialnych udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	346	700
Suma gwarancji należytego wykonania umów udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	778	1.199
Suma gwarancji płatności udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	0	1.000
Suma gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki	142	142
Suma gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek udzielonych przez inne podmioty na zlecenie Spółki (gwarancje obowiązujące na koniec roku obrotowego) w walucie EUR przeliczonej na PLN	0	0
Suma gwarancji korporacyjnej zabezpieczającej spłatę zobowiązań przez Patentus Strefa SA na rzecz RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. udzielonej przez Jednostkę Dominującą	0	11.388
Suma poręczeń udzielonych przez Patentus S.A. zabezpieczających spłatę zobowiązań zaciągniętych przez jednostki zależne na rzecz klientów	437	3.860
Łączna wartość udzielonych gwarancji i poręczeń	1.703	18.289

Poniżej przedstawiono ewidencję weksli in blanco, które Spółka Dominująca przekazała innym podmiotom, jako zabezpieczenie transakcji handlowych i finansowych.

Weksle gwarantujące zobowiązania wykazane w bilansie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Data wydania weksla	zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 31.12.2016 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 31.12.2015 r. Dane w tys. PLN
1	22.02.2011		weksel in blanco	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	Dotacja na zabezpieczenie wykonania projektu - wdrożenie kompleksowych, innowacyjnych usług metrologicznych	złożyć wniosek o zwrot weksla	do kwoty 750 tys. PLN + odsetki	0	0
				Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Warszawa	Razem		Dotacja do aktywów - suma zobowiązań	727	1.260
2	26.04.2012		weksel in blanco	Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie nr UDA-POIG.01.04.00-24-100/11-00 (materiały lane)	3 lata od dnia 09.01.2015r.	do kwoty 3.267 tys. PLN + odsetki	343	462
3	26.04.2012		weksel in blanco	Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie nr UDA-POIG.01.04.00-24-094/11-00 (przekładnie)	3 lata - projekt w trakcie realizacji	do kwoty 5.517 tys. PLN + odsetki	947	924
					Razem		Dotacja do kosztów - suma zobowiązań	1.290	1.386
4	22.03.2011		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Refinansowanie kredytu inwestycyjnego udzielonego przez ING Bank Śląski s.a. umowa K13/1105329		do kwoty 263 tys. Euro + odsetki	0	0
5	23.03.2011		weksel in blanco	mBank S.A.	umowa spłaty zobowiązań (faktoring) nr 16/016/11/Z/ZO		do kwoty 3 000 tys. PLN (suma główna+ odsetki + inne koszty)	0	0
6	28.09.2012		weksel in blanco	mBank S.A.	Umowa kredytowa nr 16/075/12/Z/FT		suma zadłużenia + odsetki i koszty do dnia spłaty	934	1.301
7	28.09.2012		weksel in blanco	mBank S.A.	Umowa kredytowa nr 16/074/12/Z/FT		suma zadłużenia + odsetki i koszty do dnia spłaty	871	1.238
8	02.10.2012		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa o kredyt inwestycyjny KIN/1219501		7592 tys. PLN	6.184	6.708
9	13.12.2012		weksel in blanco	Orlen Petro Tank Sp. z o.o.	Umowa współpracy nr 158/PO/2012		150 tys. PLN	0	38
10	17.12.2012		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa o kredyt inwestycyjny KIN/1228558		1 700 tys. PLN	1.079	1.242
11	12.04.2013		weksel in blanco	PKO S.A.	Umowa eFinancing o finansowanie dostawców nr 85/eF/KR/2013 (faktoring)		suma zadłużenia + odsetki + należności wynikające z umowy	2.497	2.475
12	04.01.2013		weksel in blanco	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości Katowice	Dotacja do umowy o dofinansowanie UDA-RPSL.01.02.04-00-C09/11-00 - urządzenie pomiarowe	3 lata od dnia 24.03.2014r.	do kwoty 750 tys. Pln + odsetki	513	594
13	16.11.2012		weksel in blanco	Bank Gospodarstwa Krajowego Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.03.00-00-954/11 - koła stożkowe	3 lata od dnia 28.11.2014 r.	do kwoty 3.976 tys. Pln + odsetki	2.928	3.229
14	16.11.2013		weksel in blanco	Bank Gospodarstwa Krajowego Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.03.00-00-950/11 - wielogabarytowe elementy zespoły napędowe	3 lata od dnia 28.11.2014r.	do kwoty 3.970 tys. Pln + odsetki	2.871	3.220
15	25.04.2013		weksel in blanco	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.04.06-00-24-007/12 - mechatroniczny zespół napędowy przenośnika - pilotaż	3 lata od dnia 04.08.2014r.	do kwoty 7.592 tys. Pln + odsetki	5.827	6.166

ciąg dalszy na następnej stronie

Grupa Kapitałowa PATENTUS S.A. z siedzibą w Pszczynie, ul. Górnośląska 11
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

L.p.	Data wydania weksla	zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadaacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 31.12.2016 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań zabezpieczonych wykazanych w bilansie na dzień 31.12.2015 r. Dane w tys. PLN
16	25.02.2014	pismo w sprawie zwrotu weksla 19.10.2015	weksel in blanco	BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	Umowa Faktoringowa 2151/30222014		do kwoty 20 000 tys.PLN	0	0
17	27.05.2014		weksel in blanco	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Warszawa	Dofinansowanie do umowy POIG.01.04.00-24.057/13 rynny tras	3 lata - projekt w trakcie realizacji	do kwoty 2.297 tys. Pln + odsetki	208	0
18	02.12.2015	24.03.2016	2 weksle in blanco	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Umowa dotacji nr 451/2015/60/OA/al/D, Umowa pożyczki nr 307/2015/60/OA/al/P	5 lat od dnia 30.11.2015r.	do kwoty 13 tys. PLN dotacja + 126 tys. PLN pożyczka + odsetki	105	126
19	20.01.2015		weksel in blanco	Fundusz Górnośląski	Umowa pożyczki numer SFP/P/71/03/2014	4 lata od dnia 20.03.2014	do kwoty 584 tys. PLN + odsetki	312	435
20	22.12.2015		weksel in blanco	PEKAO LEASING So. z o.o. Warszawa	Umowa leasingu finansowego nr 50/0130/15	5 lat od dnia 15.01.2016	do kwoty 1.520 tys. PLN + odsetki	991	0
21	26.08.2016		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	Umowa kredytowa nr KON/1619068	3 lata od dnia 30.08.2016	do kwoty 1.000 tys. PLN	1.000	0
Razem								28.337	29.418

Weksle gwarantujące zobowiązania pozabilansowe

L.p.	Data wydania weksla	Zwrot weksla	Rodzaj weksla	Posiadaacz weksla	Opis umowy handlowej	Uwagi	Maksymalna wartość zobowiązania wekslowego wynikające z deklaracji wekslowej lub umowy. Dane w PLN	Stan zobowiązań pozabilansowych na dzień 31.12.2016 r. Dane w tys. PLN	Stan zobowiązań pozabilansowych na dzień 31.12.2015 r. Dane w tys. PLN
1	01.07.2008		weksel in blanco	Poczta Polska	umowa 411/PH-1/2008/S/K/EP		suma w wysokości zobowiązania wynikającego z umowy + odsetki na dzień płatności weksla + koszty	0	0
2	22.03.2011		weksel in blanco	Deutsche Bank Polska S.A.	umowa ramowa nr NRM/2010060167 na zabezpieczenie wierzytelności banku z tytułu transakcji w waluacie obcej		do wysokości 200 tys. Euro	0	0
3	01.09.2011		5 weksli in blanco	Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.	umowa o udzielenie gwarancji kontraktowych nr 0468/06/2011		do kwoty 5.000 tys. PLN	0	38
4	10.09.2015		weksel in blanco	GENERALI T.U. S.A.	umowa ramowa o udzielenie gwarancji kontraktowych w ramach limitu odnawianego GNL - UF/2015/997/UG		do kwoty 2.000 tys. PLN	983	965
Razem								983	1.003

4.22 Nota 22 – Zysk przypadający na jedną akcję oraz polityka dywidend

Zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego. Nie wystąpiły żadne instrumenty finansowe, które spowodowałyby rozwodnienie zysku.

Wyszczególnienie/ dane w tys. PLN	Koniec okresu 31.12.2016	Koniec okresu 31.12.2015
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach)	29.500.000	29.500.000
Zysk (strata) netto w okresie (w tys. PLN)	(16.445)	(1.070)
Zysk (strata) netto na akcję przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w PLN):		
podstawowy	(0,56)	(0,04)
rozwodniony	(0,56)	(0,04)

Spółka Dominująca nie dokonywała wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego w latach 2015-2016.

W dniu 16 czerwca 2016 roku odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie PATENTUS S.A. Zgodnie z uchwałą Nr 5 zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe za 2015 rok. Akcjonariusze podjęli również uchwałę Nr 7 o przeznaczeniu całego zysku netto za 2015 rok w kwocie 2 459 tys. PLN na kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem.

Uchwałą nr 8 Zwyczajne Walne Zgromadzenie zatwierdziło także roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2015.

Zarząd Spółki Dominującej planuje pokryć stratę netto za 2016 rok kapitałem zapasowym tworzonym dobrowolnie.

Realizację polityki wypłaty dywidendy z zysków osiągniętych przez Grupę Kapitałową w latach następnych będzie warunkowana zaspokojeniem zapotrzebowania Grupy na środki finansowe wynikające z programu inwestycyjnego.

4.23 Nota 23 - Postępowanie sądowe i arbitrażowe

Grupa Kapitałowa nie jest stroną postępowań wytoczonych przeciwko niej.

Na wszystkie należności dochodzone na drodze sądowej, egzekucyjnej lub zgłoszone do postępowania upadłościowego zostały utworzone odpisy aktualizujące w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

4.24 Nota 24 – Zdarzenia po dniu sprawozdania

Nie występują.

4.25 Nota 25 – Zagrożenia kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego i nie istnieją przesłanki zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego faktów i okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

4.26 Nota 26 – Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmiotami powiązаныmi w stosunku do Grupy Kapitałowej są:

- Akcjonariusze Spółki Dominującej. Z uwagi na fakt, iż występują Akcjonariusze posiadający ponad 10% głosów, a także ze względu na powiązania rodzinne występujące pomiędzy Akcjonariuszami uznano, że mogą oni wywierać znaczący wpływ na Spółkę. Zarząd Spółki Dominującej stanowią osoby będące równocześnie Akcjonariuszami. Członkowie Rady Nadzorczej są bliskimi członkami rodzin Akcjonariuszy.
- Inne podmioty. Innymi podmiotami powiązаныmi są: członkowie organów zarządzających i nadzorczych (łącznie z dyrektorami), osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób oraz inne podmioty gospodarcze, w których członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki pełnią funkcje zarządcze lub są ich udziałowcami. Za bliskich członków rodziny uznaje się osoby, które są członkami rodziny, co do których istnieje przypuszczenie, że mogą wywierać wpływ, lub podlegać wpływowi tychże osób w swoich kontaktach z jednostką gospodarczą.
- Inne jednostki, w tym jednostki zależne.

Grupa Kapitałowa nie posiada programów świadczeń po okresie zatrudnienia skierowanych do pracowników Grupy Kapitałowej lub innego podmiotu powiązanego.

Spółka Dominująca posiada 100% udziału w kapitale jednostki zależnej Patentus Strefa SA z siedzibą w Stalowej Woli oraz 82,8 % udziałów w kapitale podstawowym jednostki zależnej Zakład Konstrukcji Spawalniczych „Montex” Sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach.

Grupa Kapitałowa nie posiada udziałów kapitałowych w innych podmiotach.

W 2016 i 2015 roku zakres wzajemnych transakcji z podmiotami powiązаныmi obejmował transakcje handlowe zawarte pomiędzy Spółką Dominującą a bliskimi członkami rodzin Akcjonariuszy lub bliskimi członkami rodzin osób wchodzących w skład organów zarządzających i rad nadzorczych. Ponadto, z chwilą założenia spółki zależnej w 2011 roku oraz objęcia udziałów w kolejnej spółce zależnej w 2012 roku wystąpiły również transakcje z tymi podmiotami. Zarząd Jednostki Dominującej oświadcza, że transakcje z podmiotami powiązаныmi w stosunku do Spółki zostały zawarte na warunkach rynkowych.

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie sprzedaży i należności od podmiotów powiązanych przedstawia tabela poniżej:

Transakcje ze spółkami zależnymi i stowarzyszonymi Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności na koniec okresu, w tym:		194	3.862	6	3.740
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	udziały w kapitale zakładowym	0	3.740	0	3.740
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	udzielone pożyczki	70	70	0	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	naliczone odsetki od pożyczek	2	2	6	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	pozostałe należności	122	50	0	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	należności ze sprzedaży środków trwałych	0	0	0	0

Pozostałe podmioty powiązane Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności, w tym:		10	1	17	5
a) Duda Małgorzata (Wiktor)	prokurent-akcjonariusz	3	1	2	0
b) Bąk Joanna	córka siostry prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	2	0	2	0
c) Helf S.C. Pszczyna	współwłaściciel firmy Ligas Wiesław-szwagier prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	1	0	1	0
d) Duda- Szymczak Joanna	córka prokurenta- akcjonariusza - dyrektora finansowego Małgorzaty Duda (Wąs)	0	0	5	5
e) Maksi Plan S.C.Michał Skotnica,Maciej Markiel Pszczyna	współwłaściciel firmy Maciej Markiel -przewodniczący RN	3	0	6	0
f) Duda Małgorzata (Wąs)	dyrektor finansowy. Akcjonariusz	1	0	1	0

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie zakupu usług, materiałów i zobowiązań w stosunku do podmiotów powiązanych przedstawia tabela poniżej:

Podmioty powiązane Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań, w tym:		71	0	0	0
Zakład Konstrukcji Spawanych Montex Sp. z o.o.	zobowiązania z tytułu dostaw towarów	71	0	0	0

Pozostałe podmioty powiązane Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań, w tym:		72	7	114	8
a) Helf S.C. Pszczyna	współwłaściciel firmy Ligas Wiesław-szwagier prokurenta-akcjonariusza Małgorzaty Duda	72	7	114	8
b) Maksi Plan S.C.Michał Skotnica,Maciej Markiel Pszczyna	współwłaściciel firmy Maciej Markiel -przewodniczący RN	0	0	0	0

Syntetyczne informacje na temat wartości transakcji w zakresie sprzedaży i należności oraz w zakresie zakupu usług, materiałów i zobowiązań w stosunku do podmiotów nad którymi Spółka utraciła kontrolę przedstawia tabela poniżej:

Transakcje ze spółkami nad którymi Spółka utraciła kontrolę Dane w tys.PLN	Rodzaj transakcji	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo należności na koniec okresu, w tym:		(6.857)	4.196	3.017	10.861
Patentus Strefa S.A. w upadłości	akcje w kapitale zakładowym	0	10.000	2.950	10.000
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości	(5.804)	(5.804)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	udzielone pożyczki	0	838	0	838
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	(838)	(838)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	naliczone odsetki od pożyczek	24	48	67	23
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	(48)	(48)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	należności z tytułu dostaw i usług	99	290	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	(290)	(290)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	pozostałe należności	1.678	1.678	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	odpis aktualizujący	(1.678)	(1.678)	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	należności ze sprzedaży środków trwałych	0	0	0	0

Transakcje ze spółkami nad którymi Spółka utraciła kontrolę Dane w tys.PLN	Funkcja lub charakter powiązania	Okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		Okres od 01.01.2015 do 30.12.2015	
		Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu	Wartość transakcji	Saldo na koniec okresu
Razem wartość transakcji / Razem saldo zobowiązań, w tym:		59	0	0	0
Patentus Strefa S.A. w upadłości	zobowiązania z tytułu dostaw towarów	59	0	0	0

4.27 Nota 27 – Informacja o świadczeniach dla Kluczowego Personelu Kierowniczego i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

W skład Kluczowego Personelu Kierowniczego wchodzi Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Dyrektorzy Jednostki Dominującej.

Jednostka Dominująca wypłacała świadczenia dla Członków Zarządu i Dyrektorów.

Kluczowy Personel Zarządzający Dane w tys. PLN	Rodzaj świadczenia	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
W jednostce dominującej	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	1.158	1.326
W jednostce zależnej	wynagrodzenie ze stosunku pracy i inne świadczenia	284	595
Łączne wynagrodzenia i inne świadczenia dla Kluczowego Personelu Kierowniczego		1.442	1.921

Członkowie Kluczowego Personelu Kierowniczego nie otrzymali świadczeń po okresie zatrudnienia, świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, świadczeń w formie akcji własnych, premii z zysku.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej przedstawiono w poniższej tabeli:

Rada Nadzorcza Dane w tys. PLN	Rodzaj świadczenia	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
W jednostce dominującej	wynagr.za pełnienie funkcji członka RN	15	20
	wynagrodzenia ze stosunku pracy i inne świadczenia	123	133
W jednostce zależnej	wynagr.za pełnienie funkcji członka RN	24	65
	wynagrodzenia ze stosunku pracy i inne świadczenia	0	0
Razem wynagrodzenia za pełnienie funkcji członka RN		39	85
Razem wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę		123	133

4.28 Nota 28 - Informacja o wysokości niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, lub przez osoby wchodzące w skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania oraz w analogicznym okresie roku poprzedniego Spółka nie posiadała wierzytelności względem osób wchodzących w skład Kluczowego Personelu Kierowniczego Spółki Dominującej z tytułu niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji i poręczeń.

4.29 Nota 29 - Informacja o przeciętnym zatrudnieniu

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia pracowników Grupy Kapitałowej w okresach sprawozdawczych:

Wyszczególnienie według grup zawodowych	okres od 01.01.2016 do 31.12.2016		okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	
	Ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety
Zatrudnienie razem, w tym:	137	29	198	40
Pracownicy na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych	71	2	102	2
Pracownicy obsługi	36	8	59	13
Zarząd i administracja	30	19	37	25

4.30 Nota 30 - Umowy z biegłym rewidentem

Spółka Dominująca podpisała w dniu 14 marca 2016 roku umowę z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych firmą P.U. „Book-Keeper” Kancelaria Biegłych Rewidentów Spółka z o.o. z siedzibą w Bielsku Białej ul. Paderewskiego 4/1b o dokonanie badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016, a także na przeprowadzenie przeglądu półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2016 roku. Należne wynagrodzenie za czynności związane z badaniem i przeglądem jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 rok określono na kwotę 30 tys. PLN netto.

Poza opisanymi powyżej – podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nie wykonywał innych usług na rzecz Spółki, w tym usług poświadczających i usług doradztwa podatkowego.

4.31 Nota 31 - Informacje dotyczące przejęcia nowych spółek.

W 2016 roku PATENTUS SA nie dokonywała transakcji przejęcia nowych spółek.

5. Podpisy osób odpowiedzialnych za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
21 marca 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
21 marca 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	
21 marca 2017 roku	Krystyna Ligas	Główna Księgowa Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych	

Pieczęć firmowa Spółki

PATENTUS[®]
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnośląska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 638-14-35-033

6. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie rzetelności sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Według naszej najlepszej wiedzy roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A. oraz zysk netto Grupy Kapitałowej.

Roczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej PATENTUS S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
21 marca 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
21 marca 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	

Pieczęć firmowa Spółki

PATENTUS®
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnośląska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 638-14-35-033

7. Oświadczenie Zarządu Jednostki Dominującej w sprawie podmiotu uprawnionego do badania skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

Oświadczamy, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany przez Radę Nadzorczą zgodnie z przepisami prawa.

Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu spełnili warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
21 marca 2017 roku	Józef Duda	Prezes Zarządu	
21 marca 2017 roku	Stanisław Duda	Wiceprezes Zarządu	

Pieczęć firmowa Spółki

PATENTUS®
SPÓŁKA AKCYJNA
43-200 PSZCZYNA, ul. Górnośląska 11
tel./fax (0-32) 210 00 78
NIP 638-14-35-033